

Komentarje zainteresirane javnosti zbiramo
do 30. 11. 2018 na e-naslov: gp.mp@gov.si

EVA: 2018-2030-0041
Predlog 24. 10. 2018. 2018

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INTEGRITETI IN PREPREČEVANJU KORUPCIJE (Predlog ZIntPK-C)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Skladno s koalicijskim sporazumom o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2018–2022 je eden izmed izzivov Vlade RS boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji s predvidenimi dejavnostmi in ukrepi na področju zviševanja stopnje integritete in omejevanja korupcijskih tveganj Slovenija uresničuje vizijo, s katero bi se v širšem okviru, z učinkovitim delovanjem njenih javnih institucij in strokovnega ter odgovornega dela javnih uslužbencev in funkcionarjev, vzpostavila strokovna in učinkovita javna uprava s sistematičnim in temeljitim obvladovanjem korupcijskih tveganj ter doslednim sankcioniranjem morebitnih kršitev. To bi pomembno prispevalo k stalnemu in preglednemu izvajanju javnih nalog in k povečanju zaupanja državljanov v pravno državo.¹ Dolžnost preprečevanja korupcije namreč izhaja iz splošnega načela zakonitosti delovanja državnih organov in njihovih funkcionarjev kot enega izmed načel pravne države.² Odgovornost za vladavino prava pa se prične v politiki in administraciji.³ Zato je naloga politike, da oblikuje in izboljšuje protikorupcijski pravni okvir, ustvarja druge pogoje in okoliščine s katerimi Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK) omogoča učinkovitejše delo oziroma pravni okvir, druge pogoje in okoliščine v okviru katerih bodo vrednote in načela kot so integriteta, odgovornost, transparentnost, vladavina prava, javni interes, vodilo tako politiki kot administraciji pri njihovem delu in izvajanju teh politik. Eden izmed ukrepov predvidenih v koalicijski pogodbi je tudi prenovitev zakonodaje in zagotovitev učinkovitejšega delovanja KPK.

¹ Glej: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/integriteta_in_preprecevanje_korupcije/.

² Glej: <http://odlocitve.us-rs.si/si/odlocitev/US27378>.

³ Glej: https://www.kpk-rs.si/upload/t_datoteke/Javno_pismo_KPK_3.12.2013.pdf.

Kljub temu, da Evropska komisija v Protikorupcijskem poročilu EU 2014 (poročilo EU) sicer ugotavlja, da je Slovenija med državami srednje in vzhodne Evrope, ki so najdejavnejše v boju proti korupciji, saj ima dobro razvit pravni in institucionalni protikorupcijski okvir, pa Evropska komisija Sloveniji predlaga uvedbo odvračalnih sankcij za izvoljene in imenovane funkcionarje na državni in lokalni ravni, če kršijo zahteve o prijavi premoženjskega stanja in nasprotju interesov, sprejetje dodatnih ukrepov za okrepitev standardov odgovornosti izvoljenih funkcionarjev, izvedbo ciljnih predhodnih in naknadnih pregledov za preprečevanje, odkrivanje in sankcioniranje nasprotij interesov v nadzornih odborih podjetij v državni lasti ali pod državnim nadzorom ter podjetij, v katerih ima država znatne deleže, razširitev področja uporabe aplikacije »Supervizor«, tako da bo zajemala tudi transakcije in pogodbe podjetij v državni lasti ali pod državnim nadzorom in podjetij, v katerih ima država znatne deleže, zagotavljanje učinkovitega izvajanja zakonodaje o lobiranju, za katero Transparency International v svojem poročilu o nacionalnih sistemih integritete v Evropi poudarja, da je obetavna najboljša praksa za povečanje preglednosti,⁴ zagotovitev ohranitve neodvisnosti KPK ter dodatno povečanje njenih pristojnosti in zmogljivosti.

Zaskrbljenost nad zaščito politične neodvisnosti delovanja KPK je v pismu predsedniku Vlade RS in predsedniku republike lani izrazila tudi Delovna skupina OECD proti podkupovanju v mednarodnem poslovanju (OECD-WGB). Delovna skupina izraža zaskrbljenost nad delovanjem in položajem KPK, predvsem v smislu njene učinkovitosti, neodvisnosti in ustreznih pogojev dela, pa tudi nad stanjem na področju spreminjanja zakonodaje s področja preprečevanje in pregona koruptivnih dejanj. Na slednje je opozarjala že sama KPK v svojih letnih poročilih. Tako je v letnem poročilu 2012 navedla, da je dejstvo, da se pomembni instrumenti obeh zakonov tako prejšnjega Zakona o preprečevanju korupcije⁵ in veljavnega Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije,⁶ kot so nadzor nad premoženjskim stanjem, nasprotje interesov, omejitve poslovanja, načrti integritete in drugo v praksi vrsto let – tudi zaradi kadrovske in finančne podhranjenosti ter drugačnih prioritet komisije – niso učinkovito uveljavljali, rezultat česar je, da na nekaterih ključnih področjih, kot je na primer nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev in nad nasprotjem interesov, RS nima ustreznega zakonskega okvirja. KPK je tako že v poročilu za leto 2012 predlagala nekatere ključne elemente nujnih sprememb protikorupcijske zakonodaje, med njimi zlasti krepitev nadzornih in preventivnih pristojnosti KPK na področjih, ki predstavljajo identificirana in realna korupcijska tveganja specifična za našo državo, reformo področja nadzora nad premoženjskim stanjem in nasprotja interesov, ukrepe za krepitev transparentnosti in odgovornosti v razmerju do delovanja javnih podjetij na lokalni in državni ravni ter gospodarskih družb pod posrednim in neposrednim vplivom države, opredelitev sistemskih in tematskih nadzorov, določnejšo opredelitev pravne narave različnih postopkov pred komisijo z jasno opredeljenimi pravnimi sredstvi zoper različne odločitve komisije, vzpostavitev pravne podlage za nadaljnjo informatizacijo nekaterih področij, ki predstavljajo t. i. »protikorupcijsko birokracijo«.

⁴ Glej Transparency International (2012) Money, politics, power: corruption risks in Europe. str. 28. http://nis.integriteta.si/images/pdf/enis_regional_report.pdf.

⁵ Uradni list RS št. 2/04; ZPKor.

⁶ Uradni list RS št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo; ZIntPK.

Razprava o potrebi po spremembi ZIntPK pa se je intenzivno začela z odstopom in javnim pismom bivšega senata KPK⁷ konec leta 2013. S pripoznavo KPK kot pomembnega deležnika pri pripravi načrta ukrepov na tem področju, je Vlada RS za soočenje z aktualnimi korupcijskimi problemi Slovenije sprejela večino predlogov vodstva KPK, ki jih je javno objavilo 13. 12. 2013 in jih povzela v Program ukrepov Vlade RS za preprečevanje korupcije (prvič sprejet 2014).⁸ Kontinuiteto za soočenje z aktualnimi korupcijskimi problemi Slovenije na podlagi prej navedenih predlogov vodstva KPK v programu ukrepov v dokumentu »Program ukrepov Vlade RS z preprečevanje korupcije za obdobje 2015-2016 - ničelna toleranca do korupcije« in v prenovljenem programu ukrepov v dokumentu »Program Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti 2017-2019« je nadaljevala prejšnja vlada.⁹

Slovenija je že leta 2004 sprejela posebne pravne akte za preprečevanje korupcije. Najprej je bil sprejet Zakon o preprečevanju korupcije, nato državna protikorupcijska strategija¹⁰ in Poslovnik o delu KPK. Veljavni ZIntPK, ki je bil uveljavljen v 2010 in dvakrat noveliran v 2011, je uvedel več sprememb in dopolnitev. Uvedel je rešitve, ki presegajo klasično pojmovanje preprečevanja korupcije in drugih družbeno nevarnih pojavov. Z ustanovitvijo in pristojnostmi prenovljene komisije kot samostojnega in neodvisnega državnega organa za krepitev integritete ter preprečevanje korupcije, je zagotovil, da institucije in posamezniki z njeno strokovno pomočjo aktivno prispevajo pri preprečevanju in odpravljanju samih vzrokov korupcije in drugih nezakonitih ravnanj v javnem sektorju. ZIntPK je med drugim določil sodelovanje KPK z nevladnimi organizacijami s področja preprečevanja korupcije, razširil krog zavezancev za poročanje o premoženjskem stanju, na novo uredil zaščito prijaviteljev korupcije, določil pogoje in nadzor lobiranja, opredelil omejevanje in odpravljanje nasprotij interesov, določil preglednost prejemanja daril, opredelil izdelavo in uresničevanje načrtov integritete, določil obveznost vključevanja protikorupcijske določbe v pogodbe nosilcev javnih pooblastil in uredil institut ničnosti pogodbe, sklenjene s koruptivnimi nameni. Poleg tega ZIntPK ureja začasno prepoved poslovanja oseb, ki jim je prenehala javna funkcija, z državnim organom, kjer so to funkcijo opravljali, prav tako pa zakon KPK podeljuje pristojnosti prekrškovnega organa. Za prekrške lahko kaznuje posameznike, odgovorne osebe, nosilce javnih pooblastil in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava ter interesne organizacije. Če pri svojem delu ugotovi sume korupcijskih kaznivih dejanj, o tem obvesti policijo in tožilstvo.

Predlagana novela ZIntPK spreminja in dopolnjuje le tiste določbe ZIntPK, ki v določenem segmentu še povečujejo učinkovitost KPK, ohranja pa njeno vlogo neodvisnega in samostojnega državnega organa. Na potrebo po spremembi ZIntPK je kot že navedeno opozorila KPK, ko je v javnem pismu z dne 3. 12. 2013 izpostavila, da so spremembe ZIntPK nujne, in kasneje na predlog predsednika republike tudi pripravila in utemeljila svoj predlog novele ZIntPK. Izhodiščno težišče razprave v smeri povečanja učinkovitosti delovanja KPK se je od takrat postopoma in subtilno začelo preusmerjati. V luči nekaterih odmevnejših zadev, v katerih se je orala ledina in preizkušale meje pristojnosti KPK, so se tudi določeni deli strokovne javnosti usmerili v

⁷ Glej: https://www.kpk-rs.si/upload/t_datoteke/Javno_pismo_KPK_3.12.2013.pdf.

⁸ Glej: Gradivo je objavljeno na spletnih straneh MJU:

http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/integriteta_in_preprecevanje_korupcije/

⁹ Glej: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/integriteta_in_preprecevanje_korupcije/.

¹⁰ Resolucija o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 85/04).

problematiziranje sedanje ureditve t. i. ne-upravnih "sui generis" oziroma "fact finding" postopkov, zato se v predlagani noveli postopkovni ureditvi ne-upravnih postopkov namenja dodatna pozornost (tudi z vidika inkorporacije temeljnih načel Zakona o splošnem upravnem postopku v postopkovne določbe predloga zakona).

Razlogi za spremembo ZIntPK so tudi v določenih težavah v praksi, ki so se pojavile zaradi nedorečenosti in pomanjkljivosti določb ZIntPK v zvezi s postopkom imenovanja funkcionarjev KPK v letu 2014, njihovega poročanja državnemu zboru in nadzoru državnega zbora nad funkcionarji KPK. V letu 2014 so se namreč določena vprašanja pojavila tudi ob imenovanju vodstva KPK, in sicer po katerih kriterijih izbira komisija ugotavlja primernost kandidatov, na kakšen način jih predlaga in koliko kandidatov predlaga v imenovanje predsedniku republike. V javnosti pa je najbolj odmevalo uničenje dokumentacije postopka izbire in s tem izpostavljeno vprašanje transparentnosti postopka.

Pri oceni stanja, ki zahteva spremembe ZIntPK, so bili proučeni tako predlogi KPK iz leta 2013, predlogi projektne skupine Inštituta za ustavno pravo iz februarja 2014 (IUP), katerega mnenje o predlogih takratnega senata KPK je bilo pripravljeno na podlagi naročila predsednika republike, opozorila Uradniškega sveta, katerega predstavniki so bili člani izbirne komisije pri izboru vodstva KPK v letu 2014, zabeležka problematike izbora izbirne komisije, Vmesno poročilo medresorske delovne skupine za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev ZIntPK iz meseca julija 2015¹¹ ter do sedaj sprejete odločitve sodišč v zvezi s sprejetimi ali objavljenimi ugotovitvami in drugimi oblikami odločitev KPK. Ob upoštevanju navedenih izhodišč se je kontinuiteta priprave predloga zakona nadaljevala tudi v drugi polovici leta 2017, ko je pristojnost za področje systemskega urejanja omejevanja korupcije prešla iz Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje.

Po oceni stanja je bilo ugotovljeno, da obstoječa protikorupcijska zakonodaja sicer potrebuje določene popravke/dopolnitve, nikakor pa ne gre za zakon, ki bi terjal bistvene oziroma systemske spremembe. Tudi Evropska komisija v Poročilu EU ugotavlja, da ima Slovenija v splošnem dober pravni in institucionalni okvir integritete in preprečevanja korupcije. Na določena vprašanja oziroma pomisleke, ki so se pojavili predvsem v preteklih dveh letih (v istem obdobju so se pripravljali predlogi sprememb ZIntPK in komentarji na predlagane spremembe), pa je v tem času deloma odgovorila že sodna praksa. Prav tako popravke obstoječega sistema priporočajo priporočila Sveta Evrope GRECO in OECD WGB.

Predlog ZIntPK-C je pripravljen na podlagi predloga, ki je bil v prejšnjem mandatu sprejet na seji Vlade RS dne 18.1.2018 in je bil posredovan v obravnavo Državnemu zboru. Državni zbor je predlog obravnaval na seji Odbora za pravosodje dne 20. 2. 2018 (prva obravnava) vendar obravnave zaradi odstopa Vlade, ni nadaljeval. V novem predlogu so upoštevani tudi nekateri predlogi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

¹¹ Medresorska delovna skupina je bila v marcu 2015 ustanovljena s sklepom ministra za javno upravo, sestavljali so jo predstavniki Ministerstva za javno upravo, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za notranje zadeve in predstavniki KPK.

Ministrstvo za pravosodje se je odločilo za pripravo novele in ne novega zakona predvsem zato, da se KPK čim prej zagotovi orodja za učinkovito delo. Z novelo se ne spreminja koncept delovanja KPK, zato ni bilo potrebe po pripravi novega zakona. S spremembami se naslavljajo tudi vsa odprta priporočila mednarodnih organizacij, ki so ocenjevale RS na področju preprečevanja korupcije, ki se nanašajo na pravni okvir in delovanje KPK.

Novela Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije je pripravljena na podlagi naslednjih izhodišč:

- da je potrebno pristopiti k pripravi sprememb določb ZIntPK tako, da se ohranijo usmeritve, namen in cilji veljavne ureditve ter da naj časovni okvir priprave osnutka novele ZIntPK ne omejuje temeljitih in strokovno utemeljenih rešitev, pripravljenih tudi za širšo javno obravnavo ter obravnavo v državnem zboru,
- da mora KPK obdržati položaj samostojnega in neodvisnega državnega organa pri izvajanju svojih pooblastil in zakonskih pristojnosti, saj je takšna institucija potrebna za krepitev pravne države, njeno pozitivno vlogo/pomen pa ji priznavajo tudi mednarodne organizacije,
- da se uredi vprašanje glede procesnih pravic udeležencev v postopkih, ki jih vodi KPK,

in strokovnih ugotovitev, da je potrebno v zakonu:

- dopolniti zakonske pojme,
- dopolniti seznam nalog in pristojnosti komisije,
- spremeniti/dopolniti postopek imenovanja in razrešitve članov komisije,
- ustrezno preurediti način odločanja komisije,
- urediti in določiti postopke, ki jih izvaja komisija,
- urediti določbe o javnih objavah odločitev komisije,
- odločiti o javnem objavljanju podatkov o premoženjskem stanju,
- prenoviti poglavje o nadzoru nad premoženjskim stanjem,
- prenoviti poglavje o dolžnem izogibanju nasprotju interesov,
- dopolniti določbe o vodenju evidenc in
- dopolniti kazenske določbe.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitni cilj predloga zakona se v primerjavi z letom 2010, ko se je prvič sprejemal, ni bistveno spremenil, in sicer ostaja cilj, da država zagotovi pogoje, da funkcionarji in javni uslužbenci svoje delo opravljajo pošteno, odgovorno, profesionalno in transparentno ter tako nadaljuje učinkovito uresničevanje strateških ciljev, določenih v Resoluciji o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji. Cilj novele zakona je tudi spodbujanje poštenega in transparentnega vedenja funkcionarjev, javnih uslužbencev in ostalih zaposlenih v širšem javnem sektorju ter spodbujanje dobrih praks vseh vpletenih v procese odločanja, vse naštetu pa na način takšnih sprememb in dopolnitev ZIntPK, ki bodo uveljavile, kjer je to smiselno in učinkovito, takšne rešitve, ki temeljijo na razmisleku in dejanskih pomanjkljivostih sedanje ureditve, ki ovirajo potek izvedbe postopkov v pristojnosti KPK oziroma so takšne, da se zaradi zakonske diktacije ne morejo izvajati. K pripravi sprememb in dopolnitev določb ZIntPK se je pristopilo s ciljem, da se ob spremembah ohranijo usmeritve, namen in cilji veljavne ureditve ter da KPK obdrži položaj samostojnega in neodvisnega organa pri izvajanju svojih pooblastil in zakonskih pristojnosti.

Glavne spremembe predloga novele zasledujejo naslednje cilje oziroma usmeritve:

- Jasno se določa vrste in pravila postopkov, ki jih vodi KPK ter pravice in obveznosti "sodelujočih" v postopkih, ki jih vodi KPK (prijavitelji, vabljeni, obravnavane osebe). Predlagane spremembe spreminjajo dosednji koncept obravnave suma korupcije tako, da je poudarek na ugotavljanju kršitev integritete. Jasno se razmejujejo postopki, v katerih odločajo vsi trije funkcionarji in postopki, ki jih vodijo strokovni uslužbenci komisije.
- Podrobnejše se opredeljuje pogoje za imenovanje funkcionarjev komisije ter določa, da kandidacijska komisija v poslovniku natančneje uredi način svojega dela, standarde strokovne usposobljenosti, merila za izbiro in metode preverjanja usposobljenosti.
- Uvaja se določene poenostavitve – npr. poenotenje na področju daril. Področje prepovedi prejetanja daril se ureja na enem mestu enotno za funkcionarje kot tudi za javne uslužbence (do sedaj ločeno urejanje za javne uslužbence v Zakonu o javnih uslužbencih), odpravljajo se podzakonski akti in predlaga se izdaja novega pravilnika, ki bo urejal navedeno vsebino na izvedbeni ravni.
- Prenova poglavja o omejitvah poslovanja, nasprotju interesov in o nadzoru nad premoženjskim stanjem.
- Določene se ureja pravna podlaga za delovanje in nadgradnjo spletnega orodja KPK, ki zagotavlja transparentnost porabe javnih sredstev (Erar).
- Dopolnjujejo se določbe o evidencah KPK in prekrških po ZIntPK.

2.2 Načela

Temeljnih načela zakona predlog zakona ne spreminja in še vedno uresničuje načelo ustavnosti in zakonitosti, načelo delitve oblasti ob načelu ljudske suverenosti, načelo sorazmernosti v uresničevanju in omejevanju pravic, načelo enakosti pred zakonom, načelo pravne varnosti, načelo transparentnosti in načelo odprtosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Pogoji za imenovanje funkcionarjev komisije:

V spremenjeni določbi 9. člena se zakonski pogoji za člane komisije, glede na veljavno ureditev dopolnjujejo in konkretizirajo. Predvsem se konkretnije opredeljujejo izkušnje, kompetence in reference, potrebne za izvajanje nalog na področju dela in okvira pristojnosti KPK ter njihovo dokazovanje in ocenjevanje. Hkrati velja posebej omeniti, da se po vzoru Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi¹² med vsebinske pogoje za imenovanje funkcionarjev dodaja pogoj osebnostne primernosti.

¹² Uradni list RS, št. 17/15, ZSS-M

Da bi bile določbe o postopku imenovanja in načinu ugotavljanja izpolnjevanja zakonskih pogojev, kar se da dorečene in bi ne dopuščale dvoma o posameznih zahtevah za funkcionarje komisije, zakon določa, da kandidacijska komisija, ki jo imenuje predsednik republike, za ta namen sprejme poslovnik. V njem določi način svojega delovanja, vsebino posameznih meril in metod ter kako se ta merila v izbirnem postopku izkazujejo in dokazujejo. Glede na to, da se pri postopku imenovanja funkcionarjev KPK zasleduje cilj dodatne krepitve apolitičnosti, visoke strokovnosti in nepristranskosti postopka, je smiselno in primerno, da vsebina poslovnika odraža smiselno Standarde in merila za ocenjevanje strokovne usposobljenosti uradnikov na položajih v javni upravi.

Kandidacijski postopek in postopek imenovanja:

Postopka se jasno medsebojno ločujeta, natančneje se opredeljujejo naloge urada predsednika republike, kandidacijske komisije in pristojnosti predsednika republike v zvezi s postopkom imenovanja funkcionarjev komisije.

Način delovanja komisije:

Osrednja novost, ki jo prinaša spremenjeni 11. člen ZIntPK, je reorganizacija delovanja komisije kot kolegijskega organa (prvi odstavek predlaganega 11. člena ZIntPK), in sicer je predvideno, da bo komisija kot kolegijski organ morala odločati le o zadevah, ki jih primarno določa zakon in o zadevah, ki jih bo zahteval funkcionar komisije, ker bo ocenil, da zaradi svoje (vsebinske, formalne ali dejanske) pomembnosti zahtevajo kolegijsko odločanje. S tem bo komisija kot kolegijski organ razbremenjena ukvarjanja z rutinskimi zadevami in primeri, ki so manj pomembni z vidika ciljev, ki jih pri svojem delovanju zasleduje komisija.

Pristojnost komisije ob sumu kršitve zakona:

Pristojnosti komisije ob sumu kršitev ZIntPK se v celoti urejajo na novo, pri čemer je bistvo novega pristopa v konkretizaciji postopkov v primeru suma posamezne kršitve določb ZIntPK, ki so v pristojnosti komisije. Hkrati se postopki predvsem pri tistih kršitvah, zoper katere je možna prekrškovna reakcija, poenostavljajo in bodo ustrezno hitrejši in učinkovitejši, saj se bo celotna zadeva lahko vsebinsko obravnavala izključno v okviru prekrškovnega postopka. Na načelni ravni nova ureditev postopkov komisije zasleduje cilj ustreznega uravnoveženja javnega interesa, ki ga varuje in zagotavlja tudi kazenska zakonodaja, in zasebnih interesov, ki jih imajo posamezniki, ki jih v konkretnih primerih oziroma postopkih obravnava KPK.

Določitev preciznejših in različnih pogojev za uvedbo postopka ugotavljanja kršitev sledi dejstvu, da so kršitve iz pristojnosti komisije po svoji pravni in dejanski naravi različne, hkrati so različne tudi posledice oziroma tveganja in nevarnosti za uresničevanje javnega interesa, ki ga izraža ZIntPK, bistveno različen pa je tudi način oziroma zahtevnost ugotavljanja obstoja kršitev ZIntPK. S predlagano spremembo 13. člena ZIntPK se jasno opredeljuje, katere kršitve oziroma postopek ugotavljanja in obravnave komisija zaključí z načelnim mnenjem, ugotovitvami o konkretnem primeru oziroma drugimi formalnimi izrazi odločitev (npr. prekrškovne ali upravne odločbe), ki jih izda bodisi komisija kot kolegijski organ ali pa pristojni uslužbenci komisije.

V predlogu zakona je dodatna pozornost namenjena objavi dokumentov po končanih postopkih pred KPK. Tako je objava, ob upoštevanju varstva osebnih podatkov drugih oseb in drugih varovanih podatkov, predvidena za ožji krog uradnih oseb in za pravne osebe, s čimer se upošteva naravo funkcije, položaja oziroma dela teh oseb in vrsto postopkov, ki jih vodi komisija, ustrezno zasleduje načelo sorazmernosti iz zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Ker veljavna ureditev zoper objavo dokumenta ne

predvideva učinkovitega pravnega varstva, se v predlogu zakona ureja javna objava pod odložnim pogojem, da zoper ugotovitve oziroma odločitev komisije ni bila vložena tožba v upravnem sporu oziroma če je bila tožba vložena, je javna objava odložena do odločitve sodišča v upravnem sporu. Navedeno pa ne izključuje možnosti, da komisija izda sporočilo za javnost z osnovnimi informacijami o zaključenem postopku, ki pa ne sme vsebovati vsebinske odločitve o obravnavani zadevi.

Dodatni ukrepi komisije:

Natančneje se opredeljujejo obstoječi in določajo nekateri dodatni ukrepi komisije za krepitev integritete in preprečevanje korupcije kot so: sistemski nadzor, predlog za razrešitev in pobuda predstojniku za ukrepanje, pristojnost predlagati uvedbo revizijo.

Razgovor na seji komisije in zbiranje informacij od oseb:

Dodatno se konkretizira vabljenje in potek razgovora pred komisijo, v smeri jasne opredelitve kako, kdaj in zakaj je nekdo vabljen na razgovor pred komisijo in kakšne so njegove pravice. Jasno je določeno tudi, kdaj je oseba vabljena na razgovor pred komisijo zaradi ravnanja drugih oseb oziroma razjasnjevanja okoliščin in kdaj zaradi njenega ravnanja.

Sodelovanje z neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja preprečevanja korupcije:

S predlagano spremembo določbe o sodelovanju KPK z neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja preprečevanja korupcije, se z namenom krepitev in razvoja integritete v RS, krepiti mreža povezanosti z in med civilno družbo. V predlogu zakona je eksplicitno določena obveznost KPK, da enkrat letno objavi razpis za (so)financiranje projektov navedenih organizacij pri izvajanju nalog na področju usposabljanja, informiranja, osveščanja javnosti in organov javnega sektorja ter prenašanja dobrih praks na področju uresničevanja namena tega zakona, pri čemer navedena zakonska obveznost na drugi strani narekuje tudi izboljšanje finančnega okvirja, namenjenega delovanju KPK na tem pomembnem segmentu preventivnega delovanja.

Nadzor nad delom komisije:

Z dopolnitvijo določb o nadzoru državnega zbora nad delom komisije, se izenačujejo obveznosti funkcionarjev komisije z obveznostmi drugih funkcionarjev pri institutih, ki veljajo za ene in druge. Poleg tega je bilo določbo potrebno dopolniti, ker je v dosedanji ureditvi izostala podlaga za nadzor državnega zbora nad omejitvami poslovanja funkcionarjev komisije.

Sprejemanje daril:

Predlagana ureditev v zvezi z omejitvami in prepovedmi glede sprejemanja daril se širi na vse uradne osebe in njihove družinske člane (javni uslužbenci so po veljavni ureditvi namreč izvzeti iz pristojnosti KPK), s čimer se odpravlja tudi dosedanja razpršena in mestoma zapletena ureditev obravnavane materije. Tako kot v sedaj veljavni ureditvi, zakon kot temeljno pravilo določa prepoved sprejemanja daril. Izjema od pravila so protokolarna darila ali donacije (ne glede na vrednost), ki jih v imenu organa prejme uradna oseba, pri čemer se v zvezi z zadnjima dvema kategorijama določa omejitve, da ne gre za darila oziroma donacije, ki bi bila motivirana s pričakovanjem kakršnihkoli drugih koristi, uslug, prednosti v postopkih, ki so v pristojnosti konkretnega organa ali organizacije, druga izjema pa so darila, ki se tradicionalno izročajo ob določenih dogodkih v vrednosti do 60 EUR ne glede na število darovalcev. S predlagano enotno ureditvijo se na strani KPK določa obveznost izdaje pravilnika s katerim se podrobneje

uredi način razpolaganja z darili, določanja vrednosti daril, vodenja seznama daril ter druga izvedbena vprašanja v zvezi z izvajanjem predlagane ureditve.

Omejitve poslovanja:

Predlagana ureditev prinaša dodatno omejitev poslovanja s funkcionarjem kot fizično osebo še eno leto po prenehanju njegove funkcije, dolžnost poslovnega subjekta, da pred sklenitvijo pogodbe s subjektom javnega sektorja poda izjavo, da zanj v razmerju do relevantnega subjekta javnega sektorja ne veljajo omejitve poslovanja. S predlagano ureditvijo se nadalje natančneje določa in dopolnjuje nabor podatkov, ki jih je funkcionar v zvezi z omejitvami poslovanja dolžan sporočiti organu, kjer opravlja funkcijo, posledično pa tudi KPK za potrebe izvajanja nadzora nad določbami o omejitvah poslovanja. Prav tako se predlaga, da organi, ki jih zavezuje določba 35. člena ZIntPK, KPK seznane posredujejo preko elektronskega obrazca, s čimer se administrativno olajšuje, predvsem pa zagotavlja dosledno izvajanje navedene določbe.

Nasprotje interesov:

Ker veljavna ureditev na sistemski ravni ne nudi primerljivih kriterijev, ki bi zagotavljali enakovredno obravnavo vseh uradnih oseb, ki so v primerljivih pravnih položajih, se ob upoštevanju subsidiarne uporabe ZIntPK (3. člen) s predlogom zakona eksplicitno širi veljavnost navedenega instituta tudi na uradne osebe, ki so bile do sedaj zaradi subsidiarne uporabe zakona izločene iz postopkov in pristojnosti komisije (poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja ter nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost).

Institut dolžnega izogibanja nasprotju interesov oziroma omejevanje nasprotja interesov pri izvajanju javnih nalog je eden ključnih stebrov delovanja pravne države, zaupanja v demokratične institucije, transparentnosti, enakopravnosti in objektivnosti odločanja v javnih zadevah ter razpolaganja z javnimi sredstvi. Zato je pomembno tako dejansko nasprotje interesov kot tudi »zgolj« videz nasprotja interesov. Pri dejanskem nasprotju interesov gre za neposredno zlorabo položaja za zasebne interese oziroma nedovoljeno uporabo javne funkcije za dajanje neupravičene koristi z določenim posameznikom povezano osebo ob neenakopravnem obravnavanju drugih. Po drugi strani pa že videz nasprotja interesov, ki ne pomeni nujno vsebinske nepravilnosti ali nezakonnosti, pomembno ogroža javno zaupanje v pravilno, zakonito, transparentno in objektivno izvajanje javne funkcije ali službe; s tem pa zmanjšuje integriteto in verodostojnost tako samega organa kot posamezne funkcije ali službe. Slednje pa je konstitutivni in nujno potreben element delovanja demokratičnih institucij in pravne države.

S predlaganimi spremembami se posebej kot samostojen ukrep za odpravo nasprotja interesov ureja samoizločitev uradne osebe iz opravljanja uradnih dejanj v primeru, ko so podane okoliščine nasprotja interesov, s čimer se zagotavlja in dviguje integriteta ter ugled ne le konkretnega posameznika in subjekta, ki ga predstavlja, ampak tudi javnega sektorja kot celote. Komisija ne more ukrepati v primeru, ko predstojnik uradne osebe ne prepozna ali spregleda nasprotja interesov, zato se v predlog zakona vključuje sistem, ko mora predstojnik uradne osebe, ki se znajde v nasprotju interesov, prevzeti odgovornost in aktivno sodelovati pri presoji okoliščin nasprotja interesov ter pri usmerjanju nadaljnjega ravnanja uradne osebe po prejemu pisnega obvestila. V veljavni zakonodaji pogosto ni urejeno, kdo so predstojniki posameznih uradnih oseb, kar vodi k različnim interpretacijam, kdo v praksi odloča o nasprotju interesov, posledično pa k zniževanju pravne varnosti posameznih uradnih oseb, ki v teh primerih niti same ne vedo, na koga naj naslovijo pisno obvestilo o obstoju okoliščin nasprotja

interesov. Zato se s predlaganimi spremembami natančneje določa krog oseb, ki jih uradna oseba obvešča v primeru obstoja navedenih okoliščin.

Ker je v veljavni določbi 39. člena ZIntPK sistem možnih ukrepov v primeru ugotovljenega dejanskega nasprotja interesov pomanjkljiv, se predlaga povratno obveščanje s strani delodajalca ne le o sprejetih ukrepih, temveč o sprejetih ukrepih, ki se nanašajo na odpravo posledic nasprotja interesov, možnost komisije, da o ugotovitvah obvesti nadzorni organ subjekta javnega sektorja, ki mora izvesti ali odrediti ukrepe za preprečitev ponovne kršitve, glede na okoliščine konkretnega primera pa tudi morebitne ukrepe za uveljavljanje odgovornosti uradne osebe, njenega nadrejenega ali predstojnika. Ker veljavna ureditev v primeru dejanj, ki jih izvrši uradna oseba, ki je v dejanskem nasprotju interesu, ne določa pravnih posledic takšnih dejanj, se določa tudi, da se ta dejanja štejejo za nična.

Komisija se pri svojem delu razmeroma pogosto srečuje s problemom nasprotja interesov pri delovanju različnih komisij, svetov, delovnih skupin in drugih posvetovalnih ali strokovnih teles, v katerih sodelujejo zunanji člani, ki glede na status oziroma položaj komisije, skupine oziroma telesa nimajo statusa uradne osebe skladno z ZIntPK. Ker gre za telesa, v katera člane imenujejo subjekti javnega sektorja, njihovo delo pa ima neposreden ali posreden vpliv na odločanje v sklopu izvajanja javne funkcije ali službe, se s predlagano spremembo obveznost spoštovanja določb o nasprotju interesov širi tudi na te osebe.

Prijava premoženjskega stanja in nadzor nad premoženjskim stanjem ter spletna objava podatkov:

Predlog zakona širi krog zavezancev za prijavo premoženjskega stanja na člane državnega sveta, člane organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, s širitvijo definicije »poslovodne osebe« pa tudi na poslovodne osebe pravnih oseb, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost in drugih pravnih oseb, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv. Glede sporočanja sprememb podatkov pa se po izteku prehodnega obdobja namesto dosedanjega enkrat letnega sporočanja sprememb predlaga sporočanje v 30 dneh po nastanku vsake spremembe.

Podrobneje se določa pravila nadzora in ugotavljanja nesorazmernega povečanja premoženja zavezanca in možnost razširitve nadzora tudi na družinske člane zavezanca, vključujoč pravice zavezancev nad katerimi se izvaja nadzor.

Dober sistem nadzora nad premoženjskim stanjem lahko bistveno prispeva k večji preglednosti in zaupanju v celotno javno upravo, saj z razkritjem funkcionarji pokažejo in dokazujejo, da delujejo v javnem interesu. Danes je v svetu trend rasti na področju razkritja premoženjskega stanja nosilcev javnih funkcij, saj je ob vsesplošnem padcu zaupanja v vlade posameznih držav, državne in lokalne institucije, nosilce javnih funkcij, poslance in politične elite, to zaupanje še toliko večjega pomena. Javna objava podatkov o funkcionarjih, bodisi glede izjav o interesih bodisi poročil o premoženjskem stanju je določena med kar nekaj članicami organizacije OECD in Skupine držav za boj proti korupciji (GRECO), npr. v Španiji (poslanci), Franciji (ministri in predsednik vlade), Estoniji, Latviji in Litvi. Predlog zakona določa spletno objavo podatkov o celotnem premoženju ob nastopu funkcije in kasnejše spremembe le za funkcionarje, ki zasedajo ene najbolj odgovornih položajev v državi: poslanci in predsednik državnega zbora, predsednik državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, poklicni in nepoklicni župani ter podžupani, funkcionarji Banke Slovenije, funkcionarji samostojnih in neodvisnih državnih organov, ki opravljajo naloge predstojnika ali njegovega namestnika in ustavni sodniki.

Lobiranje:

Na novo se uvaja obveznost poročanja o lobističnih stikih tudi za interesne organizacije. Ker veljavna ureditev na strani lobirancev narekuje sestavo zapisa o vsakem stiku z lobistom, ki ima namen lobirati, je zaradi izvajanja nadzora nad določbami zakona o lobiranju potrebno na drugi strani (tako kot velja za registrirane lobiste) določiti dolžnost posredovanja letnega poročila tudi za interesne organizacije iz četrtega odstavka 58. člena ZIntPK. Predlog zakona določa javno objavo podatkov o lobističnih stikih in možnost njihove ponovne uporabe.

Pridobivanje, uporaba, obdelava in objava podatkov o denarnih tokovih subjektov javnega sektorja:

Javna osvetlitev toka denarja med javnim in zasebnim povečuje odgovornost nosilcev javnih funkcij za smotno in učinkovito porabo javnih sredstev, omogoča argumentirano razpravo o sprejetih in načrtovanih investicijah ter zmanjšuje tveganja za slabo upravljanje, zlorabo oblasti, predvsem pa omejuje sistemsko korupcijo, nepošteno konkurenco in klientelizem. Aplikacija za pregledovanje finančnih transakcij v breme proračunskih uporabnikov Komisije za preprečevanje korupcije, ki je bila prvič vzpostavljena leta 2011 (Supervizor) in je leta 2013 prejela nagrado Združenih narodov za odličnost v javni upravi, je bila v letu 2016 na novo oblikovana in poimenovana Erar (v nadaljnjem besedilu: aplikacija), splošni javnosti, medijem, stroki in državnim organom omogoča vpogled v transakcije javnih institucij in družb v lasti države ter občin, ki se nanašajo na blago in storitve, pa tudi plače, socialne prejemke, pokojnine, subvencije, štipendije itd.

Aplikacija KPK od junija 2016 kot novost omogoča vpogled v poslovanje z e-računi, v podatke, vezane na omejitve poslovanja in prejeta darila ter prikaz tujih bančnih računov poslovnih subjektov. Uporabniki aplikacije lahko vidijo račune, ki so jih gospodarski subjekti izdali državnim organom. Podatki o e-računih se povezujejo tudi s transakcijami, kjer je to mogoče. Podatki o e-računih se sicer v aplikaciji od maja 2018 naprej več ne osvežujejo. Aplikacijo bo v prihodnje mogoče nadgraditi tudi z drugimi javno dostopnimi podatki, zato se ocenjuje, da je potrebno za potrebe nadaljnjega delovanja in nadgradnje aplikacije obstoječe pravne podlage dopolniti ter vsebino urediti v posebnem členu.

Veljavnost zakona:

Ker veljavna ureditev na sistemski ravni (zaradi subsidiarne uporabe ZIntPK) ne nudi primerljivih kriterijev, ki bi zagotavljali enakovredno obravnavo vseh uradnih oseb, kamor sodijo tudi poslanci, poslovodne osebe ter člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, in javni uslužbenci, za kar tudi sicer ni najti prepričljiv pravnih in sistemskih razlogov, se z namenom preglednosti in zagotavljanja enakopravnosti posameznikov (tudi z vidika obravnave v primeru neizpolnjevanja obveznosti), ki so v primerljivih pravnih položajih, v predlagani določbi razveljavljajo posamezne določbe matičnih predpisov in na ta način širi obseg veljavnosti ZIntPK.

b) Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo RS. Predlog zakona kandidacijski komisiji, ki jo imenuje predsednik republike narekuje sprejem poslovnika, v katerem se natančneje določijo način ugotavljanja izpolnjevanja zakonskih pogojev za imenovanje funkcionarjev komisije, način njenega delovanja, vsebina posameznih meril in metod za izbiro. Predlog zakona za potrebe uskladitve z določbami tega

zakona predvideva sprejem novega poslovnika KPK. Zaradi enotne ureditve na področju daril se predvideva prenehanje veljavnosti dveh podzakonskih aktov, ki urejata način razpolaganja z darili, ki jih sprejme funkcionar oziroma omejitve in dolžnosti javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril in sprejem pravilnika, ki bo na izvedbeni ravni urejal obravnavno vsebino.

Predlog zakona v prehodnih določbah predvideva prenehanje veljavnosti eksplicitno navedenih določb Zakona o poslancih in Zakona o gospodarskih družbah.

c) Usklajenost predloga zakona

Predlog novele (EVA 2016-2030-0057) je že bil predmet strokovnega in medresorskega usklajevanja. V prvi krog strokovnega usklajevanja je bil poslan 18. 11. 2016. V drugi krog strokovnega in hkrati medresorsko usklajevanje je bil predlog poslan 13. 4. 2017. 18. 1. 2018 je vlada potrdila predlog novele ZIntPK-C in ga poslala v Državni zbor. Po prvi obravnavi, ki je bila opravljena 20. 2. 2018 je svoje mnenje podala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Pripombe so bile v delu upoštevane, spremembe pa so vključene v to besedilo.

Predlog zakona je bil objavljen na spletnih straneh Ministrstva za pravosodje in E-demokracije 18. 11. 2016 (rok za podajo predlogov in komentarjev je bil do 30. 12. 2016).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije. Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih državah.

Sistem integritete in preprečevanja korupcije ter nadzorni organ

Integriteta je več kot le spoštovanje zakonodaje in predpisov, saj velja, da zakon predpisuje minimum moralnih načel. Ustrezna politika krepitve integritete pa potrebuje tudi ustrezno kombinacijo preventivnega in represivnega delovanja. Primer, ko je potrebno represivno delovanje, se pojavi, ko nekdo v instituciji ravna neprimerno in krši obstoječa pravila. V tem primeru potrebujemo ustrezen mehanizem in ukrepe za odpravo oziroma preprečevanje takšnih tveganj. Pri tem je ključnega pomena preventivno delovanje, saj lahko le učinkovita preventivna dejavnost in ozaveščenost odločilno pripomore k trajnemu dvigu integritete nosilcev javnih funkcij, integritete javnega sektorja ter integritete splošne javnosti.

Mednarodno gledano države pristopajo h krepitvi integritete in določitvi primernega okvira ravnanja funkcionarjev in javnih uslužbencev na različne načine. Države za integriteto in etično delovanje nosilcev javnih funkcij in javnega sektorja najpogosteje krepijo z naslednjimi instrumenti:

- Etičnimi kodeksi
- Kodeksi ravnanja
- Ustanovitvijo javnega organa, ki skrbi za etično delovanje, integriteto in odgovornost javnega sektorja.

Nizozemska

Na Nizozemskem je Državni urad za integriteto (The National Integrity Office)¹³ sprva deloval v okviru sektorja za Upravljanje javnega sektorja, Ministrstva za notranje zadeve, kasneje pa se je urad predvsem zaradi večje neodvisnosti od vsakokratne politične koalicije, prenesel v okvir CAOP – največjega nizozemskega centra s področja znanja in servisa na področju trga dela in delovnih razmerij v javnem sektorju. Med glavne aktivnosti urada spada:

- razvijanje in vpeljevanje instrumentov za krepitev integritete in preprečevanje tveganj,
- izvajanje delavnic za zaposlene v javnem sektorju,
- izdajanje smernic, priporočil in priložnikov,
- zbiranje in razširjanje pomembnih študij, analiz in raziskav prek spletne strani in letnega poročila.

Irska

Na Irskem za integriteto funkcionarjev in javnih uslužbencev skrbi Komisija za ravnanje na javni funkciji (The Standards in Public Office Commission), neodvisno telo, ustanovljeno leta 1995 z Zakonom o etiki na javni funkciji (The Ethics in Public Office Act).

Med glavne naloge komisije, v okviru katerih je pristojna za funkcionarje, javne uslužbence in predstavnike obeh poslanskih zbornic, sodi: svetovanje in priporočila za ravnanje v skladu z zakonodajo na področju etike, spremljanje in nadzor nad razkritjem interesov in tax clearance regime, preiskuje in poroča o morebitnih kršitvah zakonodaje.

Nasprotje interesov

Na splošno in primerjalno gledano gre za nasprotje interesov kadar na delovanje v javnem interesu vpliva zasebni interes uradnika ali funkcionarja. Nasprotje interesov je v zadnjih dveh desetletjih morda celo glavna skrb javnosti. Razlog je v vse večjem javnem sektorju in vse večjem številu posebnih regulacij, ki je še bolj povežalo sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem, pri tem pa so se pojavile tudi nove in številne oblike možnega nastanka nasprotja interesov. Situacije in primeri, ki privedejo do nasprotja interesov ali potencialnega nasprotja interesov, lahko v primeru, ko niso primerno in pravočasno identificirane ter zadostno obvladovane, resno ogrozijo integriteto institucije kot celote, pogosto pa privedejo tudi do korupcije.

Da je nasprotje interesov velik problem pa se že nekaj let zavedajo tudi v organizaciji OECD, kjer so se leta 2003 osredotočili na nasprotje interesov v javnem sektorju in v pomoč državam pri ureditvi oziroma posodobitvi svoje ureditve na področju nasprotja interesov pripravili Smernice OECD za upravljanje nasprotja interesov v javnem sektorju.

Mednarodno gledano je institut nasprotja interesov eno izmed najbolj reguliranih področij protikorupcijske zakonodaje ali protikorupcijske politike posamezne države.

Bosna in Hercegovina

¹³ Več o delovanju urada na tej strani: <http://www.integriteitoverheid.nl/international/international-activities/>, vpogled 8. 9. 2016.

Bosna in Hercegovina institut nasprotja interesov ureja v Zakonu o nasprotju interesov v vladnih institucijah Bosne in Hercegovine, nazadnje spremenjenim junija leta 2016. Posebej definira pojem finančnih interesov in ureja dopustnost oziroma nedopustnost delovanja zavezancev v javnih podjetjih.

Hrvaška

Hrvaška je institut nasprotja interesov uredila v Zakonu o preprečevanju nasprotja interesov, sprejetim v letu 2011 in nazadnje dopolnjenim maja 2015, na podlagi katerega je bila ustanovljena tudi Komisija za preprečevanje nasprotja interesov (Povjerenstvo za odločevanje o sukobu interesa).

Zakon v drugem poglavju z naslovom »Preprečevanje nasprotja interesov« ureja dolžnosti funkcionarjev v primeru dvoma ali obstaja nasprotje interesov. V tem primeru so funkcionarji v skladu z zakonom dolžni nasloviti vprašanje o morebitnem nasprotju interesov na navedeno komisijo. V 7. členu zakon našteva prepovedana ravnanja funkcionarjev.

Kanada

Kanada spada po lestvici Transparency International med države, katerih državljani najmanj zaznavajo korupcijo. V letu 2012 je ta ocena znašala 8.4, leto poprej pa je bila še malo boljša, in sicer je znašala 8.7. Na zvezni ravni so v Kanadi leta 2007 sprejeli Zvezni zakon o odgovornosti (Federal Accountability Act), ki naj bi po napovedih takratne novoizvoljene vlade prekinil slabe prakse preteklih vlad in povečal integriteto vlade in javnega sektorja.

Na podlagi Zveznega zakona o odgovornosti je bil leta 2007 sprejet Zakon o nasprotju interesov, s katerim so ustanovili Urad komisarja za nasprotje interesov in etiko. Urad je neodvisno telo parlamenta. Komisar za nasprotje in etiko skrbi za izvajanje Zakona o nasprotju interesov in Kodeksa članov poslanske zbornice o nasprotju interesov, ki določata številne obveznosti in omejitve, z upoštevanjem katerih preprečujejo nastanek situacij do v katerih bi prišlo oziroma bi lahko prišlo do nasprotja interesov.

Med glavne naloge urada tako spada:

- svetovanje nosilcem javnih funkcij in članom poslanske zbornice,
- spremljanje in pregledovanje poročil o premoženjskem stanju, obveznostih in aktivnostih in njihova objava,
- preiskovanje morebitnih kršitev zakona in kodeksa,
- poročanje poslanski zbornici.

Nadzor nad premoženjskim stanjem

Nadzor nad premoženjskim stanjem zavezancev je v današnjem svetu eden izmed ključnih elementov vsake učinkovite protikorupcijske strategije in eden izmed nosilnih stebrov integritete javnega sektorja. Učinkovit in verodostojen sistem nadzora nad premoženjskim stanjem, pa naj bo to sistem v katerem so podatki objavljeni javno ali sistem, kjer so podatki o premoženju zaupni, lahko odločilno prispeva pri krepitvi zaupanja državljanov v njihovo vlado in politične elite.

Nadzor nad premoženjskim stanjem je tako v preventivnem kot represivnem smislu pomemben institut omejevanja korupcije in krepite integritete.¹⁴ Študija »Officials' asset declaration laws: do they prevent corruption?« je ugotovila, da obstaja korelacija med stopnjo korupcije in časom ureditve nadzora nad premoženjskim stanjem, in sicer je manjša stopnja korupcije pri državah, ki imajo daljšo tradicijo na področju ureditve nadzora nad premoženjskim stanjem.

Zakoni, ki funkcionarjem in javnim uslužbencem nalagajo prijavo premoženjskega stanja in sporočanja drugih podatkov, v večji ali manjši meri pripomorejo pri odkrivanju in preprečevanju korupcije. Za primerjavo predpisov, njihovo analizo ter boljšo implementacijo ter s tem učinkovito preprečevanje korupcije je Svetovna banka v letu 2012 vzpostavila pravno knjižnico o razkritju finančnih sredstev, ki vsebuje prek 1.000 predpisov iz 176 držav.

Številne države po svetu so v zadnjem obdobju sprejele svojo prvo ali pa že prenovljeno zakonodajo na področju etike in boja proti korupciji, v svoji zakonodaji pa nosilce javnih funkcij zavezujejo k ustreznem in rednem poročanju o svojem premoženjskem stanju. Vse več bolj naprednih držav, pa je k poročanju in nadzoru zavezalo tudi njihove družinske člane (zakonce in otroke).

Hrvaška

Hrvaška je institut nadzora nad premoženjskim stanjem uredila v že navedenem Zakonu o preprečevanju nasprotja interesov. Zakon v poglavju »Obveščanje zavezancev o premoženjskem stanju« in v poglavju »Obveščanje o izvoru in načinu pridobivanja premoženja« natančno določa obveznosti funkcionarjev.

Slednji so dolžni v roku 30 dni po nastopu funkcije posredovati poročilo, ki vsebuje podatke o njihovi funkciji, drugih dejavnostih s katerimi se ukvarjajo, dejavnosti oziroma zaposlitvi s katero so se ukvarjali pred nastopom funkcije ter njihovo premoženjsko stanje ter premoženjsko stanje njihovih partnerjev in mladoletnih otrok. V desetem odstavku 8. člena zakon izrecno določa, da so določeni podatki javni in se lahko objavijo brez soglasja zavezanca ter da se za njih ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Madžarska

Madžarska je nadzor nad premoženjskim stanjem uredila v Zakonu o pravnem položaju članov parlamenta, sprejetem leta 1990 in dopoljenim leta 2004. Zakon v 19. členu z naslovom »Obveznost poročanja o premoženju, prihodkih in ekonomskih interesih« določa, da morajo predsedniku parlamenta v 30 dneh po nastopu ali prenehanju mandata in vsako leto januarja v času funkcije poročati o premoženju, prihodkih in ekonomskih interesih v »izjavi o premoženju«. Če poslanci ne poročajo kot jim nalaga zakon, do posredovanja izjave o premoženju ne bodo prejeli plače in jim bo onemogočeno izvrševanje poslanskih pravic. Poslanci morajo v izjavi navesti svoje premoženje in premoženje svojih družinskih članov (partner in mladoletni otroci, ki živijo v skupnem gospodinjstvu).

Predsednik parlamenta javno objavi podatke iz izjave o premoženju, ki se nanašajo na poslance, podatki, ki se nanašajo na družinske člane pa hrani Odbor. Izjavo o

¹⁴ Glej članek z naslovom Officials' asset declaration laws: do they prevent corruption? avtorja Ranjana Mukherjee iz Svetovne banke in Omer Gokcekus iz Seton Hall University.

premoženju zakonca in mladoletnih otrok lahko Odbor preveri le ob hkratnem pregledu in nadzoru premoženja poslanca.

Latvija

Tudi Latvija je tako kot Hrvaška nadzor oziroma poročanje o premoženjskem stanju uredila v Zakonu o nasprotju interesov, sprejetem leta 2002 in dopoljenem 2007. Zakon v četrtem poglavju z naslovom »Poročanje javnih funkcionarjev« določa, da so funkcionarji dolžni poročati o svojem premoženjskem stanju Državnemu davčnemu uradu ob nastopu ali prenehanju funkcije ter po preteku vsakega leta. V skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov obrazec vsebuje del, ki je javno dostopen in del, ki ni.

Španija

Španija od funkcionarjev, visokih uradnikov, kabinetnega osebja in uradnikov na položaju zahteva razkritje interesov in aktivnosti, ki se v praksi delijo na izjavo o razkritju interesov in izjavo o razkritju premoženjskega stanja. Sprva so bile javno objavljene samo prve izjave, druge pa so bile v hrambi pri Uradu za nasprotje interesov, od leta 2009 pa so javno objavljeni tudi podatki iz druge izjave, le da so nekateri osebni podatki prikriti.

V okviru postopka lahko urad v primeru razhajanja med premoženjem v izjavi in davčno napovedjo zavezanca zaprosi za pojasnilo, sankcije proti zavezancu pa so le v domeni vlade. Zakon predvideva tudi obvezen odstop prijave oziroma primera organom pregona, kadar obstaja verjetnost, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. V takšnem primeru Urad prekine svoj postopek in počaka na konec kazenskega postopka.

Obrazci predvidevajo tudi možnost izjave o premoženju zavezančevega partnerja in mladoletnih otrok. Takšna izjava z zakonom sicer ni predpisana in je le prostovoljne narave, vendar jasno pokaže odnos zavezanca do transparentnosti in njegov doprinos k zaupanju v javne institucije.

Transparentnost poslovanja subjektov javnega sektorja

Republika Slovenija oziroma komisija je ena od prvih držav, ki so poslovanje subjektov javnega sektorja predstavile na transparenten način, s spletno objavo podatkov v svetovnem spletu bodisi prek spletne aplikacije ali prek možnosti dostopa do surovih podatkov (open government data). Zgledu Slovenije je sledilo še nekaj drugih držav, ki so svoje poslovanje v določenem obsegu prav tako odprle javnosti.

Češka republika

Ministrstvo za finance Češke republike je po zgledu aplikacije Supervisor pripravilo svojo aplikacijo, prav tako poimenovano Supervisor. V njej so objavljene transakcije ministrstva z vsemi podatki, vključno z osebnimi.¹⁵

Nizozemska, Albanija

Nizozemska, Albanija in še več drugih držav je pripravilo spletne aplikacije, ki na podoben način kot aplikacija Supervisor oziroma Erar predstavljajo porabo javnih

¹⁵ Aplikacija je na voljo na spletni povezavi: <http://data.mfcr.cz/supervisor/>.

sredstev. Pomanjkljivost aplikacij je, da predstavijo porabo le na ravni proračuna (posamezne proračunske postavke) in ne na ravni posamezne transakcije.¹⁶

Slovaška

Na Slovaškem aplikacije niso razvili v javnem sektorju, pač pa so nevladnim organizacijam zagotovili podatke, te pa so tudi izdelale aplikacijo,¹⁷ ki ne prikazuje posameznih transakcij, prikazuje pa – podobno kot Erar – podatke o javnih naročilih.

¹⁶ Povezave: <http://openspending.nl/>, <http://spending.data.al/en>.

¹⁷ Povezave: <http://datanest.fair-play.sk/?locale=en>. Prav tako so na spletu na voljo vsi podatki, ki so na voljo v aplikaciji v strojno berljivi obliki, primerni za prenos, na naslovu <http://datanest.fair-play.sk/en/datasets?hash=%23registre>.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo) se besedilo 4. člena spremeni tako, da se glasi:

»Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »korupcija« je vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenе, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega;
2. »mednarodna korupcija« je korupcija, v kateri je udeležena najmanj ena fizična ali pravna oseba iz tujine;
3. »integriteta« je pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi;
4. »javni sektor« so državni organi in samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti), javne agencije, javni skladi, javni zavodi, javni gospodarski zavodi, druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti, pravne osebe, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost, javna podjetja, gospodarske družbe in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost;
5. »funkcionarji oziroma funkcionarke« (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) so poslanci državnega zbora, člani državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, sodniki ustavnega sodišča, sodniki, državni tožilci, generalni sekretar vlade, generalni sekretar predsednika republike, šef kabineta predsednika republike, namestnik generalnega sekretarja predsednika republike, svetovalec predsednika republike, generalni sekretar državnega zbora, sekretar državnega sveta, funkcionarji v drugih državnih organih in lokalnih skupnostih, poslanci iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, če njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z akti Evropskega parlamenta in drugi funkcionarji iz Republike Slovenije v evropskih institucijah in drugih mednarodnih institucijah, če jih tja napoti Republika Slovenija, ter funkcionarji Banke Slovenije, če njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z zakonom, ki ureja Banko Slovenije, in drugimi predpisi, ki obvezujejo Banko Slovenije;
6. »družinski člani« so zakonec, otroci, starši, bratje, sestre, osebe v svaštvu do drugega kolena, osebe, ki imajo s posameznikom na istem naslovu prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče, in osebe, ki s posameznikom živijo v zunajzakonski skupnosti;
7. »uradniki oziroma uradnice na položaju« (v nadaljnjem besedilu: uradniki na položaju) so generalni direktorji, generalni sekretarji ministrstev, predstojniki organov v sestavi ministrstev, predstojniki vladnih služb, načelniki upravnih enot, direktorji oziroma tajniki občinskih uprav;
8. »poslovodne osebe« so direktorji in člani kolektivnih poslovnih organov javnih agencij, javnih skladov, javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov in drugih oseb javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali

- proračuna lokalne skupnosti, pravnih oseb, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost, javnih podjetij, gospodarskih družb in drugih pravnih oseb, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv;
9. »uradne osebe« so funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja;
 10. »osebe, odgovorne za javna naročila« so osebe, ki jih naročniki imenujejo v strokovne komisije za oddajo javnega naročila in ki odločajo, potrjujejo in predlagajo vsebino razpisne dokumentacije, ocenjujejo ponudbe oziroma naročniku predlagajo izbor ponudnika, kadar gre za javna naročila, za katera je potrebno v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, izvesti postopek javnega naročanja, razen postopek naročila male vrednosti ali postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi, in kadar gre za javna naročila, za katera ni potrebno izvesti postopka javnega naročanja, če je vrednost naročila enaka ali višja od vrednosti za izvedbo postopka naročila male vrednosti, na področju obrambe in varnosti pa enaka ali višja od vrednosti za izvedbo postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi, ne glede na to, ali so ta naročila ali del dokumentacije o javnem naročilu v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, označeni s stopnjo tajnosti. Za osebe, odgovorne za javna naročila, se štejejo tudi osebe, ki v skladu s to definicijo sodelujejo pri javnem naročanju in niso v delovnem razmerju pri naročniku;
 11. »nasprotje interesov« so okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe ali osebe, ki jo subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanjega člana komisije, sveta, delovnih skupin ali drugega primerljivega telesa, vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog;
 12. »zasebni interes osebe« iz prejšnje točke pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela ta oseba ali njen družinski član osebne, poslovne ali politične stike;
 13. »interesne organizacije« so pravne osebe zasebnega prava in druge pravno urejene oblike združevanja fizičnih ali pravnih oseb, v imenu in na račun katerih lobist opravlja dejavnost lobiranja;
 14. »lobiranje« je delovanje lobistov, ki za interesne organizacije izvajajo nejavno vplivanje na odločanje državnih organov, Banke Slovenije, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov ter na odločanje državnih organov, Banke Slovenije, organov in uprav lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil o drugih zadevah razen tistih, ki so predmet sodnih in upravnih postopkov, postopkov, izvedenih po predpisih, ki urejajo javna naročila, in drugih postopkov, pri katerih se odloča o pravicah ali obveznostih posameznikov. Za dejanje lobiranja šteje vsak nejavni stik lobista z lobiranci, ki ima namen vplivati na vsebino ali postopek sprejemanja prej navedenih odločitev;
 15. »lobist oziroma lobistka« (v nadaljnjem besedilu: lobist) je oseba, ki opravlja dejanja lobiranja in je vpisana v register lobistov, ali oseba, ki opravlja dejanja lobiranja in je zaposlena v interesni organizaciji, za katero lobira oziroma je zakoniti zastopnik ali izvoljeni predstavnik te interesne organizacije;
 16. »lobiranci oziroma lobiranke« (v nadaljnjem besedilu: lobiranci) so funkcionarji in javni uslužbenci v državnih organih, Banki Slovenije, organih in upravi lokalne skupnosti ter pri nosilcih javnih pooblastil, ki odločajo ali sodelujejo pri obravnavi in sprejemanju predpisov, drugih splošnih aktov in odločitev iz 14. točke tega člena, s katerimi z namenom lobiranja komunicira lobist;

17. »nosilci ukrepov« so organi in organizacije, ki so z akcijskim načrtom za uresničevanje resolucije določeni kot izvajalci ukrepov za doseg ciljev resolucije.«.

2. člen

7. člen se spremeni tako, da se glasi:

»7. člen
(komisija)

(1) Komisija ima predsednika komisije in dva namestnika predsednika komisije. Predsednik komisije in namestnika predsednika komisije so funkcionarji.

(2) Funkciji predsednika in namestnika predsednika komisije nista združljivi z opravljanjem funkcije ali delom v drugi osebi javnega ali zasebnega prava, ki deluje na področjih, na katerih komisija izvršuje pristojnosti po tem zakonu.

(3) Predsednik in namestnika predsednika komisije morajo najkasneje v roku enega meseca po nastopu funkcije prenehati opravljati delo ali funkcijo iz prejšnjega odstavka.

(4) Predsednik komisije je imenovan za dobo šestih let, namestnika predsednika za dobo petih let, na svoje funkcije pa so lahko imenovani dvakrat zapored.

(5) Funkcionar komisije, ki mu je potekel mandat ali je odstopil, opravlja funkcijo s polnimi pooblastili do začetka opravljanja funkcije novega funkcionarja, razen če je bil razrešen zaradi ostalih razlogov iz druge do šeste alineje prvega odstavka 22. člena tega zakona.«.

3. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

»7.a člen
(izločitev funkcionarja komisije ali uslužbenca komisije)

(1) Funkcionar komisije ali uslužbenec komisije v postopkih po tem zakonu ne sme sodelovati pri obravnavi zadeve ali odločati o zadevi, v kateri je udeležen sam ali je z osebo, ki je v zadevi udeležena, ali njenim zakonitim zastopnikom, ali pravnim pooblaščenecem v konkretni zadevi:

- v sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena,
- v zakonski zvezi ali v svaštvu do vštetega drugega kolena ali če z njo živi ali je živel v zunajzakonski skupnosti ali
- v razmerju skrbnika, oskrbovanca, rejnika ali rejenca.

(2) Funkcionar komisije ne sme sodelovati pri obravnavi zadeve ali odločati o zadevi, če obstajajo druge okoliščine, v katerih njegov zasebni interes vpliva oziroma vzbuja videz, da vpliva ali bi lahko vplival na njegovo nepristranskost in objektivnost pri opravljanju javnih nalog in izvajanju uradnih postopkov v zvezi z obravnavano zadevo.

(3) O izločitvi funkcionarja komisije s sklepom odločata preostala dva funkcionarja komisije, o izločitvi uslužbenca komisije pa predsednik ali oseba, ki jo za to pooblasti. Zahtevo za izločitev lahko poda funkcionar komisije, prijavitelj, obravnavana oseba oziroma oseba, ki je subjekt nadzora po tem zakonu, iz razlogov po prvem ali drugem odstavku tega člena.

(4) Določbe tega člena veljajo tudi za postopke, ki jih komisija vodi v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, za postopke, ki jih vodi po zakonu, ki ureja prekrške, pa veljajo določbe o izločitvi v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.«.

4. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(pogoji za imenovanje funkcionarjev komisije)

(1) Oseba je lahko imenovana za funkcionarja komisije, če:

- je državljan Republike Slovenije in obvlada slovenski jezik;
-
- ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje, ali raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje;
- ima najmanj deset let delovnih izkušenj pri opravljanju nalog, za katere je zahtevana izobrazba iz prejšnje alineje, od tega najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju, za katero kandidira, ali na sorodnem področju v javnem ali zasebnem sektorju;
- zoper njo ni bila vložena pravnomočna obtožnica ali na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti;
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, in ni bila obsojena na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev;
- ni član organov politične stranke ali zadnji dve leti pred kandidiranjem ni opravljala funkcije v izvršilni ali zakonodajni veji oblasti na državni ali lokalni ravni;
- po evropski jezikovni lestvici izkazuje višjo raven znanja najmanj enega tujega jezika, ki je delovni jezik mednarodnih organizacij s področja dela komisije

in če v izbirnem postopku izkaže, da je osebnostno primerna in strokovno usposobljena za opravljanje funkcije.

(2) Kandidat je dolžan seznaniti kandidacijsko komisijo z morebitnimi preteklimi in sedanjimi osebnimi okoliščinami, ki bi lahko vplivale ali ustvarjale videz, da vplivajo, na njegovo nepristransko ter objektivno opravljanje funkcije oziroma bi lahko škodovale ugledu komisije.

(3) Ni osebnostno primerna tista oseba, za katero je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja in vedenja možno utemeljeno sklepati, da funkcije ne bo opravljala strokovno, pošteno, vestno, ali da ne bo varovala ugleda, nepristranskosti in neodvisnosti komisije.

(4) Kandidat mora kandidaturi priložiti in pred kandidacijsko komisijo osebno predstaviti strokovno utemeljeno strategijo razvoja in dela komisije ter njeno uporabnost in izvedljivost za čas trajanja svojega mandata.

(5) Kandidacijska komisija v poslovniku določi način svojega dela, standarde strokovne usposobljenosti, merila za izbiro in metode preverjanja usposobljenosti ob smiselni uporabi standardov, meril in metod uradniškega sveta.«.

5. člen

Za 9. členom se doda nov 9.a člen, ki se glasi:

»9.a člen

(kandidacijski postopek in postopek imenovanja funkcionarjev)

(1) Funkcionarje komisije imenuje predsednik republike.

(2) Predsednik komisije najkasneje pol leta pred iztekom mandata predsednika oziroma namestnikov predsednika o tem obvesti predsednika republike, ta pa pozove predlagatelje za člane kandidacijske komisije, da imenujejo svoje člane v roku 15 dni od prejema obvestila predsednika republike. Hkrati s pozivom za imenovanje članov kandidacijske komisije predsednik republike izvede javna poziva za zbiranje kandidatur za predsednika komisije in namestnika predsednika komisije. Za zbiranje kandidatur določi rok, ki ne sme biti krajši od 14 dni. Pravočasne kandidature generalni sekretar Urada predsednika republike (v nadaljnjem besedilu: urad predsednika republike) posreduje kandidacijski komisiji.

(3) Kandidacijski postopek za izbiro primernih kandidatov za predsednika in namestnika izvede kandidacijska komisija, sestavljena iz petih članov. V kandidacijsko komisijo imenujejo:

- enega člana ministrstvo, pristojno za javno upravo, izmed uradnikov z delovnega področja krepitve integritete in omejevanja korupcijskih tveganj v javnem sektorju;
- dva člana neprofitne organizacije zasebnega sektorja, ki delujejo na področjih varstva človekovih pravic, integritete, etike, lobiranja ali preprečevanja korupcije;
- po enega člana Sodni svet in Državnotožilski svet izmed članov, ki sestavljajo Komisijo za etiko in integriteto,

ki imenovanja sporočijo uradu predsednika republike.

(4) Za člana kandidacijske komisije ne more biti imenovana oseba, ki je član organov politične stranke, ali ki je zadnji dve leti opravljala funkcije v izvršilni ali zakonodajni veji oblasti na državni ali lokalni ravni, ali ki je s kandidatom v razmerju, določenem v prvem odstavku 7.a člena tega zakona.

(5) Člani kandidacijske komisije so pri svojem delu samostojni, neodvisni in niso vezani na nobene usmeritve ali napotke, delujejo po svoji vesti, odgovorno, skladno z ustavo in zakonom ter etično in transparentno. Kandidacijska komisija pri ugotavljanju pogojev ter preverjanju osebnostne primernosti in strokovne usposobljenosti upošteva določbe tega zakona in standarde strokovne usposobljenosti, merila za izbiro in metode preverjanja usposobljenosti, določene v poslovniku iz petega odstavka 9. člena tega zakona.

(6) Prvo sejo kandidacijske komisije skliče generalni sekretar urada predsednika republike v sedmih dneh po poteku roka iz tretjega stavka drugega odstavka tega člena.

(7) Kandidacijska komisija postopek vodi tako, da o njegovem poteku vodi, hrani in arhivira sledljiv zapis za vsakega kandidata. Razgovori s kandidati pred kandidacijsko komisijo se snemajo.

(8) Kandidacijska komisija v 30 dneh po izteku roka iz tretjega stavka drugega odstavka tega člena posreduje predsedniku republike abecedni seznam kandidatov za funkcijo predsednika komisije oziroma kandidatov za funkciji namestnikov predsednika komisije, ki izpolnjujejo pogoje iz prve do sedme alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, skupaj s kratkim obrazloženim mnenjem o osebnostni primernosti in strokovni usposobljenosti za opravljanje funkcije za vsakega kandidata posebej, in abecedni seznam tistih, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prve do sedme alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona.

(9) Pred imenovanjem predsednika komisije ali namestnika predsednika komisije urad predsednika republike povabi kandidata oziroma kandidate, da predstavijo strokovno utemeljeno strategijo razvoja in dela komisije ter dajo morebitna dodatna pojasnila v zvezi s svojo kandidaturo. Predstavitev je odprta za javnost.

(10) Predsednik republike imenuje predsednika komisije ali namestnika predsednika komisije v 15 delovnih dneh po prejemu seznamov kandidatov iz osmega odstavka tega člena.

(11) Če predsednik republike ne imenuje nobenega kandidata za predsednika oziroma namestnika predsednika komisije, takoj ponovi postopek javnega poziva za zbiranje kandidatur.

(12) Naloge iz tega člena, potrebne za izvedbo zbiranja kandidatur, izbor primernih kandidatov in administrativno-tehnična opravila za delo kandidacijske komisije, opravlja urad predsednika republike.

(13) Dokumentacija o kandidacijskem postopku in postopku imenovanja se hrani skladno s pravili, ki urejajo hrambo dokumentarnega gradiva v javni upravi.«.

6. člen

V četrtem odstavku 10. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Če je predsednik komisije razrešen zaradi razlogov iz 22. člena tega zakona, razen razloga iz prve alineje prvega odstavka 22. člena tega zakona, do imenovanja novega predsednika naloge predsednika s polnimi pooblastili opravlja njegov prvi namestnik.«.

7. člen

Besedilo 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V primerih, ki jih določata ta zakon in poslovnik iz enajstega odstavka tega člena, komisija deluje in odloča kot kolegijski organ, ki ga sestavljajo funkcionarji iz prvega odstavka 7. člena tega zakona.

(2) Komisija kot kolegijski organ:

- odloča o uvedbi in izvedbi postopkov po prvem odstavku 13. člena tega zakona in sprejema odločitve v teh postopkih,

- odloča o uvedbi systemskega nadzora skladno z a13.a členom tega zakona ter sprejme osnutek in končno poročilo o tem nadzoru,
- odloča o zahtevi za izvedbo ukrepov skladno s 13.a, 13.b in 13.c členom tega zakona,
- sprejema ukrepe za zaščito prijavitelja skladno s 23. in 25. členom tega zakona,
- odloča o obstoju nasprotja interesov pri uradnih ravnanjih uradnih oseb iz petega odstavka 38. člena tega zakona,
- določa prednostne naloge in smernice delovanja komisije, njene politike na posameznem področju dela, programe dela, finančne in kadrovske načrte ter nadzira njihovo izvajanje,
- sprejema letna poročila komisije, poslovnik in druge splošne akte komisije in
- odloča o drugih zadevah iz pristojnosti komisije, če tako zahteva funkcionar komisije, ker meni, da je v zadevi zaradi njene pomembnosti potrebno kolegijsko odločanje.

(3) Zadeve iz prejšnjega odstavka komisija obravnava na sejah. Seja je sklepčna, če sta na njej prisotna vsaj dva člana komisije. Kadar komisija zaseda v polni sestavi, odločitve sprejema z večino glasov članov, kadar pa zaseda v sestavi dveh članov, ta odločitve sprejema soglasno. Član komisije se glasovanja ne more vzdržati. Podatek o glasovanju je sestavni del odločitve.

(4) Člani komisije pri odločanju niso vezani na nobene usmeritve ali napotke in odločajo na podlagi ustave in zakona.

(5) Poleg oseb iz 15.a člena tega zakona lahko komisija na svoje seje z njihovo privolitvijo vabi predstavnike neprofitnih organizacij zasebnega sektorja s področja dela komisije, reprezentativnih sindikatov javnega sektorja (v nadaljnjem besedilu: sindikati) in drugih organizacij ter posameznike, za katere predsedujoči oceni, da bi s svojim strokovnim znanjem in izkušnjami lahko pripomogli k uspešni obravnavi posameznih točk dnevnega reda.

(6) Komisija ugotovitve in druge odločitve v zvezi s postopki, ki jih vodi po tem zakonu in ki se nanašajo na funkcionarja, uradnika na položaju, poslovodno osebo in člana organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja ali na pravno osebo, lahko predstavi javnosti z objavo na svoji spletni strani in na drug primeren način.

(7) Komisija objavi dokumente iz prejšnjega odstavka po preteku roka za vložitev tožbe v upravnem sporu iz četrtega odstavka 15. člena tega zakona, če ta ni vložena, oziroma po odločitvi sodišča v upravnem sporu.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek lahko komisija izda sporočilo za javnost o zaključku postopka pred komisijo, ki vsebuje navedbo subjekta iz šestega odstavka tega člena, navedbo o vrsti postopka, ki ga je vodila, in podatek o vloženi tožbi v upravnem sporu.

(9) Komisija dokumente iz šestega odstavka tega člena objavi tako, da iz njih ni mogoče razbrati osebnih podatkov drugih oseb in podatkov, varovanih z določbami drugih zakonov.

(10) Če bi javna objava odločitve komisije ogrozila nadaljnje postopke komisije, jo komisija za ustrezen čas odloži. Če bi javna objava odločitve komisije na podlagi mnenja pristojnega organa ogrozila interese predkazenskega, kazenskega ali drugega

sodnega, nadzornega ali revizijskega postopka, se komisija o terminu in vsebini javne objave predhodno posvetuje s pristojnim organom.

(11) Komisija svoje poslovanje uredi s poslovnikom in drugimi splošnimi akti. Poslovnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

8. člen

Besedilo 12. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Komisija:

- izvaja nadzor nad določbami tega zakona o nezdružljivosti funkcij, o prepovedi članstva in dejavnosti, o omejitvah in prepovedih sprejemanja daril, o omejitvah poslovanja, o dolžnem izogibanju nasprotju interesov, o dolžnosti prijave premoženjskega stanja, o dolžnostih v zvezi z načrti integritete, o lobiranju in o protikorupcijski klavzuli;
- izvaja sistemske nadzore;
- izvaja ukrepe za zaščito prijaviteljev;
- pripravlja strokovne podlage za krepitev integritete in za programe usposabljanja, usposablja osebe, ki so odgovorne za načrte integritete, in druge zavezance po tem zakonu ter s predstavniki istovrstnih oseb javnega prava ali njihovih združenj sooblikuje dobre prakse za identifikacijo in obvladovanje kršitev integritete, omejevanje in preprečevanje korupcije in nasprotja interesov;
- svetuje pri krepitvi integritete ter preprečevanju in odpravljanju tveganj za korupcijo v javnem in zasebnem sektorju in v tem okviru svetuje ali sama vzpostavlja sisteme, aplikacije ali druge mehanizme za povečanje transparentnosti delovanja javnega sektorja, tudi z uporabo sodobne tehnologije;
- opravlja analize na sistemski ravni in objavlja rezultate, vključno z osebnimi podatki, v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja;
- zaradi zagotavljanja transparentnosti delovanja javnega sektorja pridobiva, uporablja, obdeluje in objavlja podatke o denarnih tokovih subjektov javnega sektorja;
- spremlja in analizira podatke o stanju in uresničevanju nalog za preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, podatke o številu kaznivih dejanj z elementi korupcije v Republiki Sloveniji ter spremlja in analizira zadeve s področja mednarodne korupcije;
- izdaja priporočila in pojasnila o vprašanih, povezanih z vsebino tega zakona;
- skrbi za izvajanje resolucije, ki ureja preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, pripravlja resolucijo in njene spremembe ter jih predlaga v obravnavo vladi, ki jih predloži v sprejem državnemu zboru;
- daje priporočila za aktivnosti za uresničevanje resolucije, ki ureja preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, posameznim organom, opredeljenim v resoluciji;
- opozarja pristojne organe v Republiki Sloveniji na uresničevanje obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih aktov s področja preprečevanja korupcije, in jim daje predloge glede načina uresničevanja teh obveznosti;
- sodeluje s pristojnimi državnimi organi pri pripravi predpisov s področja preprečevanja korupcije, spremlja uresničevanje teh predpisov ter daje pobude za njihove spremembe in dopolnitve;
- daje predhodna mnenja o usklajenosti določb predlogov zakonov in podzakonskih aktov z zakoni in podzakonskimi akti, ki urejajo področje integritete in preprečevanja korupcije;

- daje državnemu zboru in vladi pobude za ureditev določenega področja v skladu s svojimi nalogami in pristojnostmi;
- sodeluje s podobnimi organi drugih držav in mednarodnih organizacij ter mednarodnimi neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja dela komisije;
- sodeluje z znanstvenimi, strokovnimi, medijskimi in neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja dela komisije;
- pripravlja izhodišča za kodekse ravnanja;
- vodi evidence v skladu s tem zakonom;
- opravlja druge naloge, določene s tem in drugimi zakoni.

(2) V zvezi z uresničevanjem naloge iz osme alineje prejšnjega odstavka so policija, državno tožilstvo in sodišče dolžni komisijo obveščati o zaključeni obravnavi kaznivih dejanj korupcije, v katerih so istočasno osumljeni, ovadeni, obtoženi ali obsojeni slovenski in tuji državljani oziroma pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in tujini, v roku 30 dni po zaključku zadev, in sicer policija z obvestilom o načinu zaključka zadeve, državno tožilstvo z aktom o zavrženju ovadbe ali odstopu od pregona, sodišče pa s sodbo ali sklepom. Dolžnost obveščanja velja tudi kadar v okviru mednarodnega sodelovanja od tujih policijskih ali pravosodnih organov izvedo za zaključeno zadevo v tuji državi, v kateri je bil ovaden, obtožen ali obsojen državljan Republike Slovenije.

(3) V zvezi z uresničevanjem naloge iz štirinajste alineje prvega odstavka tega člena so pripravilavci zakonov in drugih predpisov dolžni komisiji posredovati predloge zakonov in drugih predpisov najkasneje v času, ko poteka medresorsko usklajevanje.

(4) Policija, državna tožilstva in sodišča komisiji najpozneje do konca marca tekočega leta za preteklo leto posredujejo statistične podatke v zvezi s postopki, ki se nanašajo na kazniva dejanja korupcije, in sicer:

- policija posreduje podatke o številu obravnavanih kaznivih dejanj korupcije, številu osumljencev in številu vloženi kazenskih ovadb oziroma poslanih poročil na državno tožilstvo;
- državna tožilstva posredujejo podatke o številu vloženi obtožni aktov, številu zavrženih kazenskih ovadb po končanem postopku poravnavanja ali odloženega kazenskega pregona, podatke o zakonski označbi kaznivega dejanja in številu obtoženi oseb;
- sodišča posredujejo podatke o številu izdanih odločb na prvi stopnji (obsodilne, oprostilne, druge odločitve), številu obdolžencev in obsojencev po posameznih zadevah, številu pravnomočno zaključenih zadev (obsodilne, oprostilne, druge odločitve) ter številu obdolžencev in obsojencev po posameznih zadevah in v zvezi s pravnomočno zaključenimi zadevami: število izrečenih kazni zapora in število obsodb na pogojno kazen zapora.

(5) Če gre za kaznivo dejanje z mednarodnim elementom, so organi iz prejšnjega odstavka dolžni navesti tudi ta podatek. Za kaznivo dejanje z mednarodnim elementom gre, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena.

(6) Komisija na začetku leta za potrebe posredovanja statističnih podatkov v naslednjem koledarskem letu sporoči seznam kaznivih dejanj korupcije, v zvezi s katerimi je potrebno sporočiti podatke.

(7) Policija, državno tožilstvo in sodišče na zahtevo komisije posredujejo tudi druge statistične podatke za uresničevanje nalog komisije iz šeste alineje prvega odstavka tega člena, v kolikor z njimi razpolagajo.«.

9. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen
(pristojnosti komisije ob sumu kršitev)

(1) Komisija lahko na svojo pobudo ali na podlagi prijave pravne ali fizične osebe uvede postopek zaradi:

1. suma korupcije, ki ne obsega kršitev iz 2. do 14. točke tega odstavka;
2. suma kršitve integritete uradne osebe;
3. suma kršitve dolžnosti pridobitve izjave oziroma podatkov o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika ter o gospodarskih subjektih, za katere se glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so povezane družbe s ponudnikom;
4. suma kršitve določb o zaščiti prijaviteljev;
5. suma opravljanja nezdružljive funkcije, dejavnosti ali članstva;
6. suma kršitve pri sprejemanju daril;
7. suma kršitev določb o prepovedi oziroma omejitvah poslovanja;
8. suma kršitve določb o nasprotju interesov;
9. suma kršitve dolžnosti prijave premoženjskega stanja;
10. suma nesorazmernega povečanja premoženja;
11. suma kršitve določb o lobiranju;
12. suma kršitve dolžnosti, povezanih z izdelavo načrta integritete;
13. suma kršitve obveznosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbo;
14. suma drugih kršitev tega zakona.

(2) Komisija v poslovniku določi natančnejša pravila za postopanje s prijavi, ki vključujejo tudi merila za sprejem prijave v obravnavo oziroma za zavrnitev, zavrženje ali odstop prijave drugemu organu (predhodni preizkus prijave). V poslovniku se določijo tudi merila za določanje vrstnega reda obravnave prijav oziroma za uvedbo postopka na lastno pobudo, način odločanja o obravnavi posameznih zadev in podrobnejša pravila za izvedbo postopkov po tem členu.

(3) Če komisija v okviru postopka zaradi suma korupcije iz 1. točke prvega odstavka tega člena zazna znake kaznivega dejanja, nemudoma vloži ovadbo. Postopek zaradi suma korupcije lahko komisija z vložitvijo ovadbe zaključi, lahko pa izda in javno objavi tudi načelno mnenje, v katerem se na načelni ravni opredeli do ugotovljenega ravnanja in do morebitnih sistemskih pomanjkljivosti ali neskladij, ki omogočajo takšno ravnanje, ter predlaga ukrepe za izboljšanje stanja. Načelno mnenje lahko komisija izda tudi, če ne zazna znakov kaznivega dejanja. Načelno mnenje komisije ne pomeni odločanja o kazenski, prekrškovni, odškodninski, disciplinski ali drugi odgovornosti pravne ali fizične osebe in nima oblike upravne odločbe. V načelnem mnenju komisija ne sme obdelovati osebnih podatkov fizičnih oseb niti navajati podatkov o pravnih osebah.

(4) V primeru suma kršitve integritete uradne osebe iz 2. točke prvega odstavka tega člena komisija izda ugotovitve o konkretnem primeru, ki vsebujejo opis dejanskega stanja, oceno ravnanja uradne osebe s pravnega vidika in z vidika krepitve integritete in v primeru ugotovljenih nepravilnosti pojasnilo, kakšno bi bilo pričakovano ravnanje. Osnutek ugotovitev o konkretnem primeru komisija pošlje obravnavani uradni osebi, ki se lahko v roku, ki ga komisija določi glede na okoliščine obravnavane kršitve, vendar ne krajšem od treh dni, izjasni o navedbah glede dejanskega stanja.

(5) V primeru suma kršitev iz 3. do 14. točke prvega odstavka tega člena, za katere so v tem zakonu predpisane sankcije za prekršek, pooblaščen uradna oseba komisije kot prekrškovnega organa uvede in izvede prekrškovni postopek.

(6) Komisija lahko z namenom preprečevanja in odvratanja ravnanj, ki pomenijo kršitev tega zakona po pravnomočnosti odločbe o prekršku, ki se nanaša na funkcionarja, odločitev predstavi javnosti z objavo na svoji spletni strani in na drug primeren način. Objava obsega podatke o kršitelju (osebno ime ali naziv in sedež pravne osebe), kršitvi (opis okoliščin, ki pomenijo prekršek) in izrečeni sankciji. Objava je na spletni strani javno dostopna pet let po objavi.

(7) V primeru suma kršitev iz 3. do 14. točke prvega odstavka tega člena, za katere ta zakon ne predpisuje sankcij za prekršek, komisija izvede ugotovitelni postopek in sprejme ukrepe, predvidene z zakonom. Pred dokončnim sprejetjem odločitve mora komisija v roku, ki ga določi glede na okoliščine obravnavane kršitve, vendar ne krajšem od treh dni, pridobiti izjavo obravnavane osebe o očitkih in ugotovitvah glede kršitev.

(8) Po prejemu odgovora obravnavane osebe iz četrtega in šestega odstavka tega člena lahko komisija:

- sprejme ugotovitve ali odločitve, kot so bile v osnutku ugotovitev ali odločitve, v katerih se opredeli do navedb iz odgovora obravnavane osebe ter postopek obravnave zadeve zaključi in o tem obvesti obravnavano osebo;
- sprejme drugačne ugotovitve ali odločitve, kot so bile v osnutku ugotovitev ali odločitve, in ponovno izvede postopek po tem členu, če se dejstva in pravne okoliščine bistveno razlikujejo;
- obravnavano osebo, ki je poslala odgovor, povabi na sejo komisije z namenom razjasnitve dodatnih okoliščin in izvede morebitne nadaljnje aktivnosti, potrebne za razjasnitev primera.

(9) Če se obravnavana oseba do navedb v osnutku ne izjasni, to ni ovira za izdajo ugotovitev komisije. Če komisija ugotovitve v konkretnem primeru skladno s šestim odstavkom 11. člena tega zakona javno objavi, objavi tudi odgovor obravnavane osebe.

(10) Če se pri obravnavi kršitev iz prvega odstavka tega člena izkaže, da na določenem področju obstajajo sistemska korupcijska tveganja, komisija izda priporočilo za pravilno ravnanje subjektov, ki delujejo na tem področju.

(11) Komisija na podlagi zahteve državnih organov, organizacij in drugih fizičnih ali pravnih oseb oblikuje odgovore, mnenja in pojasnila o vprašanih s svojega delovnega področja.

(12) Komisija ne obravnava zadev, če je od dogodka, na katerega se zadeva nanaša, preteklo več kot pet let.«.

10. člen

Za 13. členom se doda nov a13.a člen, ki se glasi:

»a13.a člen
(sistemski nadzor)

(1) Komisija lahko v subjektih javnega sektorja izvaja sistemske nadzore zaradi preverjanja spoštovanja določb tega zakona, ki lahko zajamejo eno ali več naslednjih področij:

- nadzor nad spoštovanjem določb o prepovedi opravljanja nezdružljive funkcije, dejavnosti ali članstva;
- nadzor nad spoštovanjem določb o sprejemanju daril;
- nadzor nad spoštovanjem določb o omejitvah poslovanja;
- nadzor nad spoštovanjem določb o dolžnem izogibanju in prepovedi ravnanja v nasprotju interesov;
- nadzor nad spoštovanjem določb o dolžnosti prijave premoženjskega stanja;
- nadzor nad spoštovanjem določb o lobiranju;
- nadzor nad spoštovanjem določb o vključitvi protikorupcijske klavzule v pogodbo, določb o pridobitvi izjave oziroma podatkov o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika ter o gospodarskih subjektih, za katere se glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so povezane družbe s ponudnikom;
- nadzor nad spoštovanjem določb o zaščiti prijaviteljev;
- nadzor nad spoštovanjem določb, povezanih z izdelavo načrta integritete, ki vključuje tudi oceno uspešnosti implementacije načrta integritete v nadzorovanem subjektu z vidika obvladovanja korupcijskih tveganj, tveganj za druga nezakonita ali neetična ravnanja in drugih tveganj za kršitve tega zakona, zaradi katerih je lahko na ravni sistema ali organizacije ogrožena integriteta javne oblasti, javni interes ali zaupanje v institucije pravne države;
- nadzor nad spoštovanjem drugih določb tega zakona, povezanih s krepitvijo integritete in transparentnosti ter preprečevanjem korupcije.

(2) Sistemski nadzor komisija izvede v eni ali več institucijah javnega sektorja v zvezi z enim ali več področji iz prejšnjega odstavka.

(3) Sistemski nadzor zajema celosten pregled in oceno izvajanja vseh ali izbranih določb in ukrepov iz tega zakona, ki se ocenijo najprej posamično, nato tudi sistemsko z vidika transparentnosti delovanja, krepitve integritete in preprečevanja tveganj za kršitve v nadzorovanem subjektu.

(4) Odločitev o sistemskem nadzoru po tem členu sprejme komisija s sklepom, ki ga vroči subjektu nadzora. Sklep o nadzoru mora vsebovati obseg in kratko utemeljitev razlogov za nadzor, področja, zajeta z nadzorom, ter imena in vloge članov nadzorne skupine.

(5) Subjekt nadzora je dolžan ravnati v skladu s sklepom in zagotoviti vse, kar je potrebno za izvedbo in dokončanje sistema nadzora. Če subjekt nadzora ne sodeluje pri izvedbi sistema nadzora, komisija o tem lahko obvesti javnost.

(6) Komisija pripravi osnutek poročila o nadzoru, ki ga posreduje subjektu nadzora in ga pozove, da v roku, ki ni krajši od 30 dni, posreduje odzivno mnenje, v katerem se opredeli do ugotovitev iz osnutka poročila, ali predlaga usklajevalni sestanek. Osnutek poročila in usklajevanje sta zaupna.

(7) Ko komisija oceni, da so vse pomembne okoliščine dovolj razjasnjene, sprejme in subjektu nadzora vroči končno poročilo o nadzoru, v katerem opredeli tudi potrebne ukrepe in priporočila.

(8) V sistemski nadzor se lahko na svojo pobudo ali na povabilo komisije vključijo tudi drugi nadzorni državni organi, ki v okviru nadzora preverijo spoštovanje predpisov z njihovega delovnega področja v nadzorovanem subjektu. Sodelujoči organi pripravijo enotno poročilo o nadzoru.

(9) Metodologijo izvedbe systemskega nadzora komisija podrobneje uredi s poslovníkom.«.

11. člen

Za 13.a členom se dodata nova 13.b in 13.c člen, ki se glasita:

»13.b člen

(predlog za razrešitev in pobuda predstojniku za ukrepanje)

(1) V primeru ugotovljene hujše ali ponavljajoče se kršitve iz 2. do 14. točke prvega odstavka 13. člena tega zakona, izvršene s strani funkcionarja, uradnika na položaju ali poslovodne osebe, lahko komisija organu, za katerega oceni, da lahko izvede ali začne postopek razrešitve, pošlje predlog za razrešitev obravnavane osebe. Pristojni organ je o predlogu komisije za razrešitev dolžan odločiti v roku 30 dni.

(2) Komisija lahko med ali po zaključku postopka zaradi kršitve iz prvega odstavka 13. člena tega zakona, v katerem je obravnavana uradna oseba, z ugotovitvami ali drugimi odločitvami seznanila predstojnika ali odgovorno osebo organa, pri katerem je uradna oseba zaposlena, in mu z namenom zagotavljanja zakonitosti delovanja organa, odpravljanja korupcijskih tveganj, zagotovitve integritete organa in javnega sektorja ter zaščite prijaviteljev, predlaga izvedbo ustreznih ukrepov.

(3) Predlog iz prejšnjega odstavka komisija poda, če oceni, da se v obravnavani zadevi ali v povezavi z obravnavano osebo pojavljajo korupcijska tveganja, tveganja za nezakonito porabo javnih sredstev ali če je ogrožena integriteta organa ali javnega sektorja ali zaščita prijaviteljev.

(4) Pri uporabi tega člena je komisija dolžna poskrbeti, da s svojimi aktivnostmi ne ogrozi interesov postopka pred komisijo, ki še teče, ali interesov predkazenskega, kazenskega ali drugega sodnega, nadzornega ali revizijskega postopka, ki teče pred drugim pristojnim organom.

13.c člen

(pristojnost predlagati revizijo)

Če so podana dejstva in okoliščine, ki izkazujejo sum korupcije ali nasprotja interesov s strani funkcionarjev, uradnikov na položaju, poslovodnih oseb in članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja in komisija oceni, da je za zaščito porabe javnih sredstev potrebna revizija poslovanja uporabnikov javnih sredstev, lahko komisija med ali po zaključku postopka sprejme obrazložen sklep, s katerim računskemu sodišču predlaga uvedbo revizije posameznega posla ali poslov, sklenjenih s strani subjekta javnega sektorja.«.

12. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(vrste in pravila postopka)

(1) Komisija v zvezi z izvrševanjem svojih pristojnosti vodi upravne postopke, hitre prekrškovne postopke in druge javnopravne postopke po določbah tega zakona. Drugi javnopravni postopki so postopki, ki se vodijo za izvajanje pristojnosti po prvem odstavku 13. člena in a13.a člena tega zakona.

(2) Za druge javnopravne postopke se za vprašanja, ki niso urejena s tem zakonom, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni postopek.

(3) V upravni zadevi lahko postopek do odločitve vodi uslužbenec pri komisiji, ki ga za to pooblasti komisija. V teh postopkih odločitev sprejme komisija.

(4) Zoper ugotovitve ali druge odločitve iz postopkov po drugem odstavku tega člena ima obravnavana oseba pravico do vložitve tožbe v upravnem sporu. Upravno sodišče o tožbi odloči v treh mesecih od vložitve tožbe. Zoper načelno mnenje iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona ni dopusten upravni spor.

(5) Zoper odločbo ali sklep komisije iz upravnih postopkov je dopusten upravni spor.«.

13. člen

Za 15. členom se dodajo novi 15.a, 15.b in 15.c člen, ki se glasijo:

»15.a člen

(razgovor na seji komisije in zbiranje informacij od oseb)

(1) Komisija lahko zaradi razjasnitve dejstev in okoliščin v zvezi s posamezno zadevo, ki jo obravnava, vabi osebe na razgovor na sejo komisije.

(2) Komisija lahko na razgovor vabi:

- uradne osebe,
- predstojnike oziroma odgovorne osebe v organizacijah, ki jim je podeljeno javno pooblastilo,
- druge osebe, zaposlene v subjektih javnega sektorja.

(3) Osebe iz prejšnjega odstavka so se na zahtevo komisije dolžne odzvati vabilu in na razgovoru osebno in po resnici odgovarjati na vprašanja iz pristojnosti komisije. Oseba, ki v času vabljenja nima več statusa iz prejšnjega odstavka, se je dolžna odzvati vabilu tudi po prenehanju statusa, ki ga je imela v času dogodka oziroma ravnanja, ki ga obravnava komisija.

(4) Poleg oseb iz drugega odstavka tega člena lahko komisija opravi razgovor tudi z drugimi osebami, če v to privolijo.

(5) Vabilo za razgovor vsebuje najmanj naslednje podatke:

- ime in priimek vabljenega,
- datum, uro in kraj razgovora,
- navedbo, v zvezi s katerim dogodkom, njenim ravnanjem ali ravnanjem drugih oseb, podatki ali dokumentacijo bo potekal razgovor,
- pojasnilo, da lahko vabljenega oseba s seboj prinese dodatno dokumentacijo,
- rok za morebitno utemeljeno opravičilo odsotnosti,

- pojasnilo, da ima vabljen osebno pravico do pravnega zastopanja s strani pooblaščenca, ki si ga sama izbere in za katerega sama nosi stroške zastopanja, in
- opozorilo o pravnih posledicah neudeležbe.

(6) Oseba, ki se brez opravičljivih razlogov ne odzove na razgovor, na katerega je bila pravilno vabljen, ne more biti prisilno privedena, lahko pa se ji izreče sankcija v skladu s tem zakonom.

(7) Komisija vabilo vabljeni osebi praviloma vroča osebno na naslovu delodajalca. Vabilo pošlje po pošti, po svoji uradni osebi, ali po pravni ali fizični osebi, ki opravlja vročanje dokumentov v fizični obliki, ali po elektronski pošti, ki omogoča dejansko seznanitev z vabilom. Če komisija oceni, da je tako primernejše, se vabilo vroča na naslovu stalnega ali začasnega prebivališča vabljen osebe, skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(8) Če vabljen oseb iz utemeljenih razlogov opraviči svoj izostanek, se jo vabi ponovno na drug datum oziroma uro.

(9) Vabilo mora biti vabljeni osebi vročeno najmanj tri delovne dni pred sejo komisije. V primeru utemeljenih razlogov je lahko rok tudi krajši, vendar v tem primeru vabljen oseb zaradi izostanka na seji ne sme trpeti pravnih posledic.

(10) Komisija lahko na svojo pobudo ali na predlog vabljen osebe odloči, da se razgovor z vabljeno osebo opravi z uporabo sodobnih tehničnih sredstev za prenos slike oziroma glasu (tele ali videokonferenca).

(11) Seje komisije, na katerih se opravlja razgovor, se zvočno snemajo. Vabljen oseb ima pravico do elektronske kopije zvočnega posnetka, ki postane del zapisnika in spisa.

(12) V zapisniku o opravljenem razgovoru je treba zapisati, da je bil razgovor posnet z ustreznim tehničnim sredstvom za zvočno snemanje in kdo je to napravil, da je bila vabljen oseb vnaprej obveščena o snemanju in da je bil posnetek reproduciran.

(13) Razgovor z vabljeno osebo se praviloma opravlja posamično in brez prisotnosti drugih vabljenih oseb, razen če komisija iz utemeljenih razlogov odloči drugače. Če se izpovedbe posameznih vabljenih oseb v isti zadevi, o isti okoliščini med seboj razlikujejo ali če obstajajo drugi utemeljeni razlogi, sme komisija na isto sejo vabiti več oseb in na seji med njimi opraviti soočenje.

(14) Kadar komisija med razgovorom z vabljeno osebo zaradi ravnanja drugih oseb ugotovi, da je potrebno osebo vabiti na razgovor zaradi njenega ravnanja, komisija razgovor prekine in osebo seznanj, da jo bo ponovno vabila skladno s petim odstavkom tega člena. V primeru iz prejšnjega stavka se zapisnik, zvočni zapis in dokumentacija, ki jo je oseba izročila, iz spisa izločijo in jih v nadaljevanju tega postopka ni mogoče pregledovati niti uporabiti.

15.b člen (potek razgovora)

(1) Razgovor z vabljeno osebo vodi predsedujoči, ki daje besedo udeležencem in skrbi za nemoten potek seje komisije. Njegovi dolžnost in pravica sta zagotavljati učinkovit,

nemoten in zakonit potek seje, vzdrževati red na seji in varovati dostojanstvo komisije in vabljenе osebe.

(2) Predsedujoči vabljenо osebo pred razgovorom seznanj, da se razgovori pred komisijо zvočno snemajо in da ima pravico do elektronske kopije zvočnega posnetka.

(3) Predsedujoči vabljenо osebo pred razgovorom opozori, da:

- lahko komisija del ali celoten zapis razgovora posreduje pristojnim organom, če v svojem postopku ugotovi kršitve iz njihove pristojnosti,
- je dolžna govoriti resnico, da ne sme ničesar zamolčati, da je na vprašanja komisije dolžna dajati vsa pojasnila in odgovore, ki so pomembni za opravljanje njenih nalog v konkretnem primeru, in
- ima pravico odkloniti odgovor na posamezno vprašanje, če je verjetno, da bi z odgovorom sebe ali koga svojih bližnjih spravila v hudo sramoto, kazenski pregon ali znatno materialno škodo.

(4) Predsedujoči nato vabljenо osebo seznanj z razlogi vabljenja.

(5) Vprašanja vabljeni osebi zastavljajо predsedujoči in člana komisije, z dovoljenjem predsedujočega pa tudi uslužbenci komisije, ki so prisotni na seji.

(6) Vabljenа oseba lahko med razgovorom sama ali na poziv predsedujočega v spis vložj dodatno dokumentacijo ali pisna pojasnila o zadevi, zaradi katere je vabljenа.

(7) Prisotni na seji komisije so dolžni varovati podatke in informacije, s katerimi so se seznanili med razgovorom. Predsedujoči na koncu seje prisotne opozori, da javnosti ali nepooblaščenim tretjim osebam ne smejo razkrivati nejavnih informacij in podatkov, s katerimi so se seznanili na seji, ter na pravne posledice takega dejanja.

15.c člen (vpogled v spis)

(1) V primeru drugih javnopravnih postopkov ima obravnavana oseba oziroma oseba, zoper katero je podana prijava, pravico vpogleda v spis po opravljenem predhodnem preizkusu prijave iz drugega odstavka 13. člena tega zakona.

(2) Druge osebe imajо pravico do vpogleda v spis, če izkažejo svoj pravni interes, in sicer po zaključku postopka pred komisijо.

(3) Komisija pri vpogledu v spis ne sme razkriti identitete prijavitelja ali podatkov, na podlagi katerih ga je mogoče identificirati.

(4) Pravica do vpogleda v spis ali prepis posameznega ali vseh dokumentov se ustrezno omeji ali odreče, če komisija na podlagi mnenja pristojnega organa oceni, da obstajа verjetnost, da bi to ogrozilo interese predkazenskega, kazenskega postopka ali drugega sodnega ali nadzornega postopka ali škodovalo interesom postopka po tem zakonu ali zaradi varstva osebnih podatkov.

(5) Komisija o pravici do vpogleda odloči najpozneje v 15 dneh od vložitve zahteve. Komisija odloči s sklepom, kadar pravico do vpogleda omeji ali zavrne. Zoper sklep komisije je dopusten upravni spor.

(6) Postopek vpogleda v spis se podrobneje uredi v poslovniku komisije.«.

14. člen

Besedilo 16. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil, pravne osebe javnega in zasebnega prava, in osebe s statusom samostojnih podjetnikov posameznikov ali posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, morajo komisiji na njeno obrazloženo zahtevo, ne glede na določbe drugih zakonov in ne glede na obliko podatkov, v roku, ki ga določi komisija, brezplačno posredovati vse podatke, tudi osebne, in dokumente, ki so potrebni za opravljanje zakonskih nalog komisije. Če je naslovnik zahteve komisije Banka Slovenije, izmenjava podatkov poteka skladno s pravom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki ureja izmenjavo nadzornih in statističnih informacij ter varovanje poklicne skrivnosti, ter z določbami predpisov, ki glede navedenih vsebin zavezujejo Banko Slovenije.

(2) Obrazložena zahteva iz prejšnjega odstavka mora vsebovati navedbo pravne podlage za pridobitev podatkov, razloge in namen, za katerega se zahtevajo podatki.

(3) Pri subjektu javnega sektorja ima komisija pri izvajanju svojih pristojnosti ne glede na določbe drugih zakonov in ne glede na obliko podatkov ali vrsto oziroma stopnjo tajnosti pravico vpogleda v podatke in dokumente, s katerimi razpolaga ta subjekt in pravico zahtevati njihov izpis ali kopijo.

(4) Prvi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljata za podatke, ki jih pri svojem delu v zaupnem razmerju pridobi odvetnik, zdravnik, socialni delavec, psiholog, duhovnik ali kakšna druga oseba, ki ji zakon nalaga dolžnost varovanja podatkov iz zaupnega razmerja. Če komisija zahteva podatke, ki jih pristojni organi pridobijo s posebnimi oblikami pridobivanja podatkov po zakonu, ki ureja obveščevalno varnostno dejavnost, ali če obstaja utemeljena nevarnost, da bi izvedba pooblastil komisije glede vpogleda ali posredovanja teh podatkov onemogočila ali bistveno otežila izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka ali ogrozila življenje ljudi ali varnost države, lahko policija, državno tožilstvo ali varnostno obveščevalna služba komisiji odreče dostop do celote ali dela zahtevanih podatkov oziroma omeji dostop do določenih prostorov. Zavrnitev oziroma omejitev mora biti pisno obrazložena. O ponovni zahtevi komisije za vpogled oziroma posredovanje podatkov v roku 15 dni dokončno odloči za področje policije generalni direktor policije, za področje tožilstva generalni državni tožilec, za področje obveščevalno varnostne dejavnosti pa vlada.

(5) V primeru postopka zaradi suma korupcije in ugotavljanja dejanskih znakov korupcije po tem zakonu, v katerem potrebuje podatke iz pristojnosti urada, pristojnega za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, komisija uradu pošlje obrazloženo pisno pobudo za zbiranje in analiziranje podatkov, informacij in dokumentacije skladno z zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma. Urad o ugotovitvah v najkrajšem možnem času obvesti komisijo.

(6) Komisija in uslužbenci komisije lahko v zvezi z zadevo, ki se vodi pred komisijo, opravljajo razgovore oziroma zbirajo informacije od oseb, ki bi lahko dale koristne informacije za razjasnitev okoliščin v tej zadevi, tudi izven seje ali izven prostorov komisije, če se oseba s tem strinja. Razgovori po tem odstavku se lahko zvočno snemajo samo s predhodnim pristankom osebe, s katero se opravlja razgovor. Če se oseba, s katero pooblaščen oseb opravlja razgovor, s tem strinja, lahko da svojo izjavo tudi na zapisnik, ki ga podpišeta pooblaščen oseb komisije in oseba, ki je dala izjavo. Elektronska kopija zvočnega posnetka postane del zapisnika oziroma spisa.«.

15. člen

Besedilo 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Komisija za uresničevanje namena tega zakona in za krepitev integritete sodeluje z neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja dela komisije in sindikati.

(2) Komisija enkrat na leto objavi razpis za financiranje projektov neprofitnih organizacij zasebnega sektorja s področja dela komisije pri izvajanju nalog na področju usposabljanja, informiranja in osveščanja javnosti in organov javnega sektorja ter prenašanja dobrih praks na področju uresničevanja namena tega zakona.

(3) Sredstva za financiranje projektov iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije v okviru sredstev komisije.«.

16. člen

Besedilo 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Komisija namenja posebno pozornost rednemu, celovitemu in objektivnemu obveščanju splošne in strokovne javnosti o svojem delu, pri čemer ob interesu javnosti upošteva tudi varovanje integritete organa, interese postopkov pred komisijo in pred drugimi pristojnimi organi, zaščito prijaviteljev ter dostojanstvo in pravice oseb v postopkih komisije.

(2) Komisija poleg dokumentov iz šestega odstavka 11. člena tega zakona na svojih spletnih straneh objavlja informacije iz osmega odstavka 11. člena in petega odstavka a13.a člena tega zakona, letna poročila in druge dokumente splošne narave s področja integritete in transparentnosti, preprečevanja in omejevanja korupcije ter nasprotja interesov. Komisija na svojih spletnih straneh objavlja tudi sklice sej komisije in njihove zapisnike na način, da iz njih ni mogoče razbrati osebnih podatkov in podatkov, varovanih z določbami drugih zakonov.

(3) Objava podatkov, s katero bi bila lahko razkrita identiteta ali ogrožena varnost osebe, ki v dobri veri poda prijavo ali kako drugače sodeluje pri razkrivanju korupcije, ali podatkov, ki so bili pridobljeni zaradi postopka komisije in bi njihovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi, ni dovoljena. Podatkov o osebi, ki je v dobri veri podala prijavo ali sodelovala pri razkrivanju korupcije, drugih nezakonitih ali neetičnih ravnanj, komisija brez njene osebne privolitve ne razkriva niti potrjuje.

(4) Komisija po končanem postopku iz prvega odstavka 13. člena in a13.a člena tega zakona javnost obvesti tudi, kadar ni ugotovila kršitev tega zakona, kadar je javnost z uvedbo postopka že seznanjena.

(5) Podrobnejši način obveščanja javnosti komisija uredi v poslovniku.«.

17. člen

Besedilo 21. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Državni zbor s smiselno uporabo določb tega zakona nadzira premoženjsko stanje, sprejemanje daril, omejitev poslovanja, nasprotje interesov in nezdružljivost

funkcije s pridobitno dejavnostjo predsednika komisije za preprečevanje korupcije in obeh namestnikov predsednika komisije.

(2) Predsednik komisije in namestnika predsednika komisije podatke o svojih obveznostih, povezanih s položajem funkcionarja po tem zakonu, vpišejo v uradne evidence komisije o podatkih o premoženjskem stanju, omejitvah poslovanja, prejetih darilih, nasprotju interesov in nezdružljivosti funkcije s pridobitno dejavnostjo. O izpolnitvi navedenih obveznosti funkcionarji komisije obvestijo državni zbor v roku treh dni. Komisija obvestilo iz prejšnjega stavka objavi na svojih spletnih straneh.

(3) Za potrebe izvajanja nadzora iz prvega odstavka tega člena je komisija na poziv državnega zbora dolžna iz uradnih evidenc, ki jih vodi, posredovati državnemu zboru zahtevane podatke za predsednika in oba namestnika predsednika komisije. Ostale podatke, ki jih državni zbor potrebuje za izvedbo nadzora in za vodenje katerih ni pristojna komisija, državni zbor pridobi sam.«.

18. člen

Besedilo 22. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predsednik republike predsednika komisije ali namestnika predsednika komisije razreši:

- če predsednik komisije ali namestnik predsednika komisije odstopi,
- če funkcije ne opravlja v skladu z ustavo in zakonom,
- če je zoper njega vložena pravnomočna obtožnica ali na podlagi obtožnega predloga razpisana glavna obravnava zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev,
- zaradi trajne izgube delovne zmožnosti za opravljanje funkcije,
- če ne ravna v skladu s tretjim odstavkom 7. člena tega zakona.

(2) O dejstvih iz tretje, četrte in pete alineje prejšnjega odstavka mora predsednik komisije ali namestnik predsednika komisije predsednika republike seznaniti v roku treh dni od nastanka teh dejstev.

(3) Predsednik republike lahko tudi na predlog državnega zbora razreši predsednika komisije ali namestnika predsednika komisije, če funkcije ne opravlja v skladu z ustavo in zakonom.

(4) Če se ugotovi, da predsednik komisije ali namestnik predsednika komisije ne ravna v skladu s tretjim odstavkom 7. člena tega zakona, ga predsednik republike razreši tudi na predlog državnega zbora.

(5) Kadar je predsednik ali namestnik predsednika predčasno razrešen, se v skladu s postopkom iz 9.a člena tega zakona za obdobje mandata imenuje novega funkcionarja.«.

19. člen

30. člen se spremeni tako, da se glasi:

»30. člen

(prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril v javnem sektorju)

(1) Uradne osebe ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi (v nadaljnjem besedilu: darila) v zvezi z opravljanjem svoje funkcije, ali javne službe, ali v zvezi s svojim položajem. Daril v zvezi z opravljanjem funkcije, ali javne službe, ali v zvezi s položajem uradne osebe ne smejo sprejemati tudi družinski člani uradne osebe.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek uradna oseba lahko v imenu organa, pri katerem dela, sprejme protokolarno darilo ali donacijo, ki ne glede na vrednost postane last njenega delodajalca. Kot protokolarna se štejejo darila, ki jih dajo tuje ali domače pravne ali fizične osebe ob službenih dogodkih. Kot donacija se šteje prihodek v skladu z določbami zakona, ki ureja javne finance.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena uradna oseba lahko sprejme darilo, ki se tradicionalno ali običajno izroča ob določenih dogodkih (kulturnih, slavnostnih, zaključkih izobraževanja, usposabljanja ipd.), njegova vrednost pa ne sme presegati vrednosti 60 eurov, ne glede na obliko darila in število darovalcev istega darila.

(4) Če ne gre za darilo iz drugega ali prejšnjega odstavka, je uradna oseba dolžna darovalca opozoriti na prepoved sprejemanja daril in zavrniti ponujeno darilo, enako je dolžan zavrniti darilo tudi družinski član uradne osebe. Če darovalec pri darilu vztraja, je uradna oseba oziroma njen družinski član darilo dolžna izročiti delodajalcu uradne osebe.

(5) Ne glede na določbe tega člena uradna oseba ne sme sprejeti darila ali donacije:

- če bi izročitev ali sprejem takega darila pomenila kaznivo dejanje;
- če je to prepovedano po drugem zakonu ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
- če se kot darilo izročajo denar, vrednostni papirji, darilni boni in drage kovine;
- če bi sprejem darila ali donacije vplival ali ustvaril videz, da vpliva, na nepristransko in objektivno opravljanje javnih nalog uradne osebe.

(6) Podatki o vrsti in ocenjeni vrednosti darila, darovalcu in drugih okoliščinah izročitve darila se po obvestilu uradne osebe vpišejo v seznam daril, ki ga vodi delodajalec. Delodajalec je seznam daril za uradne osebe dolžan posredovati komisiji do 31. marca za preteklo leto prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije.

(7) V primeru donacije iz drugega odstavka tega člena mora delodajalec donacijo uporabiti v skladu z namenom svoje ustanovitve oziroma za opravljanje dejavnosti, za katero je bil ustanovljen.

(8) Način razpolaganja z darili, določanja vrednosti daril in vodenja seznama daril ter druga izvedbena vprašanja v zvezi z izvajanjem tega člena določi komisija s pravilnikom.

(9) Določbe tega člena se ne uporabljajo za gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, razen za tiste, ki so ustanovljene na podlagi zakona.«.

20. člen

31., 32., 33. in 34. člen se črtajo.

21. člen

35. in 36. člen se spremenita tako, da se glasita:

»35. člen
(omejitev poslovanja in posledice kršitev)

(1) Organ ali organizacija javnega sektorja, ki izvaja postopek javnega naročanja skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, ali izvaja postopek podeljevanja koncesij ali drugih oblik javno-zasebnega partnerstva, ne sme naročati blaga, storitev ali gradenj, sklepati javno-zasebnih partnerstev ali podeliti posebnih ali izključnih pravic subjektom, v katerih je funkcionar, ki pri tem organu ali organizaciji opravlja funkcijo, ali njegov družinski član:

- udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik ali
- neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanovitelskih pravicah, upravljanju ali kapitalu.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za poslovanje organa ali organizacije javnega sektorja s funkcionarjem ali njegovim družinskim članom kot fizično osebo.

(3) Prepoved poslovanja v obsegu, ki izhaja iz prvega in prejšnjega odstavka, ne velja za postopke oziroma druge načine pridobivanja sredstev, ki niso določeni v prvem odstavku tega člena, pod pogojem, da so pri tem spoštovane določbe tega ali drugega zakona o nasprotju interesov in o dolžnosti izogibanja temu nasprotju oziroma pod pogojem, da se funkcionar izloči iz vseh faz odločanja o sklenitvi in izvedbi postopka ali posla. Če funkcionar oziroma njegov družinski član v tem primeru krši določbe o izogibanju nasprotju interesov oziroma o dolžni izločitvi, nastopijo posledice kot v primeru prepovedi poslovanja.

(4) Prepoved poslovanja iz prvega odstavka tega člena in prepoved iz prejšnjega odstavka veljata tudi za ožje dele občine (vaške, krajevne ali četrtne skupnosti), ki imajo lastno pravno subjektiviteto, če je občinski funkcionar član sveta ožjega dela občine ali če se posamezen posel lahko sklene le z njegovim soglasjem.

(5) Fizična ali odgovorna oseba poslovnega subjekta poda pisno izjavo o tem, da fizična oseba oziroma poslovni subjekt ni povezan s funkcionarjem ali družinskim članom na način, določen v prvem odstavku tega člena. Izjava se predloži v postopku javnega naročanja, če ta ni bil izveden, pa pred sklenitvijo pogodbe z organom ali organizacijo javnega sektorja iz prvega odstavka tega člena.

(6) Če so podane okoliščine iz prvega odstavka tega člena, funkcionarji v enem mesecu po nastopu funkcije, nato pa najkasneje v osmih dneh po vsaki spremembi, organu ali organizaciji javnega sektorja, v katerem opravljajo funkcijo, pisno posredujejo:

- osebno ime,
- EMŠO,
- naslov stalnega bivališča,
- podatke o organu, pri katerem funkcionar opravlja funkcijo,
- datum nastopa in prenehanja omejitve,
- naziv, sedež, matično in davčno številko poslovnega subjekta,
- način udeležbe funkcionarja ali njegovih družinskih članov v poslovnem subjektu.

(7) Organ ali organizacija javnega sektorja podatke iz prejšnjega odstavka posreduje komisiji prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije, najkasneje v 15 dneh od prejema podatkov oziroma spremembe podatkov. Komisija seznam poslovnih subjektov iz prejšnjega odstavka mesečno objavlja na svoji spletni strani. Poslovni subjekt, za katerega veljajo omejitve poslovanja po prenehanju funkcije, je še eno leto po prenehanju funkcije funkcionarja objavljen v seznamu omejitev poslovanja, ki ga vodi komisija.

(8) Omejitve po določbah tega člena ne veljajo za poslovanje na podlagi pogodb, ki so bile sklenjene pred funkcionarjevim nastopom funkcije.

(9) Pogodba ali druge oblike pridobivanja sredstev, ki so v nasprotju z določbami tega člena, so nične.

36. člen

(začasna prepoved poslovanja po prenehanju funkcije)

(1) V roku dveh let po prenehanju funkcije funkcionar v razmerju do organa ali organizacije javnega sektorja, pri katerem je opravljal svojo funkcijo, ne sme nastopiti kot predstavnik poslovnega subjekta, ki s tem organom ali organizacijo ima ali vzpostavlja poslovne stike.

(2) Organ ali organizacija javnega sektorja, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo, v roku enega leta po prenehanju funkcije ne sme poslovati s subjektom, v katerem je bivši funkcionar neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju oziroma kapitalu in s funkcionarjem kot fizično osebo.

(3) O primeru iz prvega odstavka tega člena organ ali organizacija javnega sektorja, pri katerem je funkcionar opravljal svojo funkcijo, nemudoma, najpozneje pa v roku 30 dni, obvesti komisijo.«.

22. člen

37., 38., 39. in 40. člen se spremenijo tako, da se glasijo:

»37. člen

(dolžnost izogibanja nasprotju interesov)

(1) Uradna oseba mora biti v zvezi s svojo službo ali funkcijo pozorna na vsako nasprotje interesov in se mu je dolžna izogniti.

(2) Uradna oseba, ki ob nastopu službe ali funkcije ali med njenim izvajanjem ugotovi obstoj okoliščin, ki bi lahko vplivale ali ustvarile videz, da vplivajo na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog, navedene okoliščine nemudoma razkrije neposredno nadrejenemu ali od njega pooblaščenim osebam.

(3) Uradna oseba svoje službe ali funkcije in informacij, ki jih pridobi pri opravljanju svoje funkcije oziroma službe, ne sme uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničila nedovoljen zasebni interes.

38. člen

(način izogibanja nasprotju interesov)

(1) Uradna oseba se mora takoj, ko ugotovi obstoj okoliščin nasprotja interesov, izločiti iz dela in odločanja v zadevi, razen če bi zaradi tega nastala občutna škoda, ter o izločitvi in okoliščinah nasprotja interesov najkasneje v roku treh delovnih dni pisno obvestiti svojega nadrejenega oziroma predstojnika.

(2) Nadrejena oseba oziroma predstojnik čim prej, najkasneje pa v petih dneh od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka uradno osebo izloči iz postopka obravnave in odločanja o zadevi ali obrazloženo odloči, da lahko še naprej dela v zadevi. Zoper to odločitev ni pravnega sredstva.

(3) Kadar je uradna oseba del kolektivnega organa, o njeni izločitvi v roku in na način iz prejšnjega odstavka odloči ta organ. Uradna oseba pri odločanju o lastni izločitvi ne sme sodelovati.

(4) Če nadrejena oseba oziroma predstojnik ali kolektivni organ odloči, da bo uradna oseba kljub nasprotju interesov nadaljevala z delom v zadevi, ji lahko da obvezujoče obrazložene usmeritve za ravnanje in odločanje, pri čemer mora zasledovati javni interes. Nadrejena oseba oziroma predstojnik ali kolektivni organ sprejeto odločitev v petih dneh po njenem sprejemu posreduje komisiji.

(5) Če nadrejena oseba oziroma predstojnik ali kolektivni organ o izločitvi ne odloči v roku iz drugega odstavka tega člena ali če uradna oseba nima nadrejene osebe oziroma predstojnika, uradna oseba o obstoju okoliščin nasprotja interesov v petih dneh obvesti komisijo. Komisija v petih dneh od prejema obvestila odloči o obstoju oziroma neobstoju nasprotja interesov in o načinu izogitve nasprotju interesov.

39. člen

(postopek ugotavljanja in posledice dejanskega nasprotja interesov)

(1) Če obstaja sum, da je pri uradnem ravnanju uradne osebe obstajalo dejansko nasprotje interesov, lahko komisija v roku dveh let od opravljenih uradnih dejanj uvede postopek ugotavljanja obstoja dejanskega nasprotja interesov in njegovih posledic.

(2) Če je na podlagi izvedenega postopka ugotovljen obstoj dejanskega nasprotja interesov, komisija z ugotovitvami v konkretnem primeru seznaní delodajalca uradne osebe in mu določi rok, v katerem jo je dolžan obvestiti o sprejetih ukrepih za odpravo posledic nasprotja interesov.

(3) Komisija lahko o ugotovitvah iz prejšnjega odstavka in o opustitvah ukrepov za dolžno izogibanje nasprotju interesov iz prejšnjega člena obvesti tudi nadzorni organ subjekta javnega sektorja, v okviru katerega deluje uradna oseba, in ga pozove, naj izvede ali odredi ukrepe za preprečitev ponovitve kršitve, glede na okoliščine konkretnega primera pa tudi ukrepe za uveljavljanje odgovornosti uradne osebe, njenega nadrejenega ali predstojnika.

(4) Dejanja, ki jih izvrši uradna oseba, ki je v dejanskem nasprotju interesov, se štejejo za nična.

40. člen

(veljavnost določb o nasprotju interesov)

(1) Določbe 37. do 39. člena tega zakona veljajo za vse uradne osebe po tem zakonu, razen kadar je izločitev uradne osebe urejena z zakonom, ki ureja kazenski postopek, z zakonom, ki ureja pravdni postopek, z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, ali z drugim zakonom, ki ureja izločitev iz odločanja v pravnem postopku.

(2) Določbe 37. do 39. člena tega zakona, ki veljajo za uradne osebe, se uporabljajo tudi za osebe, ki jih subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanje člane komisij, sveta, delovnih skupin ali drugih primerljivih teles, kadar ti opravljajo javne naloge oziroma naloge iz delovnega področja subjekta javnega sektorja.«.

23. člen

41., 42. in 43. člen se spremenijo tako, da se glasijo:

»41. člen

(dolžnost prijave premoženjskega stanja)

(1) Zavezanci za prijavo premoženjskega stanja so poklicni funkcionarji, člani državnega sveta, nepoklicni župani in podžupani, uradniki na položaju, poslovodne osebe in člani organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, osebe, odgovorne za javna naročila, uradniki Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija) in državljani Republike Slovenije, ki opravljajo funkcijo v institucijah in drugih organih EU ter drugih mednarodnih institucijah, na katero so bili imenovani ali izvoljeni na podlagi napotitve ali predloga vlade oziroma državnega zbora, in njihova dolžnost prijave premoženjskega stanja ni drugače urejena z akti institucije in drugih organov EU ali drugih mednarodnih institucij, za katero opravljajo funkcijo.

(2) Zavezanec mora najpozneje v enem mesecu po nastopu in po prenehanju funkcije ali dela komisiji sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju. Podatke o premoženjskem stanju morajo zavezanci komisiji sporočiti tudi leto dni po prenehanju funkcije ali dela.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek osebe, odgovorne za javna naročila, komisiji sporočijo podatke o svojem premoženjskem stanju do 31. januarja za preteklo leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale v postopku javnega naročanja, kot je opredeljen v 10. točki 4. člena tega zakona.

(4) Organi ali organizacije javnega sektorja, pri katerih delujejo zavezanci, komisiji posredujejo seznam zavezancev za prijavo premoženjskega stanja v 30 dneh po vsaki spremembi. Naročniki, ki poslujejo po predpisih, ki urejajo javno naročanje, komisiji posredujejo seznam zavezancev do 31. januarja za preteklo leto. Podatke o državljanih Republike Slovenije, ki opravljajo funkcijo v institucijah in drugih organih EU ter drugih mednarodnih institucijah, na katero so bili imenovani ali izvoljeni na podlagi napotitve ali predloga vlade oziroma državnega zbora, komisiji posreduje vlada oziroma državni zbor. Seznami vsebujejo naslednje podatke zavezancev: osebno ime, EMŠO, davčno številko zavezanca, funkcijo oziroma položaj, datum nastopa oziroma prenehanja funkcije oziroma položaja in naslov stalnega bivališča.

(5) Sporočanje podatkov o premoženjskem stanju in posredovanje seznama zavezancev se izvede prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije.

42. člen

(podatki o premoženjskem stanju)

(1) Zavezanec mora na obrazcu za prijavo premoženjskega stanja navesti naslednje osebne podatke:

- osebno ime,
- EMŠO,
- naslov stalnega prebivališča,
- davčno številko,
- podatke o funkciji oziroma delu, ki ga opravlja in na podlagi katerega ima status zavezanca,
- podatke o funkciji ali delu, ki ga je opravljal neposredno, preden je postal zavezanec, in
- podatke o drugih funkcijah oziroma dejavnostih, ki jih opravlja.

(2) Zavezanec mora na obrazcu za prijavo premoženjskega stanja navesti naslednje podatke o premoženju v Republiki Sloveniji in tujini:

- podatke o nepremičninah: vrsta, velikost, leto izgradnje, katastrska občina, lastniški delež, parcelna številka, številka stavbe in številka posameznega dela stavbe,
- podatke o pravicah na nepremičninah in drugih premoženjskih pravicah,
- podatke o premičninah, če vrednost posamezne premičnine presega 10.000 eurov,
- podatke o denarnih sredstvih pri bankah, hranilnicah in hranilno - kreditnih službah, če skupna vrednost sredstev na računih presega 10.000 eurov,
- podatke o skupni vrednosti gotovine, če ta presega 10.000 eurov,
- podatke o lastništvu oziroma deležih, delnicah, katerih skupna vrednost presega 10.000 eurov, in upravljavskih pravicah v gospodarski družbi ali drugem subjektu zasebnega prava z navedbo firme pravne osebe ali naziva subjekta ter podatke o vrstah in vrednosti vrednostnih papirjev, če njihova skupna vrednost presega 10.000 eurov,
- podatke o dolgovih, obveznostih oziroma prevzetih jamstvih in danih posojilih, katerih vrednost presega 10.000 eurov, in
- druge podatke v zvezi s premoženjskim stanjem, ki jih zavezanec želi sporočiti ali jih določa ta zakon.

(3) Zavezanec sporoči podatke o premoženju iz prve do sedme alineje prejšnjega odstavka, če je pravni lastnik prijavljenih enot premoženja. Dejansko lastništvo in deleže skupnega lastništva v posamezni enoti prijavljenega premoženja zavezanec navede v okviru osme alineje prejšnjega odstavka.

43. člen

(dolžnost sporočanja sprememb premoženjskega stanja)

(1) Zavezanec mora komisiji vsako spremembo osebnih podatkov iz prve, pete in sedme alineje prvega odstavka prejšnjega člena in vsako spremembo v premoženjskem stanju sporočiti v roku 30 dni po nastanku spremembe. Pri enotah premoženja, ki se skladno z drugim odstavkom prejšnjega člena prijavi le, če presega določeno vrednost, je zavezanec kot spremembo dolžan prijaviti povečanje premoženja, s katerim doseže prag za prijavo posamezne vrste premoženja, pri že prijavljenih enotah premoženja pa sporoči spremembo, ko se premoženje poveča ali zmanjša za več kot 10.000 eurov.

(2) Sporočanje sprememb premoženjskega stanja se izvede prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije. Obrazec za sporočanje sprememb premoženjskega stanja obsega tudi možnost navedbe razloga za povečanje ali zmanjšanje premoženja.

(3) Komisija lahko kadarkoli od zavezanca zahteva, da ji predloži celovite podatke iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena. Zavezanec mora komisiji te podatke predložiti v 15 dneh po prejemu zahteve.«.

24. člen

Za 44. členom se dodata nova 44.a in 44.b člen, ki se glasita:

»44.a člen

(nadzor in ugotavljanje nesorazmernega povečanja premoženja)

(1) Komisija nadzoruje pravilnost, pravočasnost in popolnost prijave podatkov o premoženjskem stanju in sprememb tega stanja. Komisija v primeru suma kršitev dolžnosti prijave premoženjskega stanja, suma nesorazmernega povečanja premoženja in v okviru izvedbe systemskega nadzora nad spoštovanjem določb o dolžnosti prijave premoženjskega stanja prijavljene podatke zavezancev o premoženjskem stanju primerja s podatki iz uradnih evidenc, iz evidenc centralnih depotnih družb, bank in drugih finančnih ustanov.

(2) Če komisija na podlagi primerjave podatkov iz prejšnjega odstavka ugotovi neskladje, zahteva od zavezanca, da v roku 15 dni pisno pojasni neskladje in priloži ustrezna dokazila, lahko pa z zavezancem zaradi razjasnitve dejanskega stanja opravi razgovor.

(3) Če iz podatkov, pridobljenih v postopku iz tega člena, ali iz drugih podatkov, s katerimi razpolaga komisija, izhaja sum, da se je premoženje zavezanca od zadnje prijave nesorazmerno povečalo glede na njegove dohodke iz opravljanja funkcije ali dejavnosti, ki jo sicer opravlja v skladu z določbami in omejitvami iz tega in drugih zakonov, ali da vrednost njegovega dejanskega premoženja, ki je osnova za odmero davčnih obveznosti, znatno presega prijavljeno premoženje (nesorazmerno povečanje premoženja), ali da zavezanec razpolaga s premoženjem neznanega izvora, komisija izvede postopek zaradi suma nesorazmernega povečanja premoženja. V okviru ugotavljanja dejanskega stanja lahko komisija od pristojnih organov pregona in nadzora, vključno z organom, pristojnim za preprečevanje pranja denarja, zahteva, da v okviru svojih pristojnosti ugotovijo dejansko stanje glede premoženja in lastništva v Republiki Sloveniji in v tujini in ugotovitve posredujejo komisiji.

(4) Komisija pripravi osnutek ugotovitev o konkretnem primeru, ki vsebuje seznam premoženja, ki po ugotovitvah komisije presega prijavljeno premoženje, uradne znane prihodke zavezanca ali za katerega komisija v postopku ni mogla ugotoviti vira oziroma izvora. Ta osnutek komisija pošlje zavezancu in ga pozove, naj v roku, ki ga komisija določi glede na okoliščine obravnavane kršitve, vendar ne krajšem od osmih dni, pisno pojasni način povečanja ali vire premoženja in priloži ustrezna dokazila. Komisija lahko na svojo pobudo ali na predlog zavezanca v zvezi s tem z zavezancem opravi razgovor.

(5) Če zavezanec ne pojasni načina povečanja ali virov premoženja oziroma tega ne stori na prepričljiv, verodostojen in razumljiv način, komisija ravna skladno s 45. členom tega zakona.

(6) Če komisija med postopkom oceni, da obstaja utemeljena nevarnost, da bo zavezanec s premoženjem neznanega oziroma nepojasnjenelega izvora razpolagal, ga skril ali odtujil, lahko državnemu tožilstvu ali pristojnemu organu s področja preprečevanja pranja denarja ali finančnega nadzora predlaga, naj ta v okviru svojih zakonskih pristojnosti ukrene vse potrebno za začasno zaustavitev transakcij ali zavarovanja denarja in premoženja z namenom odvzema protipravno pridobljene premoženjske koristi oziroma denarja in premoženja nezakonitega izvora. Komisija v predlogu posreduje vse zbrane podatke, ki so potrebni za izvajanje zakonskih pristojnosti organov iz prejšnjega stavka.

(7) Državno tožilstvo ali drug organ iz prejšnjega odstavka mora komisiji najpozneje v roku 72 ur pisno sporočiti, katere ukrepe je sprejel, ali obrazložiti, zakaj ne bo ukrepal.

(8) Zavezanec je subjekt nadzora po tem členu za čas opravljanja funkcije, položaja ali dela in še eno leto po prenehanju funkcije, položaja ali dela.

44.b člen

(razširitev nadzora na druge osebe)

(1) Če se v postopkih iz prejšnjega člena izkaže sum, da zavezanec svoje premoženje prikriva s prenašanjem na družinske člane ali da te osebe od tretjih oseb neposredno pridobivajo enote premoženja, ki na kakršen koli način izvirajo iz funkcije ali dela zavezanca, lahko komisija razširi nadzor tudi na premoženjsko stanje družinskih članov zavezanca. Sum iz prejšnjega stavka obstaja zlasti, kadar je iz pridobljenih podatkov razvidno prenašanje premoženja na družinske člane, kadar odhodki zavezanca znatno presegajo njegove uradno znane prihodke ali kadar podatki kažejo, da zavezancu druge osebe krijejo pomemben del življenjskih stroškov.

(2) Za postopek nadzora nad premoženjskim stanjem oseb iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.«.

25. člen

45. in 46. člen se spremenita tako, da se glasita:

»45. člen

(ukrepi v primeru spornega premoženja)

(1) Če zavezanec v postopku iz 44.a člena tega zakona ne pojasni načina povečanja premoženja, virov premoženja ali razlike med dejanskim in prijavljenim premoženjem ali tega ne stori na prepričljiv, verodostojen in razumljiv način, komisija zadevo z vsemi zbranimi podatki nemudoma odstopi državnemu tožilstvu zaradi preverbe možnosti ukrepanja po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora, ali pristojnemu organu s področja davkov zaradi preverbe možnosti ukrepanja po davčnih predpisih. Komisija lahko, če ugotovi, da s tem ne bi ogrozila interesov postopkov drugih pristojnih organov, o tem obvesti tudi organ ali organizacijo javnega sektorja, pri katerem zavezanec opravlja funkcijo ali delo, oziroma organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje zavezanca.

(2) Organ ali organizacija javnega sektorja, pri katerem zavezanec opravlja funkcijo ali delo, oziroma organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje zavezanca, mora na podlagi obvestila komisije iz prejšnjega odstavka preveriti ustavne in zakonske možnosti za

izvedbo postopka za prenehanje mandata, ali za razrešitev zavezanca, ali za uveljavljanje druge oblike odgovornosti zavezanca v skladu z zakonom in v roku treh mesecev od prejema obvestila komisiji sporočiti svoje ugotovitve, ukrepe in odločitve.

(3) Državno tožilstvo, ki prejme zadevo iz prvega odstavka tega člena, obvesti komisijo o odločitvah in ukrepih po zaključku postopka.

46. člen

(javnost podatkov za določen krog zavezancev)

(1) Z namenom krepite transparentnosti in zaupanja javnosti v nosilce javnih funkcij so podatki o premoženjskem stanju in spremembah premoženjskega stanja poslancev državnega zbora, predsednika državnega sveta, predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, poklicnih in nepoklicnih županov in podžupanov, funkcionarjev Banke Slovenije, funkcionarjev samostojnih in neodvisnih državnih organov, ki opravljajo naloge predstojnika organa ali njegovega namestnika ter sodnikov ustavnega sodišča javno dostopni na spletnih straneh komisije ves čas trajanja njihovega mandata in še eno leto po prenehanju opravljanja funkcije.

(2) Javna objava iz prejšnjega odstavka zajema podatke iz prve, pete in sedme alineje prvega odstavka 42. člena in naslednje podatke iz drugega odstavka 42. člena tega zakona:

- število in vrednost nepremičnin z navedbo vrste nepremičnine,
- podatke o premoženjih, če vrednost posamezne premoženja presega 10.000 evrov, na način, ki ne omogoča njihove identifikacije,
- podatke o denarnih sredstvih pri bankah, hranilnicah in hranilno - kreditnih službah, če skupna vrednost sredstev na računih presega 10.000 evrov,
- podatke o skupni vrednosti gotovine, če ta presega 10.000 evrov,
- podatke o lastništvu oziroma deležih, delnicah, katerih skupna vrednost presega 10.000 evrov, in upravljaljskih pravicah v gospodarski družbi ali drugem subjektu zasebnega prava z navedbo firme pravne osebe ali naziva subjekta, ter podatke o skupni vrednosti vrednostnih papirjev, če njihova skupna vrednost presega 10.000 evrov, in
- podatke o dolgovih, obveznostih oziroma prevzetih jamstvih in danih posojilih, katerih vrednost presega 10.000 evrov.

(3) Komisija je podatke dolžna javno objaviti najkasneje 30 dni po prvi prijavi premoženjskega stanja oziroma po prejeti prijavi spremembe premoženjskega stanja.

(4) Podatki o premoženjskem stanju in spremembah premoženjskega stanja drugih zavezancev niso javni.

(5) Podrobnejšo metodologijo za javno objavo podatkov komisija določi s poslovnikom.«.

26. člen

Za drugim odstavkom 63. člena se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Komisiji o lobiranju pisno poroča tudi interesna organizacija, za katero lobira oseba iz četrtega odstavka 58. člena tega zakona. Poročilo vsebuje ime in priimek lobista ter podatke iz četrte, pete, šeste in sedme alineje 64. člena tega zakona.«.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka komisiji o lobiranju pisno ne poroča neprofitna interesna organizacija zasebnega sektorja, ki ima manj kot tri zaposlene.

27. člen

Besedilo 68. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Lobist se pri izvajanju lobiranja lahko sestaja z lobirancem ali mu posreduje pisne in ustne informacije ter gradivo v zadevah, v katerih lobira za interesne organizacije. Pri tem mora navesti podatke iz drugega odstavka tega člena in prvega odstavka 69. člena tega zakona.

(2) Lobiranec o vsakem stiku z lobistom, ki ima namen lobirati, sestavi zapis, v katerem navede naslednje podatke: osebno ime lobista, podatek, ali se je identificiral v skladu z določbami tega zakona, področje lobiranja, namen in cilj, ime interesne organizacije ali druge organizacije, za katero lobira, morebitne priloge ter datum in kraj obiska lobista. Lobiranec zapis posreduje v roku osmih dni v vednost svojemu nadrejenemu in komisiji. Obveznost izdelave zapisa za lobirance velja tudi v primeru stikov iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona. Komisija zapise hrani za dobo petih let.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lobiranec ne sestavi zapisa v primeru poskusa vzpostavitve stika v pisni obliki, ki ne vsebuje vseh podatkov iz prvega odstavka 69. člena tega zakona, ter če zapis nemudoma in brez nadaljnjih stikov s pošiljateljem evidentira v zbirki dokumentarnega gradiva.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena v primeru elektronskega sporočila, naslovljenega na več predstavnikov istega organa, o takem sporočilu poroča le prvo naslovljeni lobiranec ter o tem obvesti tudi ostale naslovnike.

(5) Komisija lahko od lobiranca zahteva, da v osmih dneh dopolni zapis lobiranja.

(6) Sporočanje zapisov o stiku z lobistom se izvede prek elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije.«.

28. člen

Za 75. členom se doda nov 75.a člen, ki se glasi:

»75.a člen

(pridobivanje, uporaba, obdelava in objava podatkov o denarnih tokovih subjektov javnega sektorja)

(1) Za namen izvajanja sedme alineje prvega odstavka 12. člena tega zakona ter izvajanja ukrepov in metod za krepitev integritete in preprečevanje korupcije lahko komisija brezplačno pridobiva, uporablja, obdeluje, povezuje in objavlja naslednje podatke ne glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, in drugih zakonov:

- podatke iz plačilnih nalogov v breme transakcijskih računov subjektov javnega sektorja,
- vsebino prejetih e-računov, kot jih predpisuje zakon, ki ureja opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike,

- podatke o vsebini javnih naročil in vsebino teh naročil ne glede na izbrani postopek naročila v delu, v katerem so ti podatki javni skladno s predpisi o javnem naročanju,
- podatke o vsebini obvestil o javnih naročilih in vsebino teh obvestil ne glede na vrsto obvestila v delu, v katerem so ti podatki javni skladno s predpisi o javnem naročanju,
- podatke o vsebini pogodb, sklenjenih v zvezi z naročili in obvestili iz prejšnjih alinej, in vsebino teh pogodb,
- podatke iz registrov, ki jih vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: Ajpes), pri čemer komisija lahko objavi le podatke, ki jih Ajpes objavlja na podlagi zakona,
- podatke iz računovodskih evidenc subjektov javnega sektorja v zvezi s plačilnimi transakcijami iz prve alineje tega odstavka,
- podatke iz zbirk centralnih depotnih družb, kot jih določa zakon, ki ureja nematerializirane vrednostne papirje,
- podatke, ki jih na podlagi predpisov, ki urejajo preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, javno objavlja Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja,
- podatke v zvezi s stvarnim premoženjem subjektov javnega sektorja, kot jih določa zakon, ki ureja javne finance,
- podatke v zvezi s posli z nepremičninami iz evidenc zemljiške knjige in Geodetske uprave Republike Slovenije v zvezi s transakcijami, v katerih v kakršnikoli vlogi nastopa Republika Slovenija ali lokalna skupnost, ter podatke v zvezi s posli z nepremičninami iz te alineje, v katerih kot kupec ali prodajalec nastopa subjekt javnega sektorja,
- podatke, ki jih komisija vodi na podlagi tega zakona in so na podlagi določb tega zakona javni,
- druge podatke, katerih javnost predpisujejo posebni predpisi, če z njimi ni predpisana posebna ureditev do njihovega dostopa ali uporabe.

(2) Komisija lahko pridobiva, obdeluje in povezuje tudi podatke iz zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka, ki niso javni, če jih potrebuje za povezovanje med zbirkami podatkov. Tako pridobljenih podatkov komisija ne objavi in jih hrani le za čas, ki je nujno potreben za doseg namena iz tega odstavka, vendar ne dalj kot 24 ur od pridobitve podatka.

(3) Izjema iz prvega in drugega odstavka tega člena glede določb drugih zakonov se ne uporablja za podatke, varovane z določbami zakona, ki ureja tajne podatke.

(4) Ne glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, je dovoljena brezplačna in neomejena ponovna uporaba podatkov, ki jih komisija objavi skladno s tem členom, razen ko ima organ, **od katerega je komisija pridobila podatke**, po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, pravico določiti ceno za uporabo teh podatkov.

(5) Komisija podatke iz prvega odstavka tega člena v zvezi s plačili katerih neposredni prejemnik je fizična oseba, objavlja, če znesek nakazila presega bruto plačo predsednika republike. Sprememba praga objave po tem členu ne vpliva na objavo podatkov, ki so ali niso bili objavljeni pred spremembo praga.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka komisija v zvezi s temi podatki lahko opravlja analize in objavlja podatke v anonimizirani obliki.

(7) Komisija podatke, ki jih objavlja skladno s prvim odstavkom tega člena, dnevno osvežuje in objavlja. V primeru ugotovljene napake v objavljenih podatkih, ki jih vodi komisija, se skupaj s popravljenim podatkom objavi uradni zaznamek.

(8) Če na napako v objavljenih podatkih, ki jih vodi komisija, opozori oseba z upravičenim pravnim interesom, komisija o odpravi napake odloči z odločbo, skladno z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Če komisija zahtevku v celoti ugotovi, o tem napravi uradni zaznamek.

(9) Zbirka podatkov, objavljenih skladno s prvim odstavkom tega člena, predstavlja arhivsko gradivo. Komisija zagotavlja neposredno dostopnost podatkov vsaj 30 let od objave. Podatki, ki jih objavlja komisija, morajo biti tekoče dostopni tudi v strojno berljivi obliki, skupaj z meta podatki, ki definirajo njihovo strukturo in omogočajo enostavno nadaljnjo uporabo.

(10) Komisija lahko podatke iz prvega odstavka tega člena pridobiva tudi neposredno od subjektov javnega sektorja za obdobje zadnjih 30 let. Komisija lahko za pridobivanje teh podatkov uporabi pooblastila iz 16. člena tega zakona.«.

29. člen

Besedilo 76. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Komisija podatke, informacije in dokumentacijo, pridobljeno na podlagi tega zakona, hrani deset let, nato se dokumentacija s podatki in informacijami arhivira.

(2) Komisija vodi naslednje evidence podatkov:

- evidenco prijav o sumih korupcije in kršitev tega zakona, ki vsebuje ime, priimek in naslov stalnega ali začasnega prebivališča prijavitelja, ime, priimek in naslov stalnega ali začasnega prebivališča prijavljenih oseb in druge podatke, povezane s preprečevanjem in raziskovanjem prijavljenih koruptivnih ravnanj, za namene ugotavljanja korupcije in izvajanja pristojnosti komisije in drugih državnih organov na področju preprečevanja korupcije,
- evidenco funkcionarjev, uradnikov na položaju, poslovnih oseb in oseb, odgovornih za javna naročila iz 4. člena tega zakona (osebno ime, EMŠO, davčna številka, funkcija oziroma položaj, naslov stalnega bivališča), za namene ugotavljanja zavezancev, njihove istovetnosti in preverjanja podatkov ter odločanja po tem zakonu,
- evidenco zadev s področja mednarodne korupcije v skladu z osmo alinejo prvega odstavka 12. člena tega zakona (osebno ime osumljene, ovadene, obtožene ali obsojene osebe, EMŠO, kvalifikacija kaznivega dejanja, vrsta zaključka zadeve) za namene ugotavljanja vzrokov mednarodne korupcije, oblikovanja ukrepov, za potrebe poročanja mednarodnim organizacijam, odkrivanja primerov mednarodne korupcije v skladu s pooblastili po tem zakonu in sodelovanja z drugimi pristojnimi državnimi organi,
- evidenco zadev s področja zaščite prijaviteljev koruptivnih ravnanj iz četrtega, petega in šestega odstavka 23. člena tega zakona (osebno ime prijavitelja ali njegov psevdonim, odločitev o tem, ali je bila prijava podana v dobri veri in ali je bila za zaščito prijavitelja in njegovih družinskih članov odrejena zaščita po zakonu, ki ureja zaščito prič) za namene izvajanja zaščite prijaviteljev koruptivnih ravnanj, spremljanja učinkovitosti zaščite in pomoči prijaviteljem,
- evidenco zadev s področja zaščite uradnih oseb, od katerih se zahteva nezakonito oziroma neetično ravnanje iz 24. člena tega zakona (osebno ime

- prijavitelja komisiji, osebno ime osebe, ki zahteva nezakonito oziroma neetično ravnanje, navedba organa in seznam izdanih navodil komisije za ravnanje), za namene izvajanja zaščite uradnih oseb, spremljanja učinkovitosti zaščite in pomoči uradnim osebam,
- evidenco o obstoju vzročne zveze iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona in evidenco zahtevkov za premestitev iz četrtega odstavka 25. člena tega zakona (osebno ime prijavitelja, osebno ime osebe, ki zahteva nezakonito oziroma neetično ravnanje, navedba organa, vsebina ocene oziroma zahtevka za premestitev) za namene ugotavljanja obstoja povračilnih ukrepov, ukrepanja proti povračilnim ukrepom ter spremljanja učinkovitosti ukrepov komisije,
 - evidenco seznamov daril iz šestega odstavka 30. člena tega zakona (naziv organa, ki je prejel darilo, osebno ime obdarovanca in njegova funkcija, položaj oziroma delovno mesto, vrsta darila) za namene ugotavljanja in odločanja o kršitvah glede prepovedi in omejitev sprejemanja daril, nadzora komisije nad vodenjem seznamov daril ter njihovega objavljanja,
 - evidenco poslovnih subjektov iz 35. člena tega zakona (osebno ime funkcionarja, EMŠO, naslov stalnega bivališča, organ ali organizacija javnega sektorja, kjer funkcionar opravlja funkcijo, datum nastopa in prenehanja omejitve, naziv, sedež, matična in davčna številka poslovnega subjekta, način udeležbe funkcionarja ali njegovih družinskih članov v poslovnem subjektu),
 - evidenco uradnih oseb in oseb iz drugega odstavka 40. člena tega zakona, ki jih subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanje člane, glede katerih je komisija po petem odstavku 38. člena in drugem odstavku 39. člena tega zakona ugotavljala obstoj nasprotja interesov (osebno ime, funkcija, položaj, delovno mesto oziroma podatki o članstvu, naslov stalnega prebivališča, vsebina odločitve komisije) za namene ugotavljanja in odločanja o nasprotju interesov ter sodelovanja s pristojnimi organi,
 - evidenco zavezancev iz prvega odstavka 41. člena tega zakona, ki vsebuje podatke iz prvega in drugega odstavka 42. člena tega zakona, pri čemer se podatki o premoženjskem stanju vodijo ločeno, za namene ugotavljanja zavezancev in njihove istovetnosti, preverjanja podatkov in odločanja po tem zakonu ter za objavo podatkov in izvajanje pristojnosti komisije in drugih državnih organov na področju preprečevanja korupcije,
 - evidenco zadev s področja nesorazmerno povečanega premoženja iz 44.a člena tega zakona (osebno ime, funkcija oziroma položaj zavezancev iz prvega odstavka 41. člena tega zakona, seznam obvestil po prvem odstavku 45. člena tega zakona, seznam sprejetih odločitev po šestem odstavku 44.a člena tega zakona in seznam ukrepov po sedmem odstavku 44.a člena tega zakona) za namene ugotavljanja premoženjskega stanja zavezancev, za odločanje o kršitvah in sodelovanja s pristojnimi državnimi organi,
 - evidenco oseb iz druge alineje tretjega odstavka 47. člena tega zakona (osebno ime, delovno mesto, organ) za namene učinkovitega izvajanja načrta integritete in usposabljanja oseb, odgovornih za načrt integritete,
 - evidenco funkcionarjev, zoper katere je komisija predlagala uveljavljanje odgovornosti zaradi neizvajanja ukrepov iz resolucije (tretji odstavek 53. člena tega zakona), ki vsebuje podatke iz prve alineje tega odstavka, za namene uresničevanja resolucije, in predlaganja ukrepov v primeru njihovega neizvajanja,
 - evidenco – register lobistov, ki vsebuje podatke iz tretjega odstavka 58. člena tega zakona, za namene zagotavljanja zakonitosti, ugotavljanja, odločanja ter nadzora nad lobiranjem,

- evidenco samostojnih podjetnikov, gospodarskih družb oziroma interesnih organizacij, za katere lobirajo lobisti (naziv, davčna številka) iz 58. člena tega zakona, za namene zagotavljanja zakonitosti, ugotavljanja, odločanja ter nadzora nad lobiranjem,
- evidenco lobističnih stikov iz 68. člena tega zakona (ime in priimek položaj ali funkcija lobiranca, naziv organa, politične stranke, poslanske skupine ali institucije, datum stika, področje in interesna organizacija, za katero je lobist lobiral, namen in cilj lobiranja, ime in priimek lobista, vpisanega v registru lobistov v Republiki Sloveniji, zakonitega zastopnika ali izvoljenega predstavnika interesne organizacije) za namene izvajanja nadzora nad lobiranjem in krepite transparentnosti vplivov na odločanje v javnem sektorju; evidenca, ki jo komisija vodi v elektronski obliki, je javno dostopna,
- evidenco izrečenih sankcij lobistom po 73. in 74. členu tega zakona (osebno ime lobista, davčna številka, vrsta kršitve, vrsta sankcije) za namene zagotavljanja zakonitosti in transparentnosti lobiranja, varnosti pravnega prometa, spremljanja vzrokov in kršitev ter oblikovanja ukrepov.

(3) Podatki iz evidence lobističnih stikov predstavljajo javno dostopne informacije javnega značaja, ob pogoju navedbe vira je dovoljena njihova brezplačna in neomejena ponovna uporaba.«.

30. člen

Besedilo 77. člena se spremeni tako, da se glasi:

(1) Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- se v nasprotju z določbo šestega odstavka 15.a člena tega zakona brez opravičljivih razlogov ne odzove na razgovor na seji komisije ali v nasprotju z določbo druge alineje tretjega odstavka 15.b člena ne odgovarja na vprašanja komisije iz njene pristojnosti, razen v primerih iz tretje alineje drugega odstavka 15.b člena,
- v nasprotju z določbo drugega odstavka 16.a člena tega zakona brez predhodnega pisnega dovoljenja komisije razkrije, objavi ali nepooblaščenim tretjim osebam posreduje podatke ali informacije, ki jih je pridobil oziroma se je z njimi seznanil v okviru ali v povezavi z opravljanjem svojega dela za komisijo,
- v nasprotju z določbo četrtega odstavka 23. člena tega zakona ugotavlja identiteto prijavitelja, ki je prijavo podal v dobri veri oziroma je utemeljeno sklepal, da so njegovi podatki resnični,
- v nasprotju z določbo drugega odstavka 26. člena tega zakona komisije ne obvesti o opravljanju poklicne ali druge dejavnosti,
- v nasprotju z določbo tretjega odstavka 26. člena tega zakona ne spoštuje odločbe o prepovedi opravljanja dodatne dejavnosti ali pogojev in omejitev, ki mu jih je z odločbo postavila komisija,
- v nasprotju z določbami 30. člena tega zakona sprejme darilo ali donacijo v zvezi z opravljanjem svoje funkcije ali javne službe ali v zvezi s svojim položajem,
- v nasprotju z določbo šestega odstavka 35. člena tega zakona organu ali organizaciji javnega sektorja, v katerem opravlja funkcijo, pisno ne sporoči podatkov,
- v nasprotju z določbo prvega odstavka 36. člena tega zakona v roku dveh let po prenehanju funkcije v razmerju do organa ali organizacije javnega sektorja, v

- katerem je opravljal svojo funkcijo, nastopi kot predstavnik pravne osebe, ki s tem organom ima ali vzpostavlja poslovne stike,
- se v nasprotju z določbo prvega odstavka 38. člena tega zakona ne izloči iz postopka obravnave in odločanja v zadevi, in pisno ne obvesti nadrejenega oziroma predstojnika, ali v nasprotju z določbo petega odstavka 38. člena tega zakona ne obvesti komisije,
 - v nasprotju z določbo drugega ali tretjega odstavka 41. člena tega zakona komisiji ne sporoči podatkov o premoženjskem stanju,
 - v prijavo o premoženjskem stanju iz 42. in 43. člena tega zakona ali v njene dopolnitve ne vpiše potrebnih podatkov ali vpiše lažne podatke,
 - v nasprotju z določbo prvega odstavka 43. člena tega zakona komisiji ne sporoči sprememb podatkov,
 - v nasprotju z določbo tretjega odstavka 56. člena tega zakona opravlja dejanja lobiranja še pred potekom dveh let, odkar mu je prenehala funkcija,
 - opravlja dejanja lobiranja, čeprav ni vpisan v register lobistov skladno s prvim odstavkom 58. člena in ni izvzet iz obveznosti registracije na podlagi četrtega odstavka 58. člena tega zakona,
 - kot lobiranec v skladu z določbo drugega odstavka 68. člena tega zakona ne posreduje komisiji zapisa o lobiranju,
 - v nasprotju z določbo četrtega odstavka 68. člena tega zakona v osmih dneh ne dopolni zapisa lobiranja,
 - kot lobiranec v nasprotju z določbo 69. člena tega zakona ne odkloni stika z lobistom, ki ni vpisan v register lobistov ali stika, pri katerem bi nastalo nasprotje interesov,
 - v nasprotju z določbo tretjega odstavka 70. člena tega zakona pri lobiranju ravna proti predpisom, ki določajo prepoved sprejemanja daril v zvezi z opravljanjem funkcije ali javnimi nalogami lobirancev,
 - kot lobiranec v roku iz prvega odstavka 71. člena tega zakona ne prijavi komisiji lobista, ki ravna v nasprotju s 70. členom tega zakona ali ni vpisan v register lobistov v skladu z 58. členom tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- v nasprotju z določbo četrtega odstavka 23. člena tega zakona razkrije identiteto prijavitelja, ki je prijavno podal v dobri veri oziroma je utemeljeno sklepal, da so njegovi podatki resnični, ali poda zlonamerno prijavo,
- v nasprotju z določbo petega odstavka 26. člena tega zakona po pravnomočnosti odločbe o preklicu dovoljenja ne preneha z opravljanjem poklicne ali druge dejavnosti,
- v nasprotju z določbo 28. člena tega zakona ne preneha opravljati nezdružljive funkcije, članstva ali dejavnosti,
- lobira v nasprotju s 70. členom tega zakona.

(3) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja, če:

- v nasprotju z določbo drugega in petega odstavka 14. člena tega zakona v pogodbo, ki jo sklene organ ali organizacija javnega sektorja, ne vključi vsebine iz prvega odstavka 14. člena tega zakona,
- po obvestilu komisije ali drugih organov o domnevnem obstoju dejanskega stanja iz prvega odstavka 14. člena v nasprotju s tretjim odstavkom 14. člena tega zakona ne prične s postopkom ugotavljanja ničnosti pogodbe ali z drugimi ustreznimi ukrepi v skladu s predpisi Republike Slovenije,

- komisiji v nasprotju z določbo četrtega odstavka 14. člena tega zakona ne posreduje zahtevanih pogodb in dokumentov,
- v nasprotju z določbo šestega odstavka 14. člena tega zakona ne pridobi izjave oziroma podatkov o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, vključno z udeležbo tihih družbenikov, ter o gospodarskih subjektih, za katere se glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so povezane družbe s ponudnikom, ali če te izjave v nasprotju z določbo šestega odstavka 14. člena tega zakona na njeno zahtevo ne predloži komisiji.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti, nosilca javnih pooblastil in pravne osebe javnega ali zasebnega prava ter samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če komisiji v nasprotju z določbo prvega odstavka 16. člena tega zakona brezplačno ne posreduje vseh podatkov, tudi osebnih, in dokumentov, ki so potrebni za opravljanje zakonskih nalog komisije.

(5) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba subjekta javnega sektorja, če komisiji v nasprotju z določbo tretjega odstavka 16. člena tega zakona ne omogoči vpogleda v podatke in dokumente, s katerimi razpolaga ta subjekt, ali ne izroči njihovega izpisa ali kopije.

(6) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti, nosilca javnih pooblastil in pravne osebe javnega ali zasebnega prava, ki v nasprotju z določbo četrtega odstavka 23. člena tega zakona prične postopek za ugotavljanje ali razkritje prijavitelja zaradi prijave.

(7) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti, nosilca javnih pooblastil ali druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, ki v nasprotju z določbo prvega odstavka 25. člena tega zakona prijavitelju povzroči škodljive posledice oziroma ga izpostavi povračilnim ukrepom.

(8) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti, nosilca javnih pooblastil ali druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, ki v nasprotju z zahtevo komisije iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona ne preneha takoj s povračilnimi ukrepi.

(9) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti, nosilca javnih pooblastil ali druge pravne osebe javnega prava, ki v nasprotju s četrtem odstavkom 25. člena tega zakona brez utemeljenega razloga ne premesti javnega uslužbenca na drugo enakovredno mesto, ali javnega uslužbenca ne premesti v roku iz šestega odstavka 25. člena tega zakona.

(10) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba subjekta javnega sektorja, ki v nasprotju s šestim odstavkom 30. člena komisiji ne posreduje seznama prejetih daril ali ki v nasprotju s sedmim odstavkom 30. člena tega zakona donacije ne uporabi v skladu z namenom svoje ustanovitve oziroma za opravljanje dejavnosti, za katero je bil ustanovljen.

(11) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja ali ožjega dela občine, če ravna v nasprotju s prvim, drugim ali četrtem odstavkom 35. člena tega zakona.

(12) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja, v katerem je funkcionar opravljal svojo funkcijo, če v nasprotju z določbo drugega odstavka 36. člena tega zakona posluje z bivšim funkcionarjem kot fizično osebo ali njegovim poslovnim subjektom.

(13) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja, pri katerem je funkcionar opravljal svojo funkcijo, če v nasprotju z določbo tretjega odstavka 36. člena tega zakona komisije ne obvesti o ravnanju funkcionarja iz prvega odstavka 36. člena tega zakona.

(14) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa, če v nasprotju z drugim odstavkom 38. člena tega zakona uradne osebe ne izloči iz postopka obravnave in odločanja v zadevi ali komisiji v skladu s četrtrim odstavkom 38. člena tega zakona ne posreduje sprejete odločitve, iz katere izhaja, da lahko uradna oseba nadaljuje z delom v zadevi.

(15) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja ali naročnika, ki komisiji v nasprotju s četrtrim odstavkom 41. člena tega zakona ne posreduje seznama zavezancev.

(16) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba zavezanca za izdelavo načrtov integritete, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 47. člena tega zakona, ali ne izvaja načrta integritete.

(17) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa, lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil kot nosilca izvajanja ukrepov iz akcijskega načrta za uresničevanje resolucije, ki v nasprotju s prvim odstavkom 53. člena tega zakona komisiji ne poroča o dejavnostih za uresničitev teh ukrepov.«.

31. člen

Besedilo 78. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz tretjega, četrtega, petega, šestega, sedmega, osmega, devetega, desetega, enajstega, dvanajstega, trinajstega, štirinajstega, petnajstega, šestnajstega in sedemnajstega odstavka 77. člena tega zakona kaznuje nosilec javnih pooblastil ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava.«.

32. člen

Za prvim odstavkom 79. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Z globo od 400 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek interesna organizacija, če v nasprotju z določbo tretjega odstavka 63. člena tega zakona komisiji ne posreduje pisnega poročila.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen (poslovnik komisije)

Komisija poslovnik iz enajstega odstavka 11. člena zakona sprejme v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

34. člen
(pravilnik o načinu razpolaganja z darili)

Komisija pravilnik o načinu razpolaganja z darili iz osmega odstavka 30. člena zakona sprejme v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

35. člen
(omejitev poslovanja)

(1) Organi ali organizacije javnega sektorja iz sedmega odstavka 35. člena zakona komisiji posredujejo podatke iz šestega odstavka 35. člena zakona prek elektronskega obrazca v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Z globo od 400 do 4.400 evrov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja, ki komisiji v nasprotju s prejšnjim odstavkom ne posreduje podatkov.

36. člen
(poročanje o premoženjskem stanju)

(1) Člani državnega sveta, direktorji in člani kolektivnih poslovnih organov pravnih oseb, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost, drugih pravnih oseb, v katerih imata večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, in člani organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, so dolžni prvič poročati o premoženjskem stanju prek elektronskega obrazca v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Z globo od 400 do 1.200 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, ki kot zavezanec v nasprotju s prejšnjim odstavkom komisiji ne sporoči podatkov o premoženjskem stanju.

37. člen
(sporočanje sprememb premoženjskega stanja)

Do vzpostavitve elektronske aplikacije zavezanci iz prvega in tretjega odstavka 41. člena zakona sporočajo komisiji vsako spremembo osebnih podatkov in vsako spremembo v premoženjskem stanju iz prvega odstavka 43. člena zakona enkrat na leto do 31. januarja za preteklo koledarsko leto.

38. člen
(vzpostavitev informacijskega sistema za javno objavo podatkov)

(1) Komisija v devetih mesecih od uveljavitve tega zakona vzpostavi informacijski sistem za potrebe javne objave podatkov zavezancev iz prvega odstavka 46. člena zakona.

(2) Zavezanci iz prvega odstavka 46. člena zakona so v dveh mesecih od vzpostavitve informacijskega sistema iz prejšnjega odstavka dolžni poročati o premoženjskem stanju z izpolnitvijo elektronskega obrazca.

(3) Z globo od 400. do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki kot zavezanec v nasprotju s prejšnjim odstavkom komisiji ne sporoči podatkov o premoženjskem stanju.

39. člen (vzpostavitev evidenc)

Komisija vzpostavi oziroma uskladi evidence podatkov po tem zakonu v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

40. člen (financiranje neprofitnih organizacij zasebnega sektorja)

Obveznost komisije iz drugega odstavka 17. člena zakona nastopi s pričetkom proračunskega leta, ki sledi uveljavitvi tega zakona.

41. člen (zaključek postopkov)

Postopki, ki so se začeli na podlagi določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo), se nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona.

42. člen (prenehanje veljavnosti in uporaba predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- 13. člen Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/92, 15/94 – ZUstS, 19/94 – ZSS, 44/94 – odl. US, 15/03 – ZZPOFPR, 123/04, 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/05, 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12);
- 38.a člen Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06, 60/06 – popr., 26/07 – ZSDU-B, 33/07 – ZSReg-B, 67/07 – ZTFI, 10/08, 68/08, 42/09, 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15), če se nanaša na poslovodne osebe in člane organov upravljanja, vodenja ter nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost;
- 11. člen Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02, 110/02 – ZDT-B, 2/04 – ZDSS-1, 23/05, 35/05 – uradno prečiščeno besedilo, 62/05 – odl. US, 75/05 – odl. US, 113/05, 32/06 – uradno prečiščeno besedilo, 68/06 – ZSPJS-F, 131/06 – odl. US, 33/07, 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF), Uredba o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril (Uradni list RS, št. 58/03 in 56/15) in Pravilnik o omejitvah in dolžnostih funkcionarjev v zvezi s sprejemanjem daril (Uradni list RS, št. 53/10), ki se uporabljajo do določitve načina razpolaganja z darili iz osmega odstavka 30. člena zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati 8. točka drugega odstavka 123. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF).

43. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (4. člen ZIntPK)

V praksi se je izkazalo, da so nekateri izrazi za potrebe ZIntPK v 4. členu tega zakona opredeljeni preozko, ponekod pa nedoločno, zato se opredelitve k nekaterim izrazom dopolnjujejo oziroma spreminjajo.

Zaradi večje jasnosti se dopolnjuje 4. točka, ki opredeljuje obseg javnega sektorja, in sicer tako, da definicija ne vsebuje več sklicevanja na zakon, ki ureja javne uslužbenke, temveč izrecno našteva, kateri subjekti sodijo v javni sektor. Za javni sektor se po ZIntPK štejejo državni organi in samoupravne lokalne skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi, javni gospodarski zavodi, osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti, pravne osebe, ki jih je ustanovila država ali samoupravna lokalna skupnost, javna podjetja, gospodarske družbe in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost. S to spremembo so v javni sektor med drugim vključene tudi pravne osebe, katerih ustanovitelj je država, kot sta na primer Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Fundacija za šport, pravne osebe, ki jih je ustanovila samoupravna lokalna skupnost in npr. razni zavodi ali inštituti, ki jih ustanovijo osebe javnega prava.

Spreminja oziroma dopolnjuje se tudi sedaj veljavna 6. točka, ki opredeljuje pojem »funkcionarji oziroma funkcionarke«. V predlagani dikciji se v izogib nekaterim nejasnostim v praksi eksplicitno določa, da so funkcionarji tudi generalni sekretar predsednika republike, vodja kabineta predsednika republike, namestnik generalnega sekretarja predsednika republike, svetovalec predsednika republike, generalni sekretar državnega zbora, sekretar državnega sveta. V predlagani novi 6. točki se nadalje dopolnjuje pojem »družinski člani«, med katere so dodane tudi osebe v svaštvu do vključno drugega kolena, glede na izkazano potrebo vključitve te kategorije v povezavi z uporabo nekaterih institutov, urejenih v tem zakonu, v praksi. Ker Zakon o partnerski zvezi¹⁸ na sistemski način celovito ureja položaj istospolnih partnerjev (partnerska zveza ima na vseh pravnih področjih enake pravne posledice kot jih ima zakonska zveza oziroma nesklenjena partnerska zveza ima enake pravne posledice kot zunajzakonska skupnost na tistih pravnih področjih, na katerih ima pravne posledice zunajzakonska skupnost, razen če ZPZ ne določa drugače), v predlog zakona navedena kategorija ni posebej vključena.

Dopolnjuje se 8. točka, ki opredeljuje pojem »poslovodne osebe« tako, da poleg direktorjev in članov kolektivnih poslovodnih organov, javnih agencij, javnih skladov, javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov ter javnih podjetij in gospodarskih družb,

¹⁸ Uradni list RS, št. 33/16; ZPZ.

v katerih imata država ali samoupravna lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, vključuje tudi pravne osebe, ki jih je ustanovila država ali samoupravna lokalna skupnost in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost. Predlagana dopolnitev torej razširja pojem »poslovodstva« na način, da se vključi tudi poslovodje tistih oseb javnega prava, ki po veljavni zakonodaji niso bili vključeni.

S spremembo 10. točke 4. člena ZIntPK, ki opredeljuje pojem »osebe, odgovorne za javna naročila«, se sledi veljavni zakonski ureditvi na področju javnega naročanja in enotno ureja osebe, odgovorne za javna naročila, za vsa področja javnega naročanja. Veljavna definicija namreč ne vključuje izjem od pravil javnega naročanja na splošnem in infrastrukturnem področju, medtem ko vključuje izjeme od pravil javnega naročanja na področju obrambe in varnosti. Hkrati pa ne izključuje naročil nižjih vrednosti na področju obrambe, ki se oddajo po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi, medtem ko so na splošnem in infrastrukturnem področju izključuje naročila nižjih vrednosti. S spremembo 10. točke 4. člena ZIntPK se za javna naročila na vseh področjih: splošnem in infrastrukturnem ter obrambnem in varnostnem, zagotovi primerljiva ureditev, in sicer tako, da so osebe, odgovorne za javna naročila, vezane na naročila, ki se oddajo po postopku javnega naročanja ali brez njega (v skladu s pravili za izjeme) in ki po zakonu, ki ureja javno naročanje, ne sodijo v nižji vrednostni razred naročil.

Spremenjena je tudi dosedanja 12. točka, ki opredeljuje »nasprotje interesov« in sicer tako, da se ta pojem odslej nanaša tudi na osebo, ki jo subjekt javnega sektorja imenuje kot zunanjega člana komisije, sveta (sem je šteti tudi npr. občinske svete), delovnih skupin ali drugega primerljivega telesa. Tudi pri teh osebah obstaja tveganje, da pride do nasprotja interesov, kot je to opredeljeno v tej določbi, torej do okoliščin, v katerih zasebni interes vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Ko te osebe kot imenovane s strani subjekta javnega sektorja sodelujejo pri delu komisij, svetov, delovnih skupin ali drugih primerljivih teles, imajo enak vpliv ter možnost odločanja o javnih zadevah in je pomembno, da tudi pri njih ne pride do nasprotja interesov.

Nadalje se spreminja dosedanja 13. točka, ki opredeljuje »zasebni interes osebe«. Praksa namreč kaže, da je v trenutni ureditvi izraz »zasebni interes oseb iz prejšnje točke« opredeljen preozko, zato se s spremembo razširja tudi na subjekte, s katerimi imajo osebne, poslovne ali politične stike tudi družinski člani uradne osebe.

Predlagana sprememba 14. in 16. točke, ki opredeljuje »lobiranje« in »lobiranca« pa se nanaša na eksplicitno vključitev Banke Slovenije v krog subjektov za katere veljajo določbe o lobiranju in s tem povezane dolžnosti o poročanju, s čimer se dodatno krepi transparentnost nejavnega vplivanja.

K 2. členu (7. člen ZIntPK)

Določbe o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati funkcionarji komisije se prenašajo v obliki zaključene celote v 9. člen tega zakona. V 7. členu pa ostajajo le določbe, ki se nanašajo izključno na komisijo, njeno sestavo, mandat, nezdržljivost funkcij funkcionarjev komisije z drugimi funkcijami ali delom, ter dolžnost opravljanja funkcije po preteku mandata še v obdobju do imenovanja novih funkcionarjev komisije.

K 3. členu (7.a člen ZIntPK)

V novem 7.a členu je urejeno vprašanje izločitve člana komisije ali uslužbenca KPK, pri čemer so v prvem odstavku določeni razlogi v primeru obstoja katerih član komisije ali uslužbenec KPK o konkretni zadevi, ki jo obravnava komisija ne sme odločati, oziroma

ne sme sodelovati pri njenem obravnavanju. Razlogi izhajajo iz sorodstvenih razmerij oziroma drugačne tesne povezanosti članov komisije ali uslužbencev KPK z osebami, ki jih komisija obravnava ali so drugače udeleženi v zadevi, ter njihovimi zakonitimi zastopniki ali pooblaščenca (t. i. izločitveni razlogi), medtem ko je v drugem odstavku opredeljena izločitev iz t. i. odklonitvenih razlogov (obstoj drugih okoliščin, v katerih bi zasebni interes člana komisije ali uslužbenca KPK lahko vplival oziroma vzbujal videz, da vpliva na njegovo nepristranskost in objektivnost pri opravljanju javnih nalog in izvajanju uradnih postopkov). V tretjem odstavku tega člena je urejena pristojnost za odločitve o izločitvi iz razlogov po prvem in drugem odstavku te določbe, pri čemer o izločitvi člana komisije s sklepom odločata preostala dva člana komisije, o izločitvi uslužbenca KPK pa predsednik ali oseba, ki jo za to pooblasti. Zahtevo za izločitev lahko poda funkcionar komisije, prijavitelj, obravnavana oseba oziroma oseba, ki je subjekt nadzora po tem zakonu, tako iz razlogov iz prvega kot iz razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Pravila izločanja veljajo tudi za postopke, ki jih komisija vodi po zakonu, ki ureja upravni postopek, z namenom da bo izločanje oseb urejeno enotno za postopke pred KPK, razen za prekrškovne postopke za katere veljajo pravila o izločanju v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

K 4. členu (9. člen ZIntPK)

V spremenjeni določbi 9. člena se zakonski pogoji za člane komisije, glede na veljavno ureditev dopolnjujejo, konkretizirajo in nadgrajujejo. Slednje predvsem v smeri pogoja osebnostne primernosti po vzoru ureditve v ZSS-M z določitvijo negativne definicija tega pogoja, kar dodatno krepi dokazno breme za ugotavljanje obstoja pogoja na strani odločevalca. Hkrati se konkretnije opredeljujejo pogoji zahtevani za imenovanje. Da bi bile določbe o postopku imenovanja in načinu ugotavljanja izpolnjevanja zakonskih pogojev, kar se da dorečene in bi ne dopuščale dvoma o posameznih zahtevah za funkcionarje komisije, zakon določa, da kandidacijska komisija, ki jo imenuje predsednik republike, za ta namen sprejme poslovnik. V poslovniku določi način svojega delovanja ter ob smiselni uporabi standardov, meril in metod Uradniškega sveta, standarde strokovne usposobljenosti, merila za izbiro ter metode preverjanja usposobljenosti. Predlagana ureditev pogojev za imenovanje že zaradi osrednje vloge KPK v institucionalnem omrežju protikorupcijskega delovanja zasleduje cilj dodatne krepitve apolitičnosti, visoke strokovnosti in nepristranskosti postopka imenovanja, zaradi česar se za njih, pri tolmačenju posameznih meril ter metod ocenjevanja v kandidacijskem postopku, določijo smiselno enakovredni oziroma primerljivi standardi in merila kot veljajo za ocenjevanje strokovne usposobljenosti uradnikov na položajih v javni upravi. Na pomanjkljivo zakonsko ureditev v zvezi z merili in kriteriji za izbiro članov KPK je že v letu 2014 opozoril Uradniški svet v takratni sestavi ter predlagal, da bi se v predmetnem postopku izbire lahko smiselno uporabljali Standardi strokovne usposobljenosti, ki jih je Uradniški svet sprejel kot vodilo za posebne natečajne komisije, ki izbirajo uradnike za najvišje položaje v javni upravi.

Tudi za funkcijo predsednika in namestnikov KPK velja, da mora biti pri njihovi izbiri najpomembnejše merilo, poleg njihove etične držbe in osebnostne primernosti, njihova strokovna usposobljenost, pridobljene strokovne izkušnje ter dodatne kompetence, pomembne za opravljanje te funkcije. Poleg tega bo kandidat za predsednika oziroma za namestnika komisije moral kandidaturi priložiti in v nastopu pred kandidacijsko komisijo predstaviti strokovno utemeljeno strategijo razvoja (vizijo) in dela KPK kot tudi njeno uporabnost in izvedljivost za čas trajanja svojega mandata. Navedeno je pomembno predvsem iz vidika širokega področja dela in pristojnosti, ki jo ima KPK – tako na področju preventivne dejavnosti in ukrepov, kot na področju nadzora nad izvajanjem zakonskih določb tega zakona, vodenjem posebnih postopkov, upravnih, ter

prekrškovnih postopkov, zaradi česar je pomembno, čemu KPK v vsakokratni sestavi daje večji poudarek oziroma čemu se prednostno ali v večji meri posveča pri svojem delovanju. Prav tako se pri ustni predstavitvi vizije pred kandidacijsko komisijo lahko prepozna in ugotovi tudi, ali posamezen kandidat izpolnjuje tudi druge zahtevane pogoje in merila, kot so poznavanje dela in postopkov komisije in ali ima tudi druge zahtevane lastnosti ter kompetence.

Da bi predlog kandidacijske komisije temeljil na vseh bistvenih informacijah, potrebnih za odločitve o tem, kateri kandidati so najprimernejši za funkcionarje, morajo biti člani kandidacijske komisije, kasneje pa tudi predsednik republike, če bi takšen kandidat bil predlagan v imenovanje, seznanjeni z različnimi okoliščinami, ki obremenjujejo ali bi lahko obremenjevale določenega kandidata. S tem v zvezi je v drugem odstavku predlagano, da je breme informirati o zgoraj navedenih okoliščinah izrecno na strani kandidata, ki se kasneje ne bo mogel braniti, da za določeno okoliščino ni vedel, pa bi lahko bila pomembna za njegovo morebitno funkcijo predsednika/namestnika komisije. Izostanek takšne dolžnosti bi lahko kasneje vplival tudi na oceno osebnostne primernosti funkcionarja komisije. Ocenjevanje in presojanje osebnostne primernosti po vzoru ureditve v ZSS-M sodi v vsebinsko presojo, kandidacijska komisija namreč navedenega pogoja ne preverja v okviru določb o formalnem preizkusu izbirnega postopka, ki se opravi na podlagi dokazil, ki jih predloži kandidat oziroma dokazil, ki jih kandidacijska komisija pridobi iz ustreznih javnih evidenc, temveč v okviru vsebinskega preizkusa med izbirnim postopkom.

K 5. členu (9.a člen ZIntPK)

V tem členu je na enem mestu urejen kandidacijski postopek, ki ga za izbiro predsednika in/ali namestnika KPK izvede kandidacijska komisija, kot tudi postopek imenovanja, ki se izvaja pri predsedniku republike. V določbi drugega odstavka člena je določen rok za obvestilo predsednika komisije, predsedniku republike, da pozove predlagatelje, da predlagajo svoje člane za kandidacijsko komisijo, ki bo izvedla preverjanje izkušenj, znanj, sposobnosti oziroma usposobljenosti kandidatov za funkcionarje komisije in ki bo predsedniku republike predložila seznam vseh ustreznih kandidatov. Javni poziv za zbiranje kandidatur za predsednika in namestnika predsednika KPK predsednik republike objavi istočasno s posredovanjem poziva predlagateljem za imenovanje članov kandidacijske komisije. Za zbiranje kandidatur določi rok, ki ne sme biti krajši od 14 dni. Generalni sekretar urada predsednika republike kandidacijski komisiji posreduje le pravočasne kandidature, pri čemer za razliko od veljavne ureditve zakon predvideva, da popolnosti prejetih kandidatur ne preverja več Urad predsednika republike, saj slednji v prvo fazo kandidacijskega postopka ni več vključen, temveč kandidacijska komisija, ki tudi sicer presoja izpolnjevanje formalnih pogojev za imenovanje.

Kot je razvidno iz predloga drugega odstavka, so se predlagatelji za sestavo kandidacijske komisije nekoliko spremenili. Po novem so predlagatelji ministrstvo pristojno za javno upravo, ki svojega predstavnika imenuje izmed zaposlenih uradnikov na področju krepitve integritete in omejevanja korupcijskih tveganj v javnem sektorju. Prav tako Sodni svet in Državnotožilski svet po novem imenujeta svojega predstavnika izmed članov svoje Komisije za etiko in integriteto. Poleg navedenih ostajajo predlagatelji članov kandidacijske komisije neprofitne organizacije zasebnega prava, ki delujejo na področjih varstva človekovih pravic, integritete, etike, lobiranja ali preprečevanja korupcije, pri čemer se število članov povečuje iz enega na dva. S takšno sestavo se zagotavlja, da so v kandidacijski komisiji, ki za predsednika republike izvede preliminarno strokovno oceno ustreznosti kandidatov, strokovnjaki, ki predmetno področje vsebinsko dobro poznajo. V izogib morebitnim dvomom o politični nevtralnosti članov kandidacijske komisije in posledično politični odločitvi, je v

predlaganem četrtem odstavku posebej določeno, da za člana ne more biti imenovana oseba, ki je član organov politične stranke ali ki je zadnji dve leti (pred imenovanjem) opravljala funkcije v izvršilni ali zakonodajni veji oblasti na državni ali lokalni ravni, pri čemer je navedeni pogoj smiselno povzet iz zakonskih pogojev za imenovanje funkcionarjev komisije. V primeru morebitnega naknadno ugotovljenega nasprotja interesov članov kandidacijske komisije, pa je potrebno postopati po določbah ZIntPK.

Člani kandidacijske komisije so pri svojem delu samostojni, neodvisni in niso vezani na nobene usmeritve ali napotke, delujejo po svoji vesti, odgovorno, skladno z ustavo in zakonom ter etično in transparentno, pri ugotavljanju pogojev in preverjanju strokovne usposobljenosti pa v skladu s sprejetim poslovníkom.

Z določbo sedmega odstavka se omogoča transparentnost, s tem pa tudi večja objektivnost izbirnega postopka v zvezi z imenovanjem funkcionarjev KPK, ki ga izvede kandidacijska komisija, kot tudi postopka imenovanja, ki se izvaja pri predsedniku republike, zato mora kandidacijska komisija postopek voditi tako, da o njegovem poteku vodi, hrani in arhivira sledljiv zapis za vsakega kandidata, poleg tega se razgovori s kandidati pred kandidacijsko komisijo snemajo. Poleg navedenega sledljivost in transparentnost zagotavlja tudi zadnji odstavek tega člena z določbo, da se dokumentacija o kandidacijskem postopku in postopku imenovanja, hrani skladno s pravili, ki določajo hranjenje dokumentarnega gradiva v javni upravi.

Kot je določeno v osmem odstavku tega člena kandidacijska komisija v 30 dneh po izteku roka iz tretjega stavka drugega odstavka tega člena posreduje predsedniku republike abecedni seznam kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, skupaj s kratkim obrazloženim mnenjem o osebni primernosti in strokovni usposobljenosti vsakega kandidata posebej, in abecedni seznam kandidatov, ki formalnih pogojev ne izpolnjujejo.

V devetem odstavku je nadalje s ciljem večje transparentnosti postopka imenovanja funkcionarjev pred imenovanjem na posamezno funkcijo, po vzoru ureditve za imenovanje nekaterih drugih funkcionarjev, predvidena tudi kandidatova javna predstavitev strategije razvoja in dela komisije, ki vključuje tudi možnost podaje dodatnih pojasnil v zvezi z vloženo kandidaturo.

V desetem odstavku tega člena je določen rok v katerem predsednik republike imenuje funkcionarje komisije, in sicer najkasneje v 15 delovnih dneh po prejemu seznamov kandidatov, s čimer se predsedniku republike omogoča dovolj časa za izbiro in za predstavitev kandidata javnosti. Predsednik republike se lahko odloči, da ne imenuje nobenega od kandidatov iz predloženega seznama kandidacijske komisije, v takem primeru takoj ponovi postopek javnega poziva za zbiranje kandidatur.

K 6. členu (10. člen ZIntPK)

Spremenjeni četrti odstavek v 10. členu v povezavi s petim odstavkom 7. člena odgovarja na vprašanje kdo, koliko časa in s kakšnimi pooblastili opravlja funkcijo funkcionarja komisije, če nastopijo okoliščine razrešitve zaradi odstopa funkcionarja oziroma zaradi njegove razrešitve iz razlogov navedenih v 22. členu tega zakona.

K 7. členu (11. člen ZIntPK)

Osrednja novost, ki jo prinaša spremenjeni 11. člen ZIntPK, je reorganizacija delovanja komisije kot kolegijskega organa (prvi odstavek predlaganega 11. člena ZIntPK), in sicer je predvideno, da bo komisija kot kolegijski organ odločala le o zadevah, ki jih primarno določa zakon in o zadevah, ki jih bo zahteval funkcionar komisije, ker bo ocenil, da zaradi svoje (vsebinske, formalne ali dejanske) pomembnosti zahtevajo

kolegijsko odločanje. S tem bo komisija kot kolegijski organ razbremenjena ukvarjanja z rutinskimi zadevami in primeri, ki so manj pomembni z vidika ciljev, ki jih pri svojem delovanju zasleduje komisija.

Konkretnije se s predlagano rešitvijo s ciljem nemotenega in učinkovitega delovanja KPK v drugem odstavku 11. člena določno in konkretno opredeljujejo odločitve, ki jih mora komisija sprejemati kot kolegijski organ, ki ga sestavljajo izključno funkcionarji komisije. V tej sestavi mora komisija sprejemati odločitve na področjih, ki tvorijo jedro delovanja KPK in so vsebinsko praviloma najzahtevnejše oziroma najbolj občutljive. Zaradi pravnih dvomov, ki so se pojavili v dosedanji praksi delovanja senata po uveljavitvi ZIntPK in posledično dvomov o veljavnosti odločitev oziroma glasovanja kolegijskega organa v primerih, ko sta bila prisotna le dva od treh članov kolegijskega organa,¹⁹ se na zakonski ravni izrecno določa pogoje sklepčnosti kolegijskega organa in veljavnosti odločanja v primeru, ko sta na sejah prisotna in glasujeta le dva člana kolegijskega organa ter zakonska obveznost glasovanja vsakega člana kolegijskega organa, če je prisoten na seji (tretji odstavek predlaganega 11. člena).

V petem odstavku se z namenom krepitve sodelovanja s predstavniki neprofitnih organizacij zasebnega sektorja s področja dela komisije in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja, določa možnost, ki jo predvideva veljavni poslovnik komisije, to je, da se z njihovo privolitvijo na sejo vabi predstavnike teh organizacij in sindikatov, s čimer se tudi dodatno krepí institut obveščanja javnosti kot je opredeljen v 18. členu zakona. Določena pa je tudi možnost vabljenja drugih oseb, ki bi s svojim strokovnim znanjem in izkušnjami lahko pripomogle k uspešni obravnavi posameznih točk dnevnega reda.

V šestem in sedmem odstavku se urejajo pogoji in način javne objave ugotovitev ali drugih odločitev komisije v zvezi s postopki, ki jih vodi po tem zakonu. Javno se objavijo le odločitve komisije, ki se nanašajo na funkcionarja, uradnika na položaju, poslovodno osebo ali člana organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja ali na pravno osebo, s čimer se upošteva naravo funkcije, položaja oziroma dela teh oseb in vrsto postopkov, ki jih vodi komisija, ustrezno zasleduje načelo sorazmernosti iz zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Te odločitve se predstavijo javnosti z objavo na spletni strani komisije in na drug primeren način. Ker veljavna ureditev zoper objavo dokumenta ne predvideva pravnega varstva, kar pomeni, da v praksi pride v poštev le tožba zaradi varstva ustavnih pravic, ki je glede na izkušnje v praksi, ko je dokument enkrat že objavljen, vprašljiva z vidika učinkovitosti, se v sedmem odstavku določa javna objava pod odložnim pogojem, da zoper ugotovitve oziroma odločitve komisije ni bila vložena tožba v upravnem sporu. V primeru vložene tožbe, pa KPK dokument lahko objavi po odločitvi sodišča v upravnem sporu. Navedeno pa ne izključuje možnosti, da komisija izda sporočilo za javnost z

¹⁹ Glej tudi sodbo in sklep Vrhovnega sodišča RS št. I Up 476/2013, 5. 2. 2015: »... Kadar odloča o zadevi kolegijski organ, ki ga sestavlja več članov, je nujen pogoj za sklepčnost (kvorum) prisotnost vsaj polovica vseh članov, v tem primeru sta bila dva od treh, oziroma v primeru parnega števila eden več kot polovica, razen če poseben predpis ne določa drugače, odločitev pa mora biti sprejeta z večino, v tem primeru je bila sprejeta soglasno, torej z dvema glasovoma ...« ter sodbo in sklep Vrhovnega sodišča RS št. I Up 254/2015, 12. 7. 2016, ki se sklicuje na poprej navedeno določitev in dodatno navaja: »... ZIntPK v prvem odstavku 15. člena določa, da če s tem zakonom ni določeno drugače, pri svojih postopkih komisija uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek. To pomeni, da če bi ZIntPK glede delovanja komisije, ki jo opredeli kot kolegijski organ, hotel doseči, da brezpogojno odloča v popolni sestavi, bi to moral izrecno določiti (v matičnem zakonu). Ker tega ZIntPK ne ureja (razen, da morajo biti odločitve sprejete vsaj z dvema glasovoma), se torej glede ostalih vprašanj delovanja kolegijskega organa uporablja ZUP (tretji odstavek 207. člena) ...«.

osnovnimi informacijami o zaključenem postopku, ki pa ne sme vsebovati vsebinske odločitve o obravnavani zadevi.

Nadalje se v predlagani določbi posebej ureja varovanje osebnih podatkov drugih oseb iz dokumenta, ki ne sodijo v krog oseb iz šestega odstavka tega člena, kot tudi drugi varovani podatki (npr. o davčni tajnosti, poslovni skrivnosti...). Komisija lahko objavo za določen čas tudi odloži, če bi javna objava odločitve komisije ogrozila nadaljnje postopke komisije. V primeru, da bi javna objava odločitev komisije na podlagi mnenja pristojnega organa ogrozila interese predkazenskega, kazenskega ali drugega sodnega, nadzornega ali revizijskega postopka, se komisija v takem primeru o terminu in vsebini javne objave predhodno posvetuje s pristojnim organom.

K 8. členu (12. člen ZIntPK)

V 12. členu se dodajajo nove alineje, tako, da so na enem mestu našteje naloge in pristojnosti komisije, ki se konkretizirajo v nadaljnjih določbah zakona pri njegovih posameznih institutih. Besedilo določb je preglednejše in jasno našteva naloge in pristojnosti komisije. Komisija tako izvaja nadzor nad zakonskimi določbami, ki so posebej našteje in sicer: nadzor nad nezdržljivostjo funkcij, pri prepovedi članstva in dejavnosti, pri omejitvah in prepovedih sprejemanja daril, pri omejitvah poslovanja, pri dolžnem izogibanju nasprotju interesov, nad dolžnostjo prijave premoženjskega stanja, nad dolžnostjo krepitve integritete in preprečevanja korupcije s pripravo, uvedbo in izvajanjem načrta integritete in registra tveganj, nad lobiranjem ter v zvezi z obveznostmi vključevanja protikorupcijske klavzule v pogodbe. Poleg navedenih nadzorov, komisija izvaja tudi sistemske nadzore ter ukrepe za zaščito prijaviteljev. V zvezi s krepitvijo integritete komisija pripravlja strokovne podlage za krepitev integritete in programe usposabljanja in s predstavniki istovrstnih oseb javnega prava ali njihovih združenj sooblikuje dobre prakse za identifikacijo ter obvladovanje kršitev integritete, omejevanje in preprečevanje korupcije in nasprotja interesov; usposablja zavezance po tem zakonu, kar omogoča podlago za izvedbo usposabljanj ne le iz področja integritete temveč tudi iz drugih področij ZIntPK; poleg tega tako v javnem kot v zasebnem sektorju svetuje pri krepitvi integritete in preprečevanju ter odpravljanju tveganj za korupcijo in v tem okviru svetuje ali sama vzpostavlja sisteme, aplikacije ali druge mehanizme za povečanje transparentnosti delovanja javnega sektorja, tudi z uporabo sodobne tehnologije; komisija z namenom spodbujanja poštenega in transparentnega vedenja javnih uslužbencev in spodbujanja dobrih praks vseh vpletenih v procese odločanja, opravlja tudi različne analize na sistemski ravni in objavlja njihove rezultate, z namenom zagotavljanja transparentnosti delovanja javnega sektorja pa pridobiva, uporablja, obdeluje in objavlja tudi podatke o denarnih tokovih subjektov javnega sektorja, pri čemer določbe, ki konkretizirajo navedene naloge, po mnenju predlagatelja zagotavljajo ustrezno mero skrbnosti za zagotavljanje varstva tistih osebnih podatkov, ki ne predstavljajo prosto dostopnih informacij.

Komisija je pristojna tudi za spremljanje in analiziranje podatkov o stanju in uresničevanju nalog za preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, podatkov o številu kaznivih dejanj z elementi korupcije v Republiki Sloveniji in za spremljanje ter analiziranje zadev s področja mednarodne korupcije, poleg tega skrbi za izvajanje resolucije, ki ureja preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji in pripravlja resolucijo ter njene spremembe ter jih predlaga v obravnavo Vladi RS; daje priporočila za aktivnosti za uresničevanje resolucije, ki ureja preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, posameznim organom, opredeljenim v resoluciji; opozarja pristojne organe v Republiki Sloveniji na uresničevanje obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih aktov s področja preprečevanja korupcije in jim daje predloge glede načina uresničevanja teh obveznosti; lahko daje državnemu zboru in vladi pobude za ureditev določenega področja s sprejetjem zakona ali drugega predpisa, v skladu z njenimi nalogami in

pristojnostmi; sodeluje s podobnimi organi drugih držav in mednarodnih organizacij ter mednarodnimi neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja dela komisije; sodeluje z znanstvenimi, strokovnimi, medijskimi in neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja dela komisije; izdaja priporočila in pojasnila o vprašanih, povezanih z vsebino tega zakona; sodeluje s pristojnimi državnimi organi pri pripravi predpisov s področja preprečevanja korupcije, spremlja uresničevanje teh predpisov in daje pobude za njihove spremembe in dopolnitve. Komisija daje predhodna mnenja o usklajenosti določb predlogov zakonov in podzakonskih aktov z zakoni in podzakonskimi akti, ki urejajo področje integritete in preprečevanja korupcije, kar predstavlja tudi varovalko, ki preprečuje, da bi se instituti iz ZIntPK kot krovnega in systemskega zakona na področju krepitve integritete in preprečevanja korupcije, v drugih zakonih z drugačno ureditvijo uredili mileje ali pa bi se institute ZIntPK celo zaobšlo. Poleg navedenega komisija pripravlja tudi izhodišča za kodekse ravnanja, vodi evidence v skladu s tem zakonom in izvaja postopke in opravlja druge naloge, določene s tem in drugimi zakoni.

Pristojnosti komisije v zvezi s spremljanjem in analiziranjem podatkov o stanju in uresničevanju nalog za preprečevanje korupcije v Republiki Sloveniji, podatkov o številu kaznivih dejanj z elementi korupcije v Republiki Sloveniji in za spremljanje ter analiziranje zadev s področja mednarodne korupcije, so med drugim vezane tudi na aktivnosti Evropske komisije (v nadaljevanju: EK) in mednarodnih institucij, ki terjajo zbiranje statističnih podatkov na nacionalni ravni o aktivnostih preiskovalnih organov, organov pregona in sodišč v zvezi s kaznivimi dejanji, ki jih obsega Konvencija združenih narodov o boju proti korupciji. EK na primer te podatke vsako leto zbira z namenom priprave t. i. Protikorupcijskega poročila EU. Poleg obveznosti do EK in mednarodnih organizacij, so ti podatki potrebni za spremljanje učinkovitosti postopkov in oblikovanje ter uveljavljanje učinkovitejših ukrepov preprečevanja in omejevanja korupcije. Zlasti na podlagi analiziranja obsega korupcijsko obremenjenih/izpostavljenih področij in pojavnih oblik korupcije. KPK je osrednji protikorupcijski organ, ki že po veljavnem zakonu spremlja zadeve s področja mednarodne korupcije ter spremlja in analizira podatke o številu kaznivih dejanj z elementi korupcije v Republiki Sloveniji. S predlagano dopolnitvijo besedila (četrti odstavek) bo v ta namen zagotovljen tudi centralni zbir podatkov o domačih korupcijskih kaznivih dejanjih, za potrebe poročanja EK, UNCAC-u in drugim mednarodnim institucijam.

Ker lahko KPK za potrebe opravljanja dodatnih analiz na systemski ravni, potrebuje dodatne statistične podatke (torej izven obsega, določenega v četrtem odstavku), je v sedem odstavku določeno, da policija, državno tožilstvo in sodišča posredujejo tudi druge podatke, pod pogojem (v izogib dodatni administrativni obremenjenosti), da z njimi razpolagajo oziroma da informacijska podpora omogoča njihovo posredovanje.

K 9. členu (13. člen ZIntPK)

Pristojnosti komisije ob sumu kršitev ZIntPK se urejajo na novo, pri čemer je bistvo novega pristopa v konkretizaciji postopkov v primeru suma posamezne kršitve določb ZIntPK, ki so v pristojnosti komisije. Hkrati se postopki predvsem pri tistih kršitvah, zoper katere je možna prekrškovna reakcija, poenostavljajo in bodo ustrezno hitrejši in učinkovitejši, saj se bo celotna zadeva lahko vsebinsko obravnavala izključno v okviru prekrškovnega postopka. Na načelni ravni nova ureditev postopkov komisije zasleduje cilj ustreznega uravnoteženja javnega interesa, ki ga varuje in zagotavlja tudi kazenska zakonodaja, in zasebnih interesov, ki jih imajo posamezniki, ki jih v konkretnih primerih oziroma postopkih obravnava KPK.

Določitev preciznejših in različnih pogojev za uvedbo postopka ugotavljanja kršitev sledi dejstvu, da so kršitve iz pristojnosti komisije po svoji pravni in dejanski naravi različne, hkrati so različne tudi posledice oziroma tveganja in nevarnosti za uresničevanje javnega interesa, ki ga izraža ZIntPK, bistveno različen pa je tudi način oziroma zahtevnost ugotavljanja obstoja kršitev ZIntPK. S predlaganim spremenjenim 13. členom ZIntPK se jasno opredeljuje, katere kršitve oziroma postopek ugotavljanja in obravnave komisija zaključi z načelnim mnenjem, z ugotovitvami o konkretnem primeru oziroma drugimi formalnimi izrazi odločitev (npr. prekrškovne ali upravne odločbe), ki jih izda bodisi komisija kot kolegijski organ ali pa posamezni pristojni uslužbenci komisije. Ker se je v preteklosti izkazalo, da je veljavna ureditev v delu, ki se nanaša na ureditev posebnih postopkov komisije, podnormirana, pri čemer so bile nekatere procesne določbe postopkovno urejene v poslovniku komisije, kar se je izkazalo za neustrezno,²⁰ se v predlaganem drugem odstavku eksplicitno določa obseg ureditve postopkovnih vprašanj v poslovniku komisije, medtem ko se posamezne vsebine iz poslovnika vnašajo v sam zakon. Konkretnije se v predlaganem tretjem odstavku izrecno določa, kako komisija postopa, kadar ugotovi sum korupcije, ki ima hkrati znake kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, oziroma kako postopa komisija v primeru, ko ugotovi sum korupcije, kot jo opredeljuje ZIntPK, ki pa nima znakov kaznivega dejanja. V tem primeru komisija izda načelno mnenje, pri čemer predlagana ureditev glede varstva osebnih podatkov fizičnih in pravnih oseb, predstavlja dodatno omejitev oziroma varovalko glede na splošno pravilo o obveščanju javnosti iz šestega odstavka 11. člena zakona. Kljub navedeni omejitvi glede objave osebnih podatkov v načelnem mnenju pa bo KPK skladno z drugim odstavkom 13.b člena lahko s svojimi ugotovitvami ali drugimi odločitvami (torej tudi načelnim mnenjem) seznanila predstojnika ali odgovorno osebo organa, kjer je uradna oseba zaposlena in predlagala izvedbo ustreznih ukrepov. Poleg tega je izdaja načelnega mnenja predvidena le za primere, ko pred KPK teče postopek izključno zaradi suma korupcije, kar pomeni, da v ostalih primerih, KPK izda ugotovitve o konkretnem primeru. Predlagana ureditev, ki od veljavne odstopa v delu, glede obdelave osebnih podatkov, zasleduje cilj krepitve pravne varnosti obravnavanih oseb v postopkih pred komisijo, ki je na drugi strani ustrezno uravnotežen s krepitvijo pristojnosti KPK na tistih področjih, kjer je lahko dodana vrednost omejevanja korupcije s strani take institucije največja, to je identifikacija in odprava sistemskih korupcijskih tveganj, nasprotij interesov, krepitev integritete, nadzora nad premoženjskim stanjem zavezancev kot tudi krepitev instituta systemskega nadzora na vsebinskih področjih, ki sodijo v pristojnost dela komisije.

Predlagani četrti odstavek ureja postopek v primeru suma kršitve integritete, ki jo prav tako opredeljuje ZIntPK, pri čemer predlagana ureditev pošiljanja osnutka ugotovitev v izjasnitev obravnavani osebi, predstavlja udejanjanje načela zaslišanja strank kot enega temeljnih načel upravnega postopka. Sedmi odstavek ureja, kako ravna komisija s prejetim odgovorom obravnavane osebe na ugotovitve komisije, in sicer lahko komisija po prejemu odgovora obravnavane sprejme ugotovitve ali odločitve brez

²⁰ Glej tudi sodbo Upravnega sodišča RS št. I U 640/2015, 28. 9. 2015: «...Zakon namreč nedvoumno razlikuje med poslovanjem in postopkom, ki ga v prej navedenem prvem odstavku 15. člena ZIntPK opredeljuje ne le jezikovno in sistemsko (glede na razčlenitev zakona) ločeno od poslovanja, temveč tudi vsebinsko izčrpno, saj ga veže izključno na določbe ZIntPK in ZUP. To pomeni, da zakonodajalec s prvim odstavkom 11. člena ZIntPK Komisiji ni dal pooblastila za avtonomno predpisovanje postopkovnih določb, temveč zgolj za podrobnejšo ureditev načina njihovega izvrševanja. Povedano drugače: določbe poslovnika, ki po vsebini presegajo postopkovne določbe ZIntPK in ZUP so nezakonite, zato mora sodišče njihovo uporabo pri presoji izpodbijanega akta zavrniti (125. člen Ustave RS...)».

sprememb, v katerih se opredeli do navedb iz odgovora obravnavane osebe in postopek obravnave zadeve zaključi ter o tem obvesti obravnavano osebo skladno s sedmim odstavkom 15.a člena ali pa sprejme drugačne ugotovitve ali odločitve kot so bile v osnutku ugotovitev ali odločitve in ponovno izvede postopek po tem členu, če se dejstva in pravne okoliščine bistveno razlikujejo ali pa obravnavano osebo, ki je poslala odgovor, povabi na sejo komisije z namenom razjasnitve dodatnih okoliščin in izvede morebitne nadaljnje aktivnosti, potrebne za razjasnitev primera. Peti in šesti odstavek smiselno razlikujeta postopanje pri ostalih kršitvah ZIntPK na podlagi dejstva, ali je za kršitev predpisana prekrškovna sankcija ali ne. Upošteva se navedeno določbo ter obseg zadev v katerih komisija odloča kot kolegijski organ (11. člen), je torej v zadevah, v katerih je predpisana prekrškovna sankcija, za izvedbo postopka pristojna pooblaščen uradna oseba komisije in ne komisija kot kolegijski organ, kar prispeva k dodatni razbremenitvi senata komisije.

Šesti odstavek je predlagan kot amandma na podlagi priporočila GRECO iz decembra 2017, da naj se objavijo informacije o rezultatih postopkov v primerih kršitev, ki se izvajajo v okviru Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije glede oseb, ki so jim zaupane najvišje izvršne funkcije. Priporočilo se nanaša na objavo rezultatov prekrškovnih postopkov, ki pa v zakonu niso izrecno predvideni, čeprav njihovo objavo v posameznih primerih omogoča že 6. člen ZDIJZ, vendar komisija takšnih ugotovitev ne objavlja. Zaradi zagotovitve večje transparentnosti v primeru, da KPK v prekrškovnem postopku zoper funkcionarja ugotovi prekršek, ki ga določa ZIntPK. Pri tem je v skladu za načelom sorazmernosti krog kršiteljev omejen na funkcionarje. Prav tako pa se ne objavlja celotna odločba o prekršku, ampak le določen obseg podatkov.

Deseti odstavek komisijo pooblašča tudi za izdajo priporočil za zakonito in transparentno ravnanje subjektov na področjih, kjer komisija zazna sistemska korupcijska tveganja. V enajstem odstavku pa se izrecno določa dolžnost komisije, da na zahtevo drugih organov ter pravnih in fizičnih oseb daje pojasnila, odgovore in priporočila iz svojega področja delovanja. Predlagani dvanajsti odstavek določa, da komisija ne obravnava zadev (tako na podlagi prijave kot tudi po uradni dolžnosti), če je od dogodka na katerega se nanaša zadeva, preteklo več kot pet let. V tem času funkcionarjem, uradnikom na položaju, poslovnim osebam in drugim funkcionarjem oziroma položaj pogosto že prenehata, poleg tega pa lahko daljša časovna oddaljenost dogodka onemogoča ali bistveno otežuje ugotavljanje dejanskega stanja. Podobna ureditev izhaja tudi iz 42. člena veljavnega poslovnika KPK.

K 10. členu (a13.a člen ZIntPK)

KPK je že v letu 2011 pripravila in leta 2012 v praksi preizkusila metodologijo sistemskega nadzora, ki je bil zasnovan na načelih vsestranskega in interdisciplinarnega pristopa, pri čemer je KPK v samem razvoju upoštevala praktične izkušnje s sistemsko korupcijo in rezultate projektov Javna etika in integriteta. Ker sistemski nadzor v izhodišču zahteva celosten pristop, je tudi praktična izvedba sistemskega nadzora, ki je trenutno urejen v VIII. poglavju Poslovnika KPK, potrdila, da je poleg prepoznavanja in odzivanja na tveganja korupcije in druge sistemske odklone neetičnega ali nezakonitega ravnanja, med njegovimi glavnimi cilji razvoj skupnega znanja za odgovorno in učinkovito delovanje nadzorovanega subjekta in njegovih procesov. Ker se sistemski nadzor navezuje na pričakovano ravnanje in odgovornost - integriteto uradnih oseb v subjektih javnega sektorja pri uresničevanju institutov ZIntPK, vključno z dolžnostjo predstojnika pri upravljanju korupcijskih tveganj in načrta integritete, je potrebno, da je pri sistemskem nadzoru na zakonski ravni določena možnost vsestranskega in interdisciplinarnega sodelovanja komisije in drugih nadzornih državnih organov (to je inšpekcijskih služb). Ker je izhodišče za takšno sodelovanje na zakonski ravni predvideno že v veljavnem 16.a in 16.b členu ZIntPK in

ker je ključne elemente potrebno urediti na zakonski ravni in ne s Poslovníkom KPK, predlagana ureditev predstavlja nadgradnjo obstoječe ureditve.

a13.a člen tako predstavlja smiselno povzete dosedanje določbe poslovńnika KPK in ureja pristojnost komisije, da lahko za izvajanje svojih zakonskih nalog izvaja v javnem sektorju tudi systemske nadzore. Praviloma z namenom povečati transparentnost delovanja, krepitve integritete in odgovornosti javnega sektorja, da bi le ta lahko učinkovito in uspešno uresničeval ukrepe in metode iz tega zakona, systemski nadzor zajema celosten ali posamičen pregled pri enem ali več subjektih javnega sektorja, na enem ali več področjih in oceno izvajanja ukrepov in metod iz tega zakona. Področja, ki so lahko predmet nadzora so: nadzor nad spoštovanjem določb o prepovedi opravljanja nezdružljive funkcije, dejavnosti ali članstva, nadzor nad spoštovanjem določb o sprejemanju daril, nadzor nad spoštovanjem določb o omejitvah poslovanja, nadzor nad spoštovanjem določb o dolžnem izogibanju in prepovedi ravnanja v nasprotju interesov, nadzor nad spoštovanjem določb o dolžnosti prijave premoženjskega stanja, nadzor nad spoštovanjem določb o lobiranju, nadzor nad spoštovanjem določb o vključitvi protikorupcijske klavzule v pogodbo, določb o pridobitvi izjave oziroma podatkov o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika ter o gospodarskih subjektih, za katere se šteje, da so povezane družbe s ponudnikom, nadzor nad spoštovanjem določb o zaščiti prijaviteljev in nadzor nad spoštovanjem določb, povezanih z izdelavo načrta integritete, ki vključuje tudi oceno uspešnosti implementacije načrta integritete v nadzorovanem subjektu z vidika obvladovanja korupcijskih tveganj, tveganj za druga nezakonita ali neetična ravnanja in drugih tveganj za kršitve tega zakona, zaradi katerih je lahko na ravni sistema ali organizacije ogrožena integriteta javne oblasti, javni interes ali zaupanje v institucije pravne države. Poleg taksativno naštetih področij, ki so lahko predmet nadzora, je v predlagani zadnji alineji prvega odstavka predvidena možnost izvajanja nadzorov tudi nad spoštovanjem drugih določb, povezanih s krepitvijo integritete in transparentnosti ter s preprečevanjem korupcije, kar so pravzaprav tudi osnovna vodila zakona.

Komisija metodologijo izvedbe systemskega nadzora podrobneje uredi s poslovńnikom. Odločitev o systemskem nadzoru sprejme komisija s sklepom, ki ga vroči subjektu nadzora. Sklep o nadzoru mora vsebovati obseg in kratko utemeljitev razlogov za nadzor, osebno ime, status in vlogo posameznih članov nadzorne skupine, ki bo nadzor opravljala. Zoper sklep o določitvi systemskega nadzora ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor iz 15. člena zakona. Subjekt nadzora je dolžan ravnati skladno s sklepom in zagotoviti vse, kar je potrebno za izvedbo in dokončanje systemskega nadzora (v primeru nesodelovanja KPK o tem lahko obvesti javnost). Komisija po zaključku systemskega nadzora sprejme osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje subjektu nadzora, ter ga pozove, da v roku, ki ni krajši od 30 dni, posreduje odzivno mnenje ali predlaga usklajevalni sestanek. Osnutek poročila in usklajevanje sta zaupna. Subjekt nadzora se mora v odzivnem mnenju opredeliti do ugotovitev iz osnutka poročila o nadzoru komisije, lahko pa komisiji v zvezi z osnutkom poročila o nadzoru predlaga tudi usklajevalni sestanek. Komisija sprejme končno poročilo o nadzoru s potrebnimi ukrepi in priporočili in ga vroči subjektu nadzora, ko oceni, da so vse pomembne okoliščine dovolj razjasnjene. Končno poročilo o nadzoru lahko komisija pod pogoji določenimi v 11. členu zakona tudi javno objavi. V systemski nadzor se lahko na lastno pobudo ali na povabilo komisije vključijo tudi drugi nadzorni državni organi (inšpekcijske službe), ki v okviru nadzora preverijo spoštovanje predpisov iz njihovega delovnega področja v nadzorovanem subjektu. Za izvedbo nadzora se tudi v tem primeru smiselno uporabljajo določbe tega člena, pri čemer vsi sodelujoči organi pripravijo enotno poročilo o nadzoru.

K 11. členu (13.b in 13.c člen ZIntPK)

13.b člen

Vsebina člena se nanaša na vsebino, ki izhaja iz 49. člena poslovnika KPK. Gre za pobude komisije predstojnikom drugih organov, da ukrepajo skladno s svojimi pristojnostmi po delovnopравни zakonodaji in notranjih aktih in organizacijskih predpisih v povezavi z zadevami, ki jih ali pa jih je že obravnavala komisija.

13.c člen

Med pristojnostmi komisije se po novem določa tudi pristojnost predlagati revizijo, in sicer kadar so podane okoliščine in dejstva, ki izkazujejo sum korupcije ali nasprotja interesov s strani funkcionarjev, uradnikov na položaju, poslovnih oseb in članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja in komisija oceni, da je za zaščito porabe javnih sredstev potrebna revizija poslovanja uporabnikov javnih sredstev. V takem primeru lahko komisija med ali po zaključku postopka sprejme obrazložen sklep, s katerim računskemu sodišču predlaga uvedbo revizije posameznega posla ali več poslov, sklenjenih s strani subjektov javnega sektorja.

K 12. členu (15. člen ZIntPK)

Predlagana določba določa postopkovna pravila, ki jih komisija uporablja v svojih postopkih ter vrste postopkov. V tem členu se tudi izrecno določa, kot sicer že določa 34. člen Poslovnika, razmejevanje med posameznimi postopki komisije, in sicer postopki odločanja v upravni zadevi, hitri prekrškovni postopki ter posebni postopki oz. t. i. »sui generis« ali tudi »fact finding« postopki (slednji so posebej navedeni v prvem odstavku spremenjenega 13. člena zakona), za katere se v predlagani ureditvi uporablja enoten pojem, to je »drugi javnopravni postopki. Ti postopki se med seboj pomembno razlikujejo glede na njihov namen in pravne posledice, katerim je ustrezno prilagojen sistem procesnih pravic, vključno s sodnim varstvom. Medtem ko pri upravnih postopkih njihova narava odločanja o pravicah in obveznostih ter pravnih koristih oziroma teža sankcij pri prekrškovnih postopkih terja ustrezno močne procesne garancije za stranke teh postopkov oziroma kršitelje, neupravni oz. t. i. »sui generis« postopki v svojem bistvu predstavljajo zgolj ugotovitev določenih dejstev in mnenje KPK brez kakršnihkoli neposrednih pravnih učinkov za kogarkoli in to po samem zakonu.²¹ O pravni naravi posameznih aktov komisije se je ob upoštevanju veljavne ureditve, ki za razliko od predlagane, v primeru teh postopkov napotuje na subsidiarno uporabo določb ZUP, opredelila tudi sodna praksa.²² Zlasti pomembno je za delovanje

²¹ Neupravni postopki se ne glede na to, da nimajo neposrednih pravnih posledic pomembni za osvetlitev določenih dejstev, ki lahko v nadaljevanju, če je seveda narava ugotovitev take kvalitete, sprožijo druge postopke (npr. kazenski, prekrškovni...), v katerih pa imajo udeleženci prav vse procesne pravice, ki jim gredo glede na naravo postopka.

²²

- Vrhovno sodišče RS je v sklepu št. I Up 51/2012, 26. 9. 2012, ko je odločalo glede predloga za odpravo načelnega mnenja, med drugim navedlo: »Kot je že navedlo Ustavno sodišče v svoji odločbi Up-730/08 z dne 12. 6. 2008, **načelno mnenje Komisije za preprečevanje korupcije nima značaja posamičnega akta, s katerim bi se odločilo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznika.** Zato tudi po presoji Vrhovnega sodišča v upravnem sporu ni mogoče uveljavljati sodnega varstva zoper načelno mnenje te komisije na podlagi 2. člena ZUS-1.« (podobno glej tudi sklep VSRS št. I Up 89/2010, 14. 4.2010);
- Upravno sodišče RS je v sodbi št. I U 990/2012, 3. 10. 2012 (sodba še ni pravnomočna), ko je odločalo o odpravi ugotovitev in priporočil KPK, med drugim navedlo: »... Izpodbijani pravni akt ni načelno mnenje po 13. členu ZIntPK, saj iz njega nedvoumno in dosledno izhaja, da je namenjen zgolj komunikaciji med KPK in MDDSZ, saj **gre zgolj za ugotovitve in priporočila tožene stranke, naslovljena na MDDSZ.... Vendar pa sodišče tožbe ni zavrglo iz razloga, ker izpodbijani upravni akt ni upravni akt oziroma akt, ki se lahko izpodbija v upravnem sporu.** Tožnik je namreč v tožbi uveljavljal tudi, da mu je bilo z izdajo in objavo izpodbijanega akta, ki naj bi se deloma zgodila z izjavo na okrogli mizi in na tiskovni konferenci, poseženo v osebnostne pravice. O nedopustnosti posega v osebnostne pravice pa sodišče v tem upravnem sporu ne more soditi, ker izpodbijani akt ni akt, ki bi ga lahko stranka izpodbijala v upravnem sporu, ampak je za to zagotovljeno drugo učinkovito sodno varstvo, in sicer pred sodiščem splošne pristojnosti.«;

-
- Vrhovno sodišče RS je v sodbi št. I Up 256/2014, 28. 2. 2015, ko je presoјalo, ali je **Zaključno poročilo o premoženjskem stanju predsednikov parlamentarnih strank** nezakonito poseglo v človekove pravice in svoboščine tožnika, med drugim navedlo: »...Glede na vsebino nadzora (in predvsem zaključke, ki jih je v Zaključnem poročilu naredila tožena stranka) bi ta lahko temeljil le na določbah 13. člena ZIntPK. ...Res ni med naštetimi v prvem odstavku 13. člena ZIntPK tudi nadzora nad premoženjskim stanjem, vendar je glede na vsebino nadzora, vsebino Zaključnega poročila oziroma zaključke, ki jih je tožena stranka sprejela v njem, mogoče zaključiti, **da je dejansko šlo za postopek, ki bi moral biti voden po 13. členu ZIntPK, saj iz Zaključnega poročila izhajajo zaključki o obstoju oziroma ugotovitvah večkratnih kršitev zakonskih obveznosti, obremenjenosti z izrazitimi korupcijskimi tveganji in sumi zlorabe položaja.** Po presoji Vrhovnega sodišča bi tako tožena stranka morala upoštevati vse določbe 13. člena ZIntPK ter tožnika seznaniti z ugotovitvami oziroma mu jih poslati v izjavo, in sicer ne glede na to, če temeljijo (tudi) na njegovih izjavah, ki jih je dal pred toženo stranko. Po presoji Vrhovnega sodišča **bi tožena stranka pred objavo Zaključnega poročila morala tožniku poslati osnutek v izjasnitev in šele potem svoje ugotovitve objaviti skupaj s tožnikovo izjavo, kot to določa sedmi odstavek 13. člena ZIntPK,** po katerem tožena stranka načelna mnenja in ugotovitve o konkretnem primeru skupaj z odgovorom obravnavane osebe predstavi javnosti z objavo na svoji spletni strani in na drug primeren način. Nobena splošna določba o javnosti (tožena stranka se sklicuje na 18. člen ZIntPK(4)) ne more derogirati jasne in konkretne določbe sedmega in osmega odstavka 13. člena ZIntPK...«;
 - Vrhovno sodišče RS je v sodbi št. I Up 308/2014, 29. 5. 2015, ko je presoјalo, ali je **Zaključno poročilo o premoženjskem stanju predsednikov parlamentarnih strank** nezakonito poseglo v človekove pravice in svoboščine tožnika, med drugim navedlo: »Pravilno je stališče sodišča prve stopnje v izpodbijani sodbi, da **Zaključno poročilo ni akt iz 2. člena ZUS-1.** O tem vprašanju je svoje stališče Vrhovno sodišče že sprejelo v svojem sklepu I Up 200/2013 z dne 9. 5. 2014, ki je pravno močen, in pri tem stališču vztraja. Gre torej za akt iz prvega odstavka 4. člena ZUS-1.«;
 - V sodbi Vrhovnega sodišča RS št. I Up 476/2013, 5. 2. 2015, ko je odločalo glede **osnutka ugotovitev v konkretnem primeru,** ki je bil poslan obravnavani osebi v skladu s sedmim odstavkom 13. člena ZIntPK, navaja: »Ker že osnutek ugotovitev o konkretnem primeru med drugim vsebuje tudi opis dejanskega stanja (šesti odstavek 13. člena ZIntPK), mora uradna oseba pred sprejetjem osnutka na seji komisije relevantno dejansko stanje ugotoviti. V tej fazi postopka uradna oseba za pripravo osnutka ugotovitev zbira procesno gradivo, ocenjuje njegovo dokazno vrednost, ga dopolnjuje (139. člen ZUP). Katere informacije in dokaze bo pridobila in kdaj bo ocenila, da jih ima dovolj za pripravo osnutka ugotovitev, v okviru procesnega vodstva ocenjuje uradna oseba, ki pri tem upošteva načelo proste presoje dokazov (10. člen ZUP), načelo samostojnosti pri odločanju (12. člen ZUP) in načelo materialne resnice (8. člen ZUP) ter problematiko in svoje pristojnosti ter pooblastila glede konkretnega primera. **Za sodelovanje oseb, na katere se ugotovljena dejstva oziroma dokazi nanašajo, v tej fazi postopka, torej v fazi zbiranja procesnega gradiva, ni pravne podlage niti v ZIntPK niti v ZUP.**«;
 - Vrhovno sodišče RS se je v sodbi in sklepu I Up 254/2015, 12. 7. 2016 prvič opredelilo tudi do pravne narave zaključnih ugotovitev v posameznem primeru v zadevi imenovanja generalnega direktorja VS RS:«... Ker gre v obravnavani zadevi za oblastveno odločitev in tožena stranka v Zaključnih ugotovitvah ugotavlja kršitev dolžnega ravnanja tožnika v posamičnem primeru, so **Zaključne ugotovitve akt po drugem odstavku 2. člena ZUS-1,** torej javnopravni, enostranski, oblastveni posamični akt, s katerim je organ (tožena stranka) odločil o obveznosti (dolžnem ravnanju) posameznika (tožnika), ki je lahko stranka v postopku izdaje akta. ...Po presoji Vrhovnega sodišča je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo poseg v tožnikovo ustavno pravico iz 22. člena Ustave RS in pravilno navedlo, **da je tožena stranka po prvotnem osnutku dodatno ugotavljala dejstva in okoliščine oziroma izvajala dokaze, zato bi moral tožniku biti poslan v izjavo tudi dopolnjen osnutek ugotovitev.**«;
 - Vrhovno sodišče RS je v sodbi št. I Up 73/2016, 14. 9. 2016, ki se nanaša na ugotovitve v konkretnem primeru glede tožničinega ravnanja v okoliščinah nasprotja interesov, navedlo: »**Ugotovitve komisije za preprečevanje korupcije (KPK) v konkretnem primeru glede tožničinega ravnanja v okoliščinah nasprotja interesov so ugotovitveni upravni akt. ZIntPK predvideva subsidiarno uporabo ZUP za vse vrste postopkov, ki jih vodi KPK. To pa pomeni, da morajo biti tudi v tem postopku spoštovane procesne garancije, ki jih zagotavlja ZUP, če o tem v ZIntPK ni določb, ki bi drugače urejale določeno procesno situacijo ali bi določena procesna jamstva celo izključevale.** Ker v ZIntPK o pravicah osebe, katere ravnanje je razlog za pridobivanje podatkov, posebnih določb ni, tako tudi ne o izključitvi njene navzočnosti in aktivnega sodelovanja na zaslišanju druge osebe, in sicer ne v določeni fazi postopka (npr. do izdelave osnutka) niti nasploh. Po presoji Vrhovnega sodišča zato ni podlage za razumevanje, da je z določbami ZIntPK sodelovanje osebe, zaradi ravnanja katere se vodi postopek, na zaslišanju druge osebe (torej pri izvedbi dokaza) izključena. To pa narekuje uporabo določb ZUP, ki se nanašajo na pravico stranke do sodelovanja pri izvedbi dokazov, konkretno 146. člena.«;
 - Vrhovno sodišče RS je v sodbi št. I Up 291/2015, 11. 10. 2016, ki se nanaša na **zaključne ugotovitve v posameznem primeru** v zadevi imenovanja generalnega direktorja VDT RS navedlo: »Ker je izpodbijani akt (Zaključne ugotovitve) po vsebini drugačen od nekaterih drugih aktov toženke (npr. načelnih mnenj), saj se ugotovitve v konkretnem primeru, ki jih na podlagi zakonsko določene pristojnosti toženka izda po končanem postopku (peti odstavek 13. člena ZIntPK), nanašajo na določeno ali določljivo pravno ali fizično osebo, je bilo s tem oblastveno odločanje toženke usmerjeno v presojo zakonitosti ravnanja določene osebe (tožnika), kar pa pomeni, **da je toženka po vsebini izvrševala upravno funkcijo, ki se v svojem bistvu ne razlikuje od siceršnjih postopkov oblastvenega nadzora organov države in lokalnih skupnosti nad tem, ali se naslovniki pravnih norm po njih tudi ravna.**«.

komisije in izvajanje njenih pristojnosti, da se ZUP ne uporablja subsidiarno temveč zgolj smiselno, kar bo komisiji olajšalo izvajanje določenih pristojnosti, za katere subsidiarna uporaba ZUP otežuje učinkovitost (drugi odstavek 15. člena). Strogo formalizirani in podrobno regulirani klasični upravni postopek, ki je prilagojen hierarhičnemu sistemu državne uprave, bi namreč pri vodenju neupravnih postopkov povzročil precej težav in disfunkcij v okviru dela KPK. Zaradi dejstva, da je tudi v teh primerih treba posamezniku zagotoviti možnost, da lahko učinkovito uveljavlja svoje pravice, pa je treba tudi v teh primerih opredeliti obvezno spoštovanje določenih postopkovnih pravil. Zato je treba pri odločanju v takih primerih uporabiti manj formaliziran postopek, ki ohranja le jedro procesnih rešitev ter hkrati omogoča več možnosti prilagajanja posebnostim narave postopkov pred KPK. To, da zaščita javnega interesa in načelo pravne države terja ob kazenskih oziroma kaznovalnih postopkih po načelu niansiranja še druge vrste (neupravnih, »sui generis«, nadzornih ...) postopkov z manjšimi procesnimi kvantitami, je že dolgo sprejeto tudi v razvitih sodnih demokracijah. »Sui generis« postopki primerljivi neupravnim postopkom pred KPK po določbah ZIntPK so že bili predmet presoje tako Evropskega sodišča za človekove pravice,²³ Vrhovnega sodišča ZDA²⁴ kot tudi Ustavnega sodišča.²⁵ Takšnemu stališču nenazadnje sledi tudi ZUP, ki v 4. členu določa, da se upravni postopek smiselno uporablja tudi v drugih javnopravnih stvareh, ki imajo značaj upravne zadeve po 2. členu ZUP (torej v neupravnih, a javnopravnih zadevah), če ta področja niso urejena s posebnim zakonom. ZUP določa le, da se ZUP uporablja smiselno, ne določa pa na kakšen način. Upošteva se sodno prakso gre zlasti za

²³ V zadevi Fayed v. UK je ESČP med drugim zapisalo: »... Če sprejmemo argumente pritožnikov, bi to pomenilo, da bi moralo biti telo, ki na ravni regulatornih ali drugih (nadzornih) državnih organov opravlja pripravljala preiskovalna dejanja, ves čas zavezano spoštovati sodne procesne standarde iz 6-1 EKČP zgolj zato, ker bi objava ugotovitev tega telesa lahko škodovala ugledu posameznikov, katerih ravnanje preiskuje. Taka interpretacija 6-1 EKČP bi v praksi prekomerno obremenila učinkoviti nadzor kompleksnih finančnih in komercialnih aktivnosti, ki je v javnem interesu ...«.

²⁴ Hannah v. Larche, kjer je Vrhovno sodišče ZDA pri obravnavi podobnega »fact finding« preiskovalnega telesa zelo prepričljivo povedalo sledeče: »... vloga Komisije je v celoti preiskovalna in v ugotavljanju dejstev. Ne opravlja sodne funkcije. Pred njo ni sodnih procesov niti ne odloča o civilni ali kazenski odgovornosti posameznikov. Ne izdaja odredb. Niti ne obtožuje, kaznuje ali sankcionira. Ne sprejema nobenih takih odločitev, ki bi kogarkoli lahko omejila v njegovih osebnih svoboščinah (v orig. It does not make any determinations depriving anyone of his life, liberty or property.). Skratka, Komisija ne sprejema in ne more sprejemati kakršnihkoli ukrepov, ki bi imeli učinek na posameznikove pravice. Edini namen njenega obstoja je, da najde dejstva, ki so lahko v nadaljevanju uporabljena kot osnova za ukrepe zakonodajne ali izvršne veje oblasti. Takrat, ko državni ukrep nima narave sodne odločbe, kot je primer pri t. i. "fact finding" postopkih, ni potrebe, da bi bil na razpolago celoten nabor pravic iz sodnih postopkov. Po drugi strani pa bi lahko bil preiskovalni postopek Komisije popolnoma blokiran, če bi bila preiskovalna zaslišanja spremenjena v kvazi-sodna zaslišanja in če bi bile osebam, ki bi lahko bile posredno prizadete zaradi preiskave, dane absolutne pravice do navzkrižnega zaslišanja vsake priče, ki bi bila pozvana pred Komisijo. »Factfinding« organi brez kakršnekoli pravice odločanja bi bili preusmerjeni od njihovih legitimnih nalog in okuženi z vnosom kolateralnih dejavnikov, ki bi preiskavo neskončno zavlekli.«

²⁵ Odločba Ustavnega sodišča št. Up-730/08-13, 12. 6. 2008: »... izpodbijana določba ne more pomeniti, da Komisija (KPK) kot državni organ ne bi mogla s posameznimi navedbami v načelnem mnenju in njihovo objavo na spletni strani poseči v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika in da zoper to dejanje Komisije ne bi bilo zagotovljeno sodno varstvo. Ker Komisija izdaja načelna mnenja kot državni organ, sta izdaja in objava načelnega mnenja lahko posamično dejanje oziroma akt, ki lahko poseže v človekove pravice. Zoper taka dejanja pa je, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo, na podlagi drugega odstavka 157. člena Ustave zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.«.

Odločba Ustavnega sodišča št. Up-1293/08, 6.7.2011, ki se je nanašala na carinsko preiskavo vozila: «... Navedeno hkrati pomeni, da se domet privilegija zoper samoobtožbo ne razteza na inšpekcijske ali nadzorne postopke, pri katerih se aktivnosti uradnih oseb ne spremenijo v kazensko preiskavo. S tem se zagotavlja učinkovitost inšpekcijskih in nadzornih postopkov, kar je v carinskih, davčnih in drugih pomembnih zadevah nedvomno v javnem interesu. Vendar dejstvo, da se v nekazenskih postopkih ne uporablja določeno ustavnopravno jamstvo, še ne pomeni, da so dokazi, ki so sicer zakonito pridobljeni v teh postopkih, sami po sebi neomejeno uporabni tudi v kazenskem postopku. Skrb za to, da bi bilo zagotavljanje ustavnopravnih jamstev v kazenskem postopku učinkovito, narekuje večjo previdnost pri uporabi dokazov, ki so bili pridobljeni ob manjših ustavnopravnih jamstvih ali celo brez njih. To velja tudi za izjave obdolženca iz nekazenskega postopka, ki so bile pridobljene brez predhodnega pouka o pravici do molka.«.

uporabo nekaj načel, kot so nepristransko odločanje, poslovanje z nepopolnimi vlogami, pravica stranke, da se izjavi in brani svoje interes, nujnost obrazložitve oblastne odločitve, pravica do sodnega nadzora. Smiselna uporaba pomeni, da se bodo v posameznem primeru uporabile zgolj tiste določbe ZUP, ki so primerne glede na naravo postopkov KPK opredeljenih v prvem odstavku 13. člena in a13.a. členu ZIntPK.²⁶

V tretjem odstavku 15. členu zakon določa tudi, da lahko v upravni zadevi postopek do odločitve vodi uslužbenec pri komisiji, ki ga za to pooblasti komisija, in da v teh postopkih odločitev sprejme komisija.

V četrtem odstavku 15. člena je upošteva dejstvo, da vložena tožba v upravnem sporu po tem odstavku zadrži objavo dokumentov, ki vsebujejo ugotovitve ali druge odločitve iz drugih javnopravnih postopkov, rok za odločitev v upravnem sporu prilagojen naravi postopka pred KPK. Institut upravnega spora se s krajšim rokom za sprejem odločitve kot sicer izhaja iz veljavne ureditve (v treh mesecih od vložitve tožbe), ureja tako, da je bolj skoncentriran, kar pomeni hitrejšo izdajo sodbe. KPK ni prav nič učinkovita, če se v upravnem sporu o njeni odločitvi odloča dve ali več let. Tudi z vidika tožnika (obravnavane osebe) to ne prispeva k učinkovitemu uresničevanju njegovih procesnih pravic, nenazadnje pa tudi ne k njegovi pravici do dostojanstva, če bi recimo s tožbo uspel in nato sodbo prejel šele po dolгих letih. Glede na to, da predlog zakona v tretjem odstavku 13. člena pri izdaji načelnega mnenja v okviru postopka zaradi suma korupcije ne sme obdelovati osebnih podatkov obravnavanih oseb, je v četrtem odstavku tega člena iz predlagane ureditve eksplicitno izključena dopustnost vložitve tožbe v upravnem sporu zoper načelno mnenje.

Nadalje je v petem odstavku 15. člena izrecno zapisano, (podobno je določeno v četrtem odstavku 10. člena Zakona o informacijskem pooblaščenču²⁷), da je tudi zoper sklepe, ne le odločbe iz upravnega postopka dopusten upravni spor, pri čemer se v teh zadevah glede rokov uporabljajo določbe Zakona o upravnem sporu. Zoper odločitve komisije namreč ni pritožbenega organa, po ZUP-u pa mora biti zoper sklepe dopustna pritožba npr. o zavrnjenju vloge lobista, ker je ni dopolnil. Na to je opozoril tudi upravni inšpektor, ko je na komisiji opravljal upravni nadzor, v zapisniku Inšpektorata za javni sektor Ministrstva za javno upravo, številka 0610-140/2015/22 z dne 10.11.2015 zato je taka določba izrecno dodana. Ne glede na določbo 15. člena je izločitev člana komisije ali uslužbenca komisije iz postopkov, ki jih vodi komisija, posebej urejena v 7.a členu. V četrtem odstavku 7.a člena je namreč izrecno določeno, da se glede izločitev za vse postopke komisije (razen prekrškovnih) uporabljajo le določbe ZIntPK. S to določbo se komisija izogne uporabi dveh različnih predpisov za izločitev (ZIntPK in ZUP) npr. na eni seji komisije.

K 13. členu (15.a, 15.b in 15.c člen ZIntPK)

15.a in 15.b člen

²⁶ Sodba Upravnega sodišča RS št. II U 229/2010, 5. 10. 2011:«... Smiselna uporaba ZUP pomeni uporabo tistih institutov, ki so po naravi stvari smiselni in mogoči...«, sodba Upravnega sodišča RS št. III U 14/2009, 2. 6. 2010:«... Posebej sicer ni določeno, kaj pomeni smiselna uporaba zakona, vendar pa sodišče meni, da smiselna uporaba zakona pomeni vsaj to, da so upoštevana temeljna načela splošnega upravnega postopka ter da mora biti izpodbijani akt do tolikšne mere obrazložen, da se ga da preizkusiti...«.

²⁷ Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A.

Namen predlaganih 15.a in 15.b člena je jasna določitev zavezancev in postopka vabljenja, zbiranja informacij od oseb in razgovora z osebami pred komisijo ter celovita ureditev te pristojnosti in postopka z zakonom, zlasti učinkovitejša izvedba razgovora in ugotavljanja dejanskega stanja z možnostjo soočenja vabljenih oseb pred komisijo, omogočiti uradnim osebam komisije oziroma komisiji, da lahko zbirajo informacije ali opravijo razgovore pred komisijo za uresničevanje ciljev in nalog tega zakona z vsakim uslužbencem oziroma zaposlenim v subjektih javnega sektorja kot jih opredeljuje ZIntPK, v zvezi s sumom korupcije ali drugih kršitev tega zakona, pa tudi od drugih oseb oziroma posameznikov z ustaljeno poslovniško prakso načina zbiranja informacij od oseb, ki ga izvajajo uslužbenci komisije zaradi bolj transparentne ureditve teh pristojnosti in ukrepov komisije in kakovostnejše možnosti uresničevanja pravic vabljenih oseb.

Namen vabljenja oseb in njihovega podajanja odgovorov ter pojasnil pred komisijo je ugotavljanje dejanskega stanja obravnavane zadeve iz pristojnosti komisije, zato je določena tudi možnost soočenja vabljenih oseb v razgovoru pred komisijo. Ker namen vabljenja oziroma razgovorov ni ugotavljanje individualne odgovornosti vabljenih oseb, je v izogib dvomom o razliki med statusom in pravnim položajem vabljenih oseb v upravnih postopkih, ki jih po tem zakonu vodi komisija, potrebno namen, način vabljenja ter postopek izvajanja razgovorov vabljenih oseb v posebnem (sui generis postopku) pred komisijo, jasno opredeliti ter izvajati izključno po tem zakonu. Jasno je določen postopek, kdaj je oseba vabljena na razgovor pred komisijo zaradi ravnanja drugih oseb oziroma razjasnjevanja okoliščin in kdaj zaradi njenega ravnanja. Posebej pomemben je časovni vidik, ko komisija med razgovorom z vabljeno osebo zaradi ravnanja drugih oseb ugotovi, da je potrebno osebo vabiti na razgovor zaradi njenega ravnanja, zato je v štirinajstem odstavku 15.a člena izrecno vključeno, da v tem primeru komisija razgovor prekine in osebo seznaní, da jo bo ponovno vabila skladno s petim odstavkom tega člena zaradi njenega ravnanja, pri čemer se zapisnik, zvočni zapis in morebitna dokumentacija, ki jo je oseba izročila, iz spisa izločijo in jih v nadaljevanju tega postopka ni mogoče pregledovati in ne uporabiti (ne pa tudi v morebitnih kasnejših postopkih, ki bi se vodili npr. po določbah Zakona o kazenskem postopku in v katerih imajo udeleženci vse procesne pravice, ki jim grede glede na naravo postopka).

Predlagana določba na enem mestu celovito in določno ureja namen in način vabljenja ter postopek in način izvajanja zbiranja informacij od oseb ter postopek in način opravljanja razgovorov z vabljenimi osebami pred komisijo, pri čemer predlagana ureditev upošteva specifično naravo postopkov pred komisijo, sledi tudi temeljnemu načelu ZUP, kot sta načelo zaslišanja strank in dolžnost govoriti resnico. S predlogom se za učinkovitejše izvajanje nalog komisije oziroma zagotavljanje navzočnosti vabljenih oseb neupravičena odsotnost oziroma neodzivanje vabljenih oseb sankcionira z globo (z izjemo oseb, ki ne sodijo v drugi in tretji odstavek tega člena).

15.c člen

Vpogled v spis po tem členu je izključno vezan na druge javnopravne postopke, kar pomeni, da se ta določba ne uporablja, kadar gre za vodenje upravnega postopka po ZUP-u ali za prekrškovni postopek. V posebnih postopkih ima obravnavana oseba oziroma oseba, zoper katere je podana prijava, pravico vpogleda v spis, vendar ne prej dokler komisija v zvezi s prijavo ni opravila predhodnega preizkusa prijave. Predhodni preizkus prijave obsega delo na prijavi kot je določen v drugem odstavku 13. člena. Druge osebe imajo pravico do vpogleda v spis, če izkažejo svoj pravni interes, in sicer po zaključku postopka pred komisijo. Pri tem morajo biti varovani podatki o prijavitelju ter drugi podatki pomembni za druge postopke. Če bi vpogled v spis ogrožal prijavitelja

ali druge postopke, vpogled komisija zavrne. Kadar komisija vpogled v spis omeji ali zavrne, o tem izda sklep, če vpogled dovoli, pa sklepa ne izda. Ustavno sodišče²⁸ je v primeru ustavne pritožbe zoper sklep Vrhovnega sodišča RS o zavrnitvi vpogleda v spis inšpekcijskega postopka ugotovilo, da je postopek odločanja o pravici iz drugega odstavka 82. člena ZUP poseben postopek, v katerem ima vlagatelj položaj stranke, ker se v njem odloča o njegovem samostojnem zahtevku. Ne glede na to, da je vpogled v spis samostojno in posebej urejen v tem zakonu, je jasno, da lahko odločitev v tem postopku vpliva na učinkovito varstvo pravnega položaja obravnavane osebe v drugih postopkih, zato sklep organa pomeni odločitev o pravici v smislu prvega odstavka 23. člena Ustave in mora biti zato zoper njega zagotovljeno sodno varstvo, ki je določeno v petem odstavku 15.c člena.

K 14. členu (16. člen ZIntPK)

S predlagano spremembo prvega odstavka 16. člena je dodatno določena obveznost samostojnih podjetnikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost (torej tudi notarjev), da ne glede na določbe drugih zakonov in ne glede na obliko podatkov, v roku, ki ga določi komisija, brezplačno posredujejo podatke in dokumente v zvezi z opravljanjem njihove dejavnosti, ki jih KPK potrebuje za opravljanje zakonskih nalog. Dopolnitev prvega odstavka 16. člena je nujna, da bi KPK lahko celoviteje ugotavljala dejansko stanje in učinkoviteje ter uspešneje izvajala svoje postopke zaradi suma korupcije in drugih kršitev tega zakona, v katerih so kot poslovni partnerji subjektov javnega sektorja udeležene fizične osebe kot s.p.-ji ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost. Vključuje se tudi nov šesti odstavek in sicer se iz Poslovnika KPK v zakon prenaša določba, ki v zvezi z razjasnjevanjem okoliščin v zvezi z zadevo, ki se vodi v KPK določa, da lahko komisija torej funkcionarji KPK in uslužbenci KPK opravljajo razgovore oziroma zbirajo informacije od oseb, ki bi lahko dale koristne informacije za razjasnitev okoliščin v tej zadevi, tudi izven seje ali izven prostorov komisije, če se oseba s tem strinja. Šesti odstavek določa, da se taki razgovori lahko zvočno snemajo, le ob pogoju, da je oseba s katero opravljajo razgovor predhodno na to pristala, pri čemer tako kot v primeru razgovora na seji elektronska kopija zvočnega posnetka postane del zapisnika oziroma spisa. Šesti odstavek določa tudi, da če se oseba, s katero pooblaščen oseba, torej ali funkcionarji KPK ali uslužbenec KPK, s tem strinja, lahko da svojo izjavo tudi na zapisnik, ki ga podpišeta pooblaščen oseba komisije in oseba, ki je dala izjavo.

Črtanje petega odstavka je posledica predlagane ureditve v 44.a in 44.b členu. Črtanje sedmega, osmega in devetega odstavka pa je posledica ureditve navedene vsebine v novem 15.a in 15.b členu.

K 15. členu (17. člen ZIntPK)

S predlagano spremembo določbe o sodelovanju KPK z neprofitnimi organizacijami zasebnega sektorja s področja preprečevanja korupcije, se z namenom krepitev in razvoja integritete v RS, krepiti mreža povezanosti z in med civilno družbo. Ker veljavna določba 17. člena narekuje manjšo stopnjo zavezanosti komisije k financiranju neprofitnih organizacij kot eni od oblik sodelovanja in ker komisija zaradi omejenih finančnih sredstev tudi sicer nima možnosti pomembneje podpreti delovanja navedenih organizacij in to kljub želji po vsebinskem sodelovanju, je v predlogu zakona eksplicitno določena obveznost KPK, da enkrat letno objavi razpis za (so)financiranje projektov

²⁸ Odločba Ustavnega sodišča, št. U-I-16/10-10 z dne 20. 10. 2011.

navedenih organizacij pri izvajanju nalog na področju usposabljanja, informiranja, osveščanja javnosti in organov javnega sektorja ter prenašanja dobrih praks na področju uresničevanja namena tega zakona (za postopek financiranja projektov se uporabljajo pravila, ki veljajo na področju državnih pomoči), pri čemer navedena zakonska obveznost na drugi strani narekuje tudi izboljšanje finančnega okvirja (z zagotovitvijo proračunskih sredstev), namenjenega delovanju KPK na tem pomembnem segmentu preventivnega delovanja.

K 16. členu (18. člen ZIntPK)

Predlagana določba predstavlja dopolnitev 18. člena veljavnega zakona z določbami Poslovnika. Prvi odstavek pomeni prenos v zakon prvega odstavka 13. člena Poslovnika, gre za splošno določbo glede zaveze po javnosti delovanja komisije ob upoštevanju varovanja integritete organov, interesov postopkov, zaščite prijaviteljev ter dostojanstva in pravic oseb v postopkih komisije. Drugi odstavek primeroma našteva dokumente, ki jih komisija javno objavlja. Poleg zagotavljanja javnosti in transparentnosti dela komisije, je obveščanje javnosti namenjeno predvsem tudi izvajanju preventivne funkcije komisije, v smeri krepite integritete zavezancev po ZIntPK. Podrobnejše določbe v zvezi s spletno objavo odločitev komisije v konkretnih primerih oziroma postopkih so predvidene v okviru 11. in 13. člena ZIntPK. Ker je praksa pokazala, da je zaščito pred razkritjem identitete v javnosti, poleg zaščite prijavitelja (drugi odstavek 23. člena ZIntPK), potrebno razširiti še na druge osebe, ki v dobri veri tako ali drugače sodelujejo pri razkrivanju ne le korupcije, temveč tudi drugih nezakonitih ali neetičnih ravnanj, je v predlaganem tretjem odstavku določeno posebno varstvo tudi teh kategorij oseb, katerih podatkov komisija ne razkriva, razen če bi v zvezi s tem pridobila izrecno privolitev. Četrty odstavek daje pravno podlago komisiji, da kadar zaključi enega od posebnih postopkov (določenih v prvem odstavku 13. člena ZIntPK) ali sistemski nadzor po a13.a členu in je bila javnost o uvedbi postopka že seznanjena, obvesti javnost tudi v primeru, ko ni ugotovila kršitev ZIntPK. Peti odstavek predstavlja pravno podlago za podrobnejšo ureditev obveščanja javnosti v poslovniku komisije.

K 17. členu (21. člen ZIntPK)

Določba prvega odstavka se dopolnjuje, ker je v dosedanji ureditvi izostala podlaga za nadzor državnega zbora nad omejitvami poslovanja funkcionarjev komisije. Z ostalimi spremembami tega člena se izenačujejo obveznosti funkcionarjev komisije z obveznostmi drugih funkcionarjev pri istih institutih. Glede na to, da že iz veljavne ureditve izhaja, da je KPK prekrškovni organ za kršitve funkcionarjev (kamor sodijo tudi funkcionarji KPK) in glede na to, da pooblaščen uradna oseba komisije kot prekrškovnega organa uvede in izvede prekrškovni postopek, bo Državni zbor o morebitnih zaznanih kršitvah v okviru svoje nadzorne funkcije obvestil KPK, ki bo v nadaljevanju postopala po določbah Zakona o prekrških.

K 18. členu (22. člen ZIntPK)

Predlagana sprememba se nanaša na redakcijske popravke in vsebinske uskladitve razrešitvenih razlogov s pogoji za imenovanje.

K 19. členu (30. člen)

Za uradne osebe, kot to določa prvi odstavek te določbe, velja prepoved sprejemanja daril ali koristi (v nadaljevanju: darila), v zvezi z opravljanjem njihove funkcije, nalog na položaju ali dela v okviru javne službe. Smiselno in upravičeno je v prvem odstavku določena enaka obravnava družinskih članov uradnih oseb.

Skladno s predlaganim drugim odstavkom, lahko uradna oseba sprejme protokolarno darilo ali donacijo v imenu organa, pri katerem dela, tako darilo ali donacija pa bo v tem primeru ne glede na njegovo vrednost, postala last Republike Slovenije, samoupravne lokalne skupnosti oziroma organizacije, v kateri je uradna oseba zaposlena. Opredelitev protokolarnih daril je jasna in vezana na službene dogodke, kamor sodijo na primer razna srečanja, sestanki, pogostitve, simpoziji, državniški obiski, opredelitev donacije pa je vezana na opredelitev v Zakonu o javnih financah.²⁹ Darovalec je lahko domača ali tuja pravna ali fizična oseba, glede tega zakon ne dela razlike. V predlaganem tretjem odstavku je poleg izjeme iz drugega odstavka, ki se nanaša na protokolarna darila in donacije, določena še ena izjema, ko uradna oseba sme sprejeti darilo. Gre za darila, katerih vrednost ne sme presegati 60 evrov, hkrati pa za takšna, ki se tradicionalno ali običajno izročajo ob določenih dogodkih, kar izhaja iz tradicij, navad, običajev, poslovnih običajev in podobno. Ob tem morata biti torej oba navedena pogoja podana kumulativno, pri čemer je vrednost darila fiksna, ne glede na to, koliko darovalcev podarja skupno darilo. Sprejem daril, ki niso niti protokolarna ali donacije, niti niso dana ob službenih dogodkih oziroma presegajo vrednost 60 evrov, morajo osebe iz prvega odstavka tega člena zavrniti. Ob tem zakon uradni osebi in njenemu družinskemu članu nalaga, da darovalca opozori na prepoved sprejetja darila, predvsem iz razloga nepoznavanja te določbe s strani oseb, ki ureditve ne poznajo. V primeru vztrajanja darovalca mora uradna oseba oziroma njen družinski član darilo izročiti delodajalcu uradne osebe. Možne so namreč situacije, ko prejemnik darila tega prejme na druge načine, razen osebno, recimo po pošti, po posredniku in podobno in ga ne more zavrniti ali vrniti darovalcu, enako kot so možni primeri, ko darovalec kljub seznanitvi, da prejemnik darila tega ne bo smel obdržati, pri darilu vztraja. Predlagani peti odstavek jasno in nedvoumno določa primere in razloge, zaradi katerih brez vsakršne izjeme, darila oziroma donacije uradna oseba ne sme sprejeti, pri čemer med darila sodijo tudi darila v obliki različnih storitev in vrednostnih bonov (npr. Desetak City Parka). Kot določa predlagani šesti odstavek se morajo podatki o vrsti in ocenjeni vrednosti darila, darovalcu in drugih okoliščinah izročitve darila vpisati v seznam daril, ki ga vodi delodajalec. Navedene podatke delodajalcu oziroma osebi, ki je pri tem pooblaščen za vodenje seznama daril, sporoči uradna oseba, kar bo verjetno običajno tudi v primeru, ko darilo prejme družinski član uradne osebe. Delodajalec je seznam daril za uradne osebe dolžan posredovati komisiji do 31. marca tekočega leta za preteklo leto preko elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije, s čimer se uvaja racionalnejša ureditev obveznosti poročanja. Obveznost posredovanja seznama daril, ki jih v imenu organa sprejme uradna oseba (protokolarna darila ali donacije) in ki postanejo last delodajalca in posledično obveznost vodenja evidence teh daril na strani KPK, pa po predlogu zakona ni več predvidena.

Predlagani sedmi odstavek odgovarja na vprašanje, kako ravnati s prejeto donacijo, in sicer v skladu z namenom svoje ustanovitve oziroma za opravljanje dejavnosti, za katero je bil ustanovljen. Navedeni odstavek pa se ne nanaša na protokolarna darila, kar je razumljivo, saj so ta običajno takšne narave, da jih ni mogoče uporabiti, prav tako pa bi bile z uporabo ali s prodajo takšnega darila lahko povzročene neželene posledice, recimo v primeru, ko je protokolarno darilo dano s strani osebe, za katero ima takšno darilo tudi dodatno vrednost. Predlagani osmi odstavek tega člena določa obveznost komisiji, da za krepitev integritete in transparentnosti ter za preprečevanja korupcije in preprečevanje in odpravljanje nasprotja interesov sprejme pravilnik. V

²⁹ Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617.

prehodnih določbah tega zakona je določen rok v katerem mora komisija sprejeti in objaviti navedeni pravilnik.

V zadnjem predlaganem odstavku te določbe pa se določa, da se ureditev v zvezi z darili v javnem sektorju v tem zakonu ne uporablja za gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, velja pa za tiste, ki so ustanovljene na podlagi zakona (kot so npr. KAD, SOD, SDH, DUTB.), kar je upravičeno in smiselno zaradi njihovega položaja, ki ga opredeljuje predvsem njihova udeležba na trgu.

K 20. členu (31., 32., 33. in 34. člen ZIntPK)

Ker se vsebina, ki se nanaša na prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril v javnem sektorju, enovito ureja v spremenjenem 30. členu, se predlaga črtanje 31., 32., 33. in 34. člena.

K 21. členu (35. in 36. člen ZIntPK)

Predlagani sta spremembi 35. in 36. člena ZIntPK, ki urejata omejitve poslovanja.

35. člen

Ker funkcionarji v posameznih primerih v praksi ne poročajo oziroma ne poročajo ažurno o poslovnih subjektih v razmerju do katerih so podane okoliščine omejitve poslovanja, se glede na veljavno ureditev predlaga dolžnost poslovnega subjekta, da pred sklenitvijo pogodbe s subjektom javnega sektorja (oziroma že v postopku javnega naročanja v primeru, ko je ta z zakonom predviden) poda izjavo, da zanj v razmerju do relevantnega subjekta javnega sektorja ne veljajo omejitve poslovanja. Navedena dolžnost na drugi strani vzpostavlja obveznost organa ali organizacije javnega sektorja, da poslovni subjekt seznanj s podatki o funkcionarju v organu.

Določba petega odstavka 35 člena, da poslovni subjekt predloži izjavo, da ni povezan s funkcionarjem ali družinskim članom a) v postopku javnega naročanja in b) če ta ni bil izveden, pa pred sklenitvijo pogodbe, se nanaša na a) prepoved poslovanja, v povezavi s postopkom javnega naročanja iz prvega odstavka 35. člena ter b) na dodatno omejitev poslovanja iz tretjega odstavka tega člena, ko je predvidena izločitev funkcionarja iz vseh faz odločanja o sklenitvi in izvedbi postopka ali posla zaradi obstoja nasprotja interesov (tudi v primeru, če ni bil izveden postopek javnega naročanja). Komisija za preprečevanje korupcije je 19.4.2011 sprejela pojasnilo št. 035-2/2011/1 o obsegu omejitev poslovanja po spremembi 35. člena ZIntPK, ki pojasnjuje tudi pomen prvega in tretjega odstavka 35. člena.

S predlagano ureditvijo se nadalje dopolnjuje in natančneje določa nabor podatkov, ki jih je funkcionar v zvezi z omejitvami poslovanja dolžan sporočiti organu, kjer opravlja funkcijo, posledično pa tudi podatkov, ki jih je subjekt javnega sektorja dolžan posredovati KPK za potrebe izvajanja nadzora nad določbami o omejitvah poslovanja. V praksi se je namreč izkazalo, da je vsebina evidence, ki se s predlagano dopolnitvijo tudi ustrezno dopolnjuje, pomanjkljiva, saj ne vsebuje identifikacijskih podatkov funkcionarja na katerega se omejitve nanaša in podatkov, ali je omejitev poslovanja nastopila zaradi povezave s funkcionarjem ali njegovim družinskim članom in podatkov o njihovem načinu udeležbe v pravnem subjektu. Prav tako se predlaga, da organi, ki jih zavezuje določba 35. člena ZIntPK, KPK sezname posredujejo preko elektronskega obrazca, s čimer se administrativno olajšuje, predvsem pa zagotavlja dosledno izvajanje navedene določbe.

36. člen

V veljavni ureditvi je izostala prepoved poslovanja s funkcionarjem kot fizično osebo po prenehanju opravljanja funkcije, kar pravno ni upravičeno, saj bivši funkcionar kot posameznik v svojstvu poslovnega subjekta posla ne bi smel opravljati, lahko pa bi ga kot posameznik oziroma fizična oseba izvedel po civilni pogodbi (npr. podjemna pogodba). Zato predlagana ureditev, poleg že obstoječe v prvem in drugem odstavku 36. člena ZIntPK, prinaša dodatno omejitev poslovanja s funkcionarjem kot fizično osebo še eno leto po prenehanju njegove funkcije.

K 22. členu (37. do 40. člen ZIntPK)

Predlagane so spremembe 37. do 40. člena ZIntPK, ki urejajo nasprotje interesov.

37. člen

S predlagano spremembo 37. člena se zaradi večje jasnosti v prvem odstavku uporablja enoten pojem »nasprotja interesov«, ki po veljavni opredelitvi že obsega tako dejansko nasprotje interesov kot tudi videz nasprotja interesov. V predlaganem tretjem odstavku pa se v izogib nejasnostim v praksi posebej določa, da uradna oseba za to, da bi sebi ali nekemu drugemu uresničila zasebni interes, ne sme uporabljati tudi informacij, ki jih pridobi pri opravljanju svojega dela ali funkcije.

38. člen

V predlagani spremembi 38. člena se posebej kot samostojen ukrep za odpravo nasprotja interesov ureja samoizločitev uradne osebe iz opravljanja uradnih dejanj v primeru, ko so podane okoliščine nasprotja interesov, s čimer se zagotavlja in dviguje integriteta ter ugled ne le konkretnega posameznika in subjekta, ki ga predstavlja, ampak tudi javnega sektorja kot celote. Uradne osebe so dolžne delovati v javnem interesu, na njihovo delo pa ne sme vplivati njihov zasebni interes. Zato se mora uradna oseba pri svojem delu dosledno izogibati nasprotju interesov. Najlaže in najhitreje to stori s (samo)izločitvijo iz takšne zadeve.

Komisija ne more ukrepati v primeru, ko predstojnik uradne osebe ne prepozna ali spregleda nasprotje interesov, zato se v predlog zakona vključuje sistem, ko mora predstojnik uradne osebe, ki se znajde v nasprotju interesov, prevzeti odgovornost in aktivno sodelovati pri presoji okoliščin nasprotja interesov ter pri usmerjanju nadaljnjega ravnanja uradne osebe po prejemu pisnega obvestila. Veljavna ureditev v delu, ki se nanaša na dolžnosti predstojnika, se je izkazala za pomanjkljivo. V veljavni zakonodaji namreč pogosto ni urejeno, kdo so predstojniki posameznih uradnih oseb, kar vodi k različnim interpretacijam, kdo v praksi odloča o nasprotju interesov, posledično pa k zniževanju pravne varnosti posameznih uradnih oseb, ki v teh primerih niti same ne vedo, na koga naj naslovijo pisno obvestilo o obstoju okoliščin nasprotja interesov. Zato se v spremenjenem 38. členu natančneje določa krog oseb, ki jih uradna oseba obvešča v primeru obstoja navedenih okoliščin, v nadaljevanju pa tudi njihovo postopanje.

39. člen

V veljavni določbi 39. člena ZIntPK je sistem možnih ukrepov v primeru ugotovljenega dejanskega nasprotja interesov pomanjkljiv. Zato se v drugem odstavku 39. člena predlaga povratno obveščanje s strani delodajalca ne le o sprejetih ukrepih, temveč o sprejetih ukrepih, ki se nanašajo na odpravo posledic nasprotja interesov, v tretjem odstavku pa možnost komisije, da o ugotovitvah obvesti nadzorni organ subjekta javnega sektorja, ki mora izvesti ali odrediti ukrepe za preprečitev ponovne kršitve, glede na okoliščine konkretnega primera pa tudi morebitne ukrepe za uveljavljanje odgovornosti uradne osebe, njenega nadrejenega ali predstojnika. Ker veljavna ureditev v primeru dejanj, ki jih izvrši uradna oseba, ki je v dejanskem nasprotju

interesu, ne določa pravnih posledic takšnih dejanj, se v četrtem odstavku določa, da se ta dejanja štejejo za nična.

40. člen

V 40. členu se jasno določa, da določbe 37. do 39. člena, ki urejajo nasprotje interesov v tem zakonu veljajo za vse uradne osebe po tem zakonu, torej za funkcionarje, uradnike na položaju in druge javne uslužbence, poslovodne osebe in člane organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja, ne glede na določbe drugih zakonov, ki za posamezne prej navedene uradne osebe nasprotje interesov urejajo drugače, razen v primerih, ko je izločitev uradne osebe urejena z zakonom, ki ureja kazenski postopek, z zakonom, ki ureja pravdni postopek, z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek ali z drugim zakonom, ki ureja izločitev iz odločanja v pravnem postopku.

Komisija se pri svojem delu razmeroma pogosto srečuje s problemom nasprotja interesov pri delovanju različnih komisij, svetov, delovnih skupin in drugih posvetovalnih ali strokovnih teles, v katerih sodelujejo zunanji člani, ki glede na status oziroma položaj komisije, skupine oziroma telesa nimajo statusa uradne osebe skladno z ZIntPK. Gre za raznovrstna telesa-komisije za ocenjevanje ali financiranje projektov, strokovne delovne skupine pri ministrstvih ali drugih subjektih javnega sektorja, zunanji svetovalci oziroma svetovalna telesa subjektov javnega sektorja ipd., od katerih so nekatera ustanovljena na podlagi zakona ali podzakonskega akta, druge pa na podlagi sklepa pristojnega organa. Članstvo v njih je časovno omejeno in je v večini primerov odplačno (npr. sejnine ali pogodbeno razmerje). Obenem pa gre za telesa, v katera člane imenujejo subjekti javnega sektorja, njihovo delo pa ima neposreden (npr. projektna, finančna in kadrovska vprašanja) ali posreden (priprava predlogov predpisov, strokovnih mnenj ipd.) vpliv na odločanje v sklopu izvajanja javne funkcije ali službe. Ker veljavna ureditev na področju nasprotja interesov zgoraj navedenih osebe ne vključuje, se s predlagano spremembo obveznost spoštovanja določb o nasprotju interesov krog zavezancev širi.

K 23. členu (41. do 43. člen ZIntPK)

Predlagane so spremembe 41. do 43. člena.

41. člen

Določba 41. člena z naštevanjem zavezancev natančno določa za koga vse velja obveznost prijave premoženjskega stanja. Po novem morajo premoženjsko stanje prijaviti tudi člani državnega sveta, člani organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali samoupravna lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, glede na spremenjeno definicijo poslovodne osebe, pa še na poslovodne osebe pravnih oseb, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost. Zavezanci po novem 41. členu so sedaj: poklicni funkcionarji, člani državnega sveta, nepoklicni župani in podžupani, uradniki na položaju, poslovodne osebe in člani organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali samoupravna lokalna skupnost posredni ali neposredni večinski delež ali prevladujoč vpliv, osebe, odgovorne za javna naročila, uradniki Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija) in državljani Republike Slovenije, ki opravljajo funkcijo v institucijah in drugih organih EU ter drugih mednarodnih institucijah, na katero so bili imenovani ali izvoljeni na podlagi napotitve ali predloga vlade oziroma državnega zbora, in njihova dolžnost prijave premoženjskega stanja ni drugače urejena z akti institucije in drugih organov EU ali drugih mednarodnih institucij, za katero opravljajo funkcijo.

Določba določa tudi rok enega meseca od nastopa funkcije ali položaja, ko morajo zavezanci razen oseb, odgovornih za javna naročila, prvič komisiji posredovati podatke o njihovem premoženjskem stanju. Osebe, odgovorne za javna naročila, so dolžne podatke o svojem premoženjskem stanju posredovati komisiji do 31. januarja za preteklo leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale pri oddaji javnega naročila, kot je opredeljen v 10. točki 4. člena tega zakona.

Enak rok torej enega meseca za prijavo premoženjskega stanja šteto od nastopa funkcije ali dela velja za zavezance tudi po prenehanju funkcije ali opravljanju dela. Dolžnost prijave premoženjskega stanja velja za zavezance še leto dni po prenehanju funkcije ali dela, ki ga je zavezanec opravljal.

V predlaganem četrtem odstavku se za razliko od veljavnega petega odstavka, določa, da naročniki, ki poslujejo po predpisih, ki urejajo javno naročanje, komisiji posredujejo seznam zavezancev enkrat letno, torej do 31. januarja za preteklo leto. Posredovanje seznama teh zavezancev v roku kot velja za ostale (30 dni po vsaki spremembi) bi namreč za naročnike predstavljalo pretirano administrativno obremenitev. Dodaja pa se tudi podatek, ki naj bi ga seznam vključeval, in sicer datum nastopa oziroma prenehanje funkcije oziroma položaja, kar je relevanten podatek pri nadzoru nad premoženjskim stanjem zavezanca.

42. člen

Določba 42. člena natančno določa, katere podatke mora zavezanec na obrazcu za prijavo premoženjskega stanja posredovati komisiji. Gre za osebne podatke in podatke o premoženju. Glede osebnih podatkov mora posredovati: osebno ime, EMŠO, naslov stalnega prebivališča, davčno številko, podatke o funkciji oziroma delu, ki ga opravlja in na podlagi katerega ima status zavezanca, podatke o funkciji ali delu, ki ga je opravljal neposredno preden je postal zavezanec, in podatke o drugih funkcijah oziroma dejavnostih, ki jih opravlja.

V zvezi s podatki o premoženju, ki se nanaša tako na premoženje v RS kot v tujini, pa mora zavezanec posredovati naslednje podatke: zakonsko določeno naštetе podatke o nepremičninah, upošteva določbo drugega odstavka 69. člena Zakona o davčnem postopku³⁰ podatke o pravicah na nepremičninah in drugih premoženjskih pravicah, podatke o premoženjih, če vrednost posamezne premoženjske pravice presega 10.000 eurov, podatke o denarnih sredstvih pri bankah, hranilnicah in hranilno - kreditnih službah, če skupna vrednost sredstev na posameznih računih presega 10.000 eurov (na ta način se v primerjavi z veljavno ureditvijo onemogoča, da bi posameznik odpiral nove račune v vrednosti sredstev do 10.000 eurov in se na ta način izognil razkritju sredstev na teh računih), podatke o skupni vrednosti gotovine, če ta presega 10.000 eurov, podatke o lastništvu oziroma deležih, delnicah, katerih skupna vrednost presega 10.000 eurov in upravljaljskih pravicah v gospodarski družbi ali drugem subjektu zasebnega prava z navedbo firme pravne osebe ali naziva subjekta, ter podatke o vrstah in vrednosti vrednostnih papirjev, če njihova skupna vrednost presega 10.000 eurov, podatke o dolgovi, obveznostih oziroma prevzetih jamstvih in danih posojilih, katerih vrednost presega 10.000 eurov, in druge podatke v zvezi s premoženjskim stanjem, ki jih zavezanec želi sporočiti ali jih določa zakon. V šesto alinejo drugega odstavka se

³⁰ Uradni list RS, št.13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15 in 63/16.

vsebinsko združujeta dosedanji osma in deveta alineja prvega odstavka 42. člena, saj je KPK v preteklih nadzorih zaznala, da je bilo pri sporočanju premoženjskega stanja (izpolnjevanju obrazcev), zaradi nerazumljive definicije, največ napak pri poročanju o delnicah in drugih vrednostnih papirjev, posledično pa tudi kršitev.

Predlagana določba tretjega odstavka 42. člena uporablja izraza »dejansko lastništvo« oz. »dejanski lastnik« za razlago katerih se uporabljajo določbe 35., 36. in 37. člena ZPPDFT-1. Navedeni zakon namreč določa tudi uvedbo obveznosti za poslovne subjekte, da podatke o svojih dejanskih lastnikih prijavijo v register o dejanskih lastnikih.

43. člen

Določba 43. člena določa dolžnost zavezancev, da sporočajo spremembe premoženjskega stanja, način in rok v katerem morajo izpolniti svojo dolžnost. Zavezanci morajo komisiji sporočiti taksativno naštete spremembe osebnih podatkov in vsako spremembo v premoženjskem stanju v roku 30 dni po nastanku spremembe. Pri enotah premoženja, ki se skladno z drugim odstavkom 42. člena prijavi le, če presega določeno vrednost, je zavezanec kot spremembo dolžan prijaviti povečanje premoženja, s katerim doseže prag za prijavo posamezne vrste premoženja. Pri že prijavljenih enotah premoženja pa sporoči spremembo, ko se premoženje poveča ali zmanjša za več kot 10.000 eurov. Sporočanje sprememb premoženjskega stanja se izvede preko elektronskega obrazca, dostopnega na spletnih straneh komisije. Obrazec za sporočanje sprememb premoženjskega stanja obsega tudi možnost navedbe razloga za povečanje ali zmanjšanje premoženja. Komisija lahko kadarkoli zahteva od zavezanca, da ji predloži celovite podatke iz prvega in drugega odstavka 42. člena. Zavezanec mora komisiji predložiti te podatke najkasneje v 15 dneh po prejemu zahteve.

K 24. členu (44.a in 44.b člen ZIntPK)

44.a in 44.b člen

Določbi 44.a in 44.b člena določata nadzor nad premoženjskim stanjem in ugotavljanje nesorazmernega povečanja premoženja ter okoliščine v katerih lahko nadzor nad premoženjskim stanjem komisija razširi tudi na druge osebe, ki sicer niso zavezanci za prijavo premoženjskega stanja komisiji. Komisija pri izvajanju pristojnosti nadzora nad premoženjskim stanjem nadzoruje pravilnost, pravočasnost in popolnost zavezančeve prijave podatkov o premoženjskem stanju in sprememb tega stanja s primerjanjem prijavljenih podatkov s podatki iz uradnih evidenc, iz evidenc centralnih depotnih družb, bank in drugih finančnih ustanov, in sicer ob obstoju v zakonu določenih okoliščin (sum kršitve dolžnosti prijave premoženjskega stanja, sum nesorazmernega povečanja premoženja...). Če ob tej primerjavi komisija ugotovi neskladje podatkov, zahteva od zavezanca, da v roku 15 dni pisno pojasni to neskladje in priloži ustrezna dokazila, lahko pa z zavezancem zaradi razjasnitve dejanskega stanja opravi razgovor.

V predlaganem tretjem odstavku se v izogib nejasnostim, kaj sodi v okvir »nesorazmernega povečanja premoženja«, povzema definicija iz veljavnega prvega odstavka 45. člena ZIntPK.

Nadalje pa se tudi določa, kako ravna komisija v primeru, če iz podatkov, pridobljenih v postopku iz tega člena ali iz drugih podatkov, s katerimi razpolaga komisija, izhaja sum nesorazmernega povečanja premoženja ali sum, da zavezanec razpolaga s premoženjem neznanega izvora. V takem primeru komisija izvede postopek zaradi suma nesorazmernega povečanja premoženja, in sicer od dne, ko je zavezanec nastopil funkcijo, položaj ali delo, na podlagi katerega je zavezan za prijavo premoženjskega stanja. Za potrebe ugotavljanja dejanskega stanja lahko komisija od

pristojnih organov pregona in nadzora, vključno z organom, pristojnim za preprečevanje pranja denarja, zahteva, da v okviru svojih pristojnosti ugotovijo dejansko stanje glede premoženja in lastništva v Republiki Sloveniji in v tujini in ugotovitve posredujejo komisiji. Določba 44.a člena določa tudi obliko in vsebino njenih ugotovitev. Komisija tako pripravi »osnutek ugotovitev v konkretnem primeru«, ki vsebuje seznam premoženja, ki po ugotovitvah komisije presega prijavljeno premoženje, uradne znane prihodke zavezanca ali za katerega komisija v postopku ni mogla ugotoviti vira oziroma izvora. Ta osnutek komisija pošlje zavezancu in ga pozove, da pisno pojasni način povečanja ali vire premoženja in priloži ustrezna dokazila. Na lastno pobudo ali na predlog zavezanca lahko komisija v zvezi s tem z zavezancem opravi razgovor. V primeru, da zavezanec ne pojasni načina povečanja ali virov premoženja oziroma tega ne stori na prepričljiv, verodostojen in razumljiv način, komisija ravna skladno s 45. členom tega zakona. Upošteva predlagano določbo 11. člena pa lahko komisija tudi v teh primerih javnost obvesti o ugotovitvah. Kadar pa bi komisija med postopkom po tem členu ocenila, da obstaja utemeljena nevarnost, da bo zavezanec s premoženjem neznanega oziroma nepojasnjene izvora razpolagal, ga skrnil ali odtujil ima možnost, da državnemu tožilstvu ali pristojnemu organu s področja preprečevanja pranja denarja ali finančnega nadzora predlaga, da ta v okviru svojih zakonskih pristojnosti ukrene vse potrebno za začasno zaustavitev transakcij ali zavarovanja denarja in premoženja z namenom odvzema protipravno pridobljene premoženjske koristi oziroma denarja in premoženja nezakonitega izvora. Ti organi morajo komisiji najpozneje v 72 urah pisno sporočiti, katere ukrepe je sprejel ali obrazložiti, zakaj ne bo ukrepal.

Zavezanec je lahko predmet nadzora po tem členu za čas opravljanja funkcije, položaja ali dela ter še eno leto po prenehanju funkcije, položaja ali dela.

Ker pa bi se zavezanec lahko nadzoru komisije nad premoženjskim stanjem izognil tudi tako, da bi svoje premoženje prikrival s prenašanjem na družinske člane, ali da te osebe od tretjih oseb neposredno pridobivajo enote premoženja, ki na kakršen koli način izvirajo iz funkcije ali dela zavezanca in če bi se v postopku nadzora komisije iz 44.a člena izkazal ta sum, komisiji 44.b člen daje pristojnost, da svoj nadzor razširi tudi na premoženjsko stanje družinskih članov zavezanca. Sum iz prejšnjega stavka obstaja zlasti, kadar je iz pridobljenih podatkov razvidno prenašanje premoženja na družinske člane, kadar odhodki zavezanca znatno presegajo njegove uradno znane prihodke ali kadar podatki kažejo, da zavezancu druge osebe krijejo pomemben del življenjskih stroškov. Tudi za postopek tega nadzora se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

K 25. členu (45. in 46. člen ZIntPK)

45. člen

Določba 45. člena določa ukrepe, ki jih izvede komisija, če zavezanec v postopku iz 44.a člena ne pojasni načina povečanja premoženja, virov premoženja ali razlike med dejanskim in prijavljenim premoženjem ali tega ne stori na prepričljiv, verodostojen in razumljiv način. V takem primeru komisija zadevo z vsemi zbranimi podatki nemudoma odstopi državnemu tožilstvu zaradi preverbe možnosti ukrepanja po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora ali pristojnemu organu s področja davkov zaradi preverbe možnosti ukrepanja po davčnih predpisih. Državno tožilstvo, ki prejme takšno zadevo, obvesti komisijo o odločitvah in ukrepih po zaključku postopka. Naslednji ukrep komisije je, da lahko komisija, v kolikor ugotovi, da s tem ne bi ogrozila interese postopkov drugih pristojnih organov, o tem obvesti tudi organ, pri katerem zavezanec opravlja funkcijo ali delo, oziroma organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje zavezanca. Ta organ mora nato na podlagi obvestila komisije preveriti ustavne in zakonske možnosti za izvedbo postopka za prenehanje mandata ali za

razrešitev zavezanca ali za uveljavljanje druge oblike odgovornosti zavezanca v skladu z zakonom, in v roku treh mesecev od prejema obvestila komisiji sporočiti svoje ugotovitve, ukrepe in odločitve.

46. člen

Dober sistem nadzora nad premoženjskim stanjem lahko bistveno prispeva k večji preglednosti in zaupanju v celotno javno upravo, saj z razkritjem funkcionarji pokažejo in dokazujejo, da delujejo v javnem interesu. Danes je v svetu trend rasti na področju razkritja premoženjskega stanja nosilcev javnih funkcij, saj je ob vsesplošnem padcu zaupanja v vlade posameznih držav, državne in lokalne institucije, nosilce javnih funkcij, poslance in politične elite, to zaupanje še toliko večjega pomena, pot do povrnitve zaupanja, pa vodi tudi in predvsem skozi dobro protikorupcijsko politiko nosilcev oblasti in vzornim vedenjem. Javna objava podatkov o funkcionarjih, bodisi glede izjav o interesih bodisi poročil o premoženjskem stanju je določena med kar nekaj članicami organizacije OECD in Skupine držav za boj proti korupciji (GRECO), npr. v Španiji (poslanci), Franciji (ministri in predsednik vlade), Estonija, Latvija in Litva.

V prvem odstavku je določena ožja skupina zavezancev za prijavo premoženjskega stanja po zakonu, katerih podatki so predvideni za objavo. Gre za funkcionarje, ki zasedajo ene najbolj odgovornih položajev v državi: poslanci in predsednik državnega zbora, predsednik državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, poklicni in nepoklicni župani in podžupani, funkcionarji Banke Slovenije ter funkcionarji samostojnih in neodvisnih državnih organov, ki opravljajo naloge predstojnika ali njegovega namestnika (med slednje sodijo generalni državni tožilec in njegov namestnik, vodje državnih tožilstev in njihovi namestniki, generalni državni odvetnik in njegov namestnik, predsednik Vrhovnega sodišča RS in podpredsednik, predsedniki in podpredsedniki sodišč, Informacijski pooblaščenec, Varuh človekovih pravic in njegovi namestniki, predsednik Računskega sodišča in njegova namestnika, funkcionarji KPK ...) in sodniki Ustavnega sodišča. Določba veljavnega 46. člena ZIntPK glede javne objave premoženja zavezancev za prijavo premoženjskega stanja, se ni izvajala. Podatki o premoženjskem stanju so se na tej podlagi sicer sporočali komisiji, prav tako spremembe, in komisija je v posamičnem primeru lahko ugotovila natančne zneske povečanega premoženja. Ne glede na navedeno, pa ni bil nikoli zagotovljen ustrezen način za avtomatizirani izračun povečanega premoženja, torej tistega premoženja, ki predstavlja razliko med prvotno poročanem premoženjem in med končnim stanjem premoženja (npr. ob koncu mandata) oziroma je slednji vendarle vseboval določene napake. Glede na določno opredeljen in zožen krog zavezancev za poročanje na vodilne nosilce javnih funkcij je za njih predvidena objava celotnega premoženja ob nastopu funkcije in kasnejše sporočene spremembe premoženja. S tem je podana potrebna sorazmernost med ciljem krepitve transparentnosti in zaupanja javnosti v nosilce javnih funkcij na eni strani ter posegom v zasebnost teh oseb na drugi strani.

V drugem odstavku so podrobneje definirane kategorije podatkov za objavo. Poudarek je na objavi vrednosti posameznih nepremičnin, premičnin, vrednostih papirjev oz. denarja, zato se določa, da se elementi, ki zadevajo identifikacijo posamezne nepremičnine ali premičnine, ne razkrijejo (iz enakih razlogov kot to določa veljavna zakonodaja).

V tretjem odstavku je določeno, da mora podatke komisija objaviti najkasneje 30 dni po prvi prijavi premoženjskega stanja oziroma po prejeti prijavi spremembe premoženjskega stanja, kar glede na obseg prejetih prijav, ki jih komisija prejme v relativno kratkem časovnem obdobju, predstavlja ustrezno obdobje za predhodno

obdelavo prejetih prijav. Po predlagani ureditvi torej po vsakokratni prijavi, pride do ažuriranja podatkov, kar pomeni tudi v času po prenehanju mandata oziroma funkcije.

V četrtem odstavku je določeno, da podatki o premoženjskem stanju in spremembah premoženjskega stanja drugih zavezancev po tem zakonu niso javni. Peti odstavek zato omogoča komisiji, da podrobnejšo metodologijo preko ustrezne informacijske podpore za javno objavo podatkov določi s poslovnikom.

K 26. členu (63. člen ZIntPK)

Ker veljavna ureditev v 68. členu na strani lobirancev narekuje sestavo zapisa o vsakem stiku z lobistom, ki ima namen lobirati (po veljavni definiciji lobista v 15. točki 4. člena torej z registriranim lobistom ali lobistom v smislu četrtega odstavka 58. člena ZIntPK), je zaradi izvajanja nadzora nad določbami tega zakona o lobiranju potrebno na drugi strani (tako kot velja za registrirane lobiste) določiti dolžnost posredovanja letnega poročila tudi za interesne organizacije iz četrtega odstavka 58. člena ZIntPK. Predlagana ureditev narekuje poročanje na letni ravni (tudi sicer v nekoliko bolj omejenem obsegu) interesni organizaciji in ne fizičnim osebam, naštetim v četrtem odstavku 58. člena ZIntPK, ki lobirajo za interesno organizacijo.

Četrty odstavek je predlagan kot amandma na podlagi predloga CNVOS, ki je bilo predstavljeno v javni predstavitvi mnenj. Dodatna obveznost letnega poročanja o lobističnih stikih predstavnikov interesnih organizacij, med katere sodijo tudi nevladne in neprofitne organizacije, se zaradi administrativnega bremena omeji v primeru, da ima takšna organizacija manj kot tri zaposlene. Izjema se zlasti nanaša na prostovoljna društva in druge organizacije, kot so prostovoljna gasilska društva, športna društva, dobrodelne organizacije in podobno.

K 27. členu (68. člen ZIntPK)

Prvi odstavek določa oblike/načine lobiranja lobista z lobiranci, torej lahko se z njimi osebno sestaja ali pa jim posreduje ustne ali pisne informacije ter gradiva v zadevah v katerih želi lobirati za svoje interesne organizacije. V prvem odstavku je dodano še, da mora lobist v vseh oblikah lobiranja zagotoviti vse zahtevane podatke, identifikacijo, za koga, kdaj kaj, kako, itd. Breme popolnosti podatkov je na lobistovi strani in ne na lobirančevi strani.

Sprememba drugega odstavka v primerjavi z veljavnim členom med obvezne podatke zapisa o lobiranju, navaja še podatek o namenu in cilju lobiranja, podaljšuje pa se tudi rok, v katerem je potrebno zapis o lobističnem stiku posredovati nadrejenemu in komisiji, in sicer iz treh dni na osem dni.

Dodan tretji odstavek ureja ravnanje prejemnika oziroma potencialnega lobiranca v primeru prejema pisnega sporočila (kamor sodi tudi elektronsko sporočilo), ki ne vsebuje vseh podatkov iz prvega odstavka 69. člena ZIntPK (identifikacija lobista, navedba pooblastila interesne organizacije za lobiranje v določeni zadevi ter namen in cilj za katerega lobira) in ki so formalna predpostavka za nadaljnjo vsebinsko presojo obstoja kumulativno izpolnjenih pogojev za lobiranje. Izostanek navedbe vseh ali kateregakoli od naštetih podatkov v nadaljevanju ne omogoča vsebinskega preizkusa prejetega gradiva kot tudi ne preizkusa, ali gre v konkretnem primeru za prepovedano ravnanje lobistov, ki ga je skladno z določbo 71. člena ZIntPK potrebno prijaviti KPK, kar bi v nadaljevanju terjalo dodatno poizvedovanje in posledično administrativno obremenitev prejemnika gradiva, ki pa ni v skladu z zasledovanim zakonskim namenom ureditev lobiranja. V navedenem odstavku se torej omejuje administriranje s sestavo lobističnih zapisov glede (elektronskih) sporočil pri katerih bi ugotovitev za kaj lobist lobira narekovala kup dodatnih aktivnosti. Ker je interes lobiranja na strani

lobista, naj lobist tudi nosi odgovornost in teži ali bo do stika prišlo ali ne. In če lobist ne predstavi zadeve na način in s podatki kot to predpisuje zakon, potem ima njegovo pisanje/komuniciranje naravo komuniciranja kot vsak drug dopis, ki bi ga posredovala katerakoli druga stranka, kar pomeni, da se s takim dopisom ravna skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z dokumentarnim gradivom.

Nov četrti odstavek je bil predlagan kot amandma s strani poslancev med javno razpravo v prvi obravnavi predloga zakona dne 20.2.2018. Izpostavljeni so bili številni primeri, ko se z elektronskim sporočilom na večje število poslancev s predlogi zakonskega urejanja obračajo posamezniki, tudi (registrirani in neregistrirani) lobisti, kar predstavlja nepotrebno administrativno breme, zlasti kadar se na sporočila ne odzivajo, niti ne pride do fizičnega stika.

V novem petem odstavku se predlaga, da komisija od lobiranca lahko zahteva dopolnitev pomanjkljivega zapisa o lobiranju. V šestem odstavku pa se z namenom administrativne razbremenitve tako na strani KPK kot tudi zavezancev za pošiljanje zapisov o lobističnih stikih (torej za lobirance) predlaga pošiljanje zapisov preko elektronskega obrazca.

K 28. členu (75.a člen ZIntPK)

Javna osvetlitev toka denarja med javnim in zasebnim povečuje odgovornost nosilcev javnih funkcij za smotro in učinkovito porabo javnih sredstev, omogoča argumentirano razpravo o sprejetih in načrtovanih investicijah ter zmanjšuje tveganja za slabo upravljanje, zlorabo oblasti, predvsem pa omejuje sistemsko korupcijo, nepošteno konkurenco in klientelizem. Z dajanjem tovrstnih podatkov na voljo državljanom se poveča nadzor javnosti nad porabo javnih sredstev, kar pozitivno prispeva k optimizaciji njihove porabe. Aplikacija za prikaz finančnih transakcij v breme proračunskih uporabnikov Komisije za preprečevanje korupcije, ki je bila prvič vzpostavljena leta 2011 (Supervizor) in je leta 2013 prejela nagrado Združenih narodov za odličnost v javni upravi, je bila v letu 2016 na novo oblikovana in poimenovana Erar (v nadaljnjem besedilu: aplikacija). Splošni javnosti, medijem, stroki in državnim organom omogoča vpogled v transakcije javnih institucij in družb v lasti države ter občin, ki se nanašajo na blago in storitve, pa tudi plače, socialne prejemke, pokojnine, subvencije, štipendije itd.

Aplikacija KPK od junija 2016 kot novost omogoča vpogled v poslovanje z e-računi, v podatke, vezane na omejitve poslovanja in prejeta darila ter prikaz tujih bančnih računov poslovnih subjektov. Uporabniki aplikacije lahko vidijo račune, ki so jih gospodarski subjekti izdali državnim organom. Podatki o e-računih se povezujejo tudi s transakcijami, kjer je to mogoče. Aplikacijo bo v prihodnje mogoče nadgraditi tudi z drugimi javno dostopnimi podatki, zato se ocenjuje, da je potrebno za potrebe nadaljnjih nadgradenj aplikacije obstoječe pravne podlage dopolniti ter vsebino urediti v posebnem členu.

V ZIntPK sta določbi, ki pomenita pravno podlago za obdelavo in objavo podatkov, določba prvega odstavka 16. člena in določba 75. člena tega zakona. V skladu s prvim odstavkom 16. člena ZIntPK morajo državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil ter druge pravne osebe javnega in zasebnega prava, komisiji, na obrazloženo zahtevo, ne glede na določbe drugih zakonov in ne glede na obliko podatkov, brezplačno posredovati vse podatke, tudi osebne, in dokumente, ki so potrebni za opravljanje zakonskih nalog komisije. Nadalje pa je v določbi 75. člena ZIntPK določeno, da se smejo podatki, ki jih komisija pridobi v skladu z ZIntPK in podatki, določeni v evidencah v navedenem zakonu, obdelovati le za izvajanje ukrepov in metod za krepitev integritete, za zagotavljanje transparentnosti

delovanja javnega sektorja, za preprečevanje korupcije in nasprotja interesov, za nadzor nad premoženjem in sprejemanjem daril in za vodenje registra lobistov. K oblikovanju predlagane rešitve, ki jasneje določa pravno podlago za pridobivanje, obdelavo in objavo podatkov v okviru aplikacije Erar in za potrebe nadaljnjih nadgradenj aplikacije so spodbudile odločbe Ustavnega sodišča RS³¹ in sodbi Vrhovnega sodišča RS.³²

S predlagano določbo se ne posega v nabor podatkov, ki so v RS že javno dostopni. Plačilne transakcije in podatki o e-računih so dostopni na podlagi tretjega odstavka 6. člena in 10.a člena ZDIJZ, podatki o javnih naročilih ter njihovi oddaji so dostopni na podlagi ZJN-3 (izrecno je tudi predlagano, da so predmet objave po tem zakonu samo podatki, ki so že sicer javni skladno s področno zakonodajo), pogodbe v zvezi z javnimi naročili so javne na podlagi tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ, registri, ki jih javno objavlja AJPES so po definiciji javni (ECJ C-398/15), računovodski podatki v zvezi s plačili v breme javnega sektorja so javni skladno s tretjim odstavkom 6. člena ZDIJZ, delniške knjige so javne na podlagi Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, javne objave po ZPPDFT-1 so javne na podlagi ZPPDFT-1, podatki o stvarnem premoženju države ter razpolaganju z njim so nedvoumno javni na podlagi določb ZDIJZ.

Iz določbe prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ izhaja, da se, ne glede na morebitne izjeme (tudi izjeme varstva osebnih podatkov) dostop do informacij po ZDIJZ dovoli, če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, razen v primerih iz 1. in 5. do 8. točke prvega odstavka 6. člena ter v primerih, ko zakon, ki ureja javne finance ali zakon, ki ureja javna naročila, določata drugače, zaradi česar predlagana izključitev ZVOP v primeru iz tega odstavka ni sporna (pri vseh podatkih gre nedvoumno za podatke o porabi javnih sredstev).

ZDIJZ se iz uporabe pri predlaganem členu izrecno izloča le zaradi jasnosti samih določb, saj se s to določbo za specifičen namen ne glede na določbe ostalih zakonov določa proaktivna transparentnost podatkov, ki so tako ali tako že sedaj javni. Na ta način se komisiji omogoča, da za namen zagotavljanja transparentnosti delovanja javnega sektorja ter s tem povezanim pridobivanjem, obdelovanjem in objavljanjem podatkov o denarnih tokovih subjektov javnega sektorja, in za namen izvajanja ukrepov

³¹ Ustavno sodišče RS je v eni od novejših sodb (št. U-I-52/16-17, 12. 1. 2017) zapisalo: »... Transparentnost razkritih poslov pomeni nov element neformalnega nadzora javnosti. Nadzor javnosti in medijev lahko pomembno pomaga pri odkrivanju in preprečevanju nepravilnosti in nesmotnosti pri porabi javnih sredstev pri zavezancih. Možnost, da bodo podatki iz razkritega posla postali javni in da se bo o njih široko razpravljalo, deluje preventivno v smislu preprečevanja izrabljanja razkritih poslov za storitev kaznivih dejanj in tudi v smislu preprečevanja njihovega neučinkovitega, nepremišljenega in malomarnega sklepanja ter izvajanja. Javna dostopnost osnovnih podatkov o razkritih poslih pomembno pripomore k nadzoru javnosti nad tem, ali poslovodne osebe zavezanca te pravne posle izrabljajo za slabljenje premoženjske substance zavezanca iz političnih ali drugih neupravičenih namenov.«.

Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-122/13-13, 10. 3. 2016, ki se je sicer nanašala na spletno objavo podatkov o davčnih dolžnikih, med drugim zapisalo: »... Zakonodajalec je z javno objavo davčnih neplačnikov zasledoval cilje na več ravneh. Na mikroravni je želel spodbuditi prostovoljno, pravilno in pravočasno plačilo davčnih obveznosti in hkrati omogočiti javnosti vpogled, koliko in kateri posamezniki dolgujejo javni blagajni. Na makroravni pa objava skupnega davčnega dolga služi kot sredstvo za izboljšanje preglednosti na področju izterjave davčnih obveznosti. To so ustavno dopustni cilji. Na področju javnih financ ima zakonodajalec široko polje proste presoje ne le glede predmeta obdavčitve, temveč tudi glede ukrepov, ki zagotavljajo učinkovit davčni sistem ... Obdelava osebnih podatkov tako, da so objavljeni na svetovnem spletu, ne pomeni izgube informacijske zasebnosti. Obstoječa ureditev omogoča posamezniku, da doseže umik nepravilnega, netočnega oziroma neažurnega osebnega podatka ali da zahteva izbris, če je podatek objavljen brez pravne podlage.«.

³² Sodbi Vrhovnega sodišča RS št. I Up 310/2015, 24. 5. 2017 in I Up 307/2016 z dne 21. 6. 2017.

ter metod za krepitev integritete, povezuje do sedaj med seboj nepovezane, a javne zbirke podatkov. Ponovna uporaba podatkov in njihova objava predstavlja tudi javno korist, saj več uporabnikov pomeni tudi večji nadzor nad vsebino podatkov. Odstop od ZDIJZ in ZVOP-1 pa za uporabnike pomeni večjo pravno varnost, saj jih ne bodo doletele prekrškovne sankcije, s katerimi bi jim sicer grozili nadzorni organi, če bi želeli podatke, ki so tako ali tako javni, uporabiti za kreativen namen in tako povečati transparentnost javnega sektorja ter zaupanje v organe Republike Slovenije.

V prvem odstavku so poleg namena pridobivanja, uporabe, obdelave in objave podatkov, navedeni podatki oziroma t. i. primarne zbirke podatkov iz katerih ima komisija pravico brezplačno, samodejno (torej avtomatizirano, vsakodnevno) ali na zahtevo pridobivati podatke

Komisija za to povezavo potrebuje dostop do enoličnih identifikatorjev, ki se hranijo pri posameznih zbirkah. Ker bi bilo povezovanje brez tega močno otežkočeno, se komisiji skladno z drugim odstavkom dovoljuje tudi dostop, obdelava in povezava do podatkov iz zbirk, ki niso javni, pri čemer se ne dovoljuje njihove objave. Upošteva naravo teh podatkov pa se predlaga tudi najdaljši rok hrambe teh podatkov, to je 24 ur od pridobitve podatka.

Zaradi omogočanja državljanom, da dejavno sodelujejo pri upravljanju skupnega dobra (Republike Slovenije), predlagani četrti odstavek določa, da lahko podatke, ki jih po tem členu za objavo pripravi komisija, državljani ponovno in brezplačno uporabijo brez omejitev. Edino omejitev od navedenega predstavlja ponovna brezplačna uporaba podatkov določenih subjektov javnega sektorja, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 34.a člena ZDIJZ in katerim se omogoča zaračunavanje cene za ponovno uporabo podatkov (eden takšnih organov je AJ PES). Ker podatki, ki jih bo komisija javno objavljala ne bodo nujno primerni za ponovno uporabo s tehničnega vidika, se v predlaganem devetem odstavku določa dostopnost teh podatkov tudi v strojno berljivi obliki, skupaj z meta podatki, ki definirajo njihovo strukturo in omogočajo enostavno nadaljnjo uporabo, pri čemer je glede na namen takšne objave podatkov (nadaljnja uporaba), povsem razumljivo, da komisija podatkov organov za katere velja izjema iz četrtega odstavka tega člena, v tej obliki ne bo objavljala.

Zaradi zasledovanja namena javne objave, se v predlaganem petem odstavku iz objave izloča individualne transakcije fizičnim osebam, ki v trenutku izvedbe transakcije ne presega bruto plače predsednika republike (plača predsednika republike glede na njegov položaj v državi je po mnenju predlagatelja najbolj primerno referenčno sidro za presojo morebitnih ekscesov). Podatek o plači predsednika republike lahko KPK pridobi iz Portala plač javnega sektorja³³ ali na drug primeren način. Na ta način se na eni strani iz individualiziranih plačilnih podatkov izloča podatke o plačah javnih uslužbencev, pokojnine, nadomestila bolniških odsotnosti ter »bagatelna« nakazila fizičnim osebam, na drugi strani pa se v podatkih toliko bolj izpostavlja nakazila, ki so po svoji naravi izjemna in kot taka potrebna posebne pozornosti.

Na ta način se s predlagano ureditvijo komisiji omogoča, da iz nepregledne množice odprtih, a individualno precej neuporabnih zbirk javnih podatkov ustvari podatkovni portal za spodbujanje transparentnosti delovanja Republike Slovenije ter krepitev integritete njenih organov.

³³ Glej <http://www.pportal.gov.si/>

Ker se s skupno javno objavo navedenih zbirk podatkov ne objavljajo podatki, ki niso že tako ali tako javni, se bo preko te določbe zgolj operacionaliziralo namen, ki ga je zakonodajalec zasledoval v drugih določbah s katerimi je podatke o (finančnih) transakcijah države naredil bolj transparentne. Očitki o zgolj "pro forma" transparentnosti porabe javnih sredstev bodo s predlagano ureditvijo odpravljeni, finančne transakcije javnega sektorja pa ne bodo več potekale v senci, temveč se jih bo osvetlilo.

K 29. členu (76. člen ZIntPK)

Poleg redakcijskih popravkov druge, tretje in sedme do enajste alineje drugega odstavka 76. člena ZIntPK, ki so posledica sprememb členov, na katere se evidence nanašajo, se v novi šestnajsti alineji predlaga vzpostavitev elektronske evidence lobističnih stikov, na način, da se vanjo sporočajo in v njej vodijo vsi relevantni podatki povezani z izvajanjem določenega lobističnega stika, tako podatki o lobirancih kot tudi podatki o lobistih in sicer ne glede na to, za kakšne vrste lobista gre (izjema je kot izhaja v nadaljevanju predvidena le za t. i. »in house lobiste«). V skladu z definicijo lobista iz 4. člena ZIntPK je lobist oseba, ki opravlja dejanja lobiranja, in sicer gre bodisi za poklicnega lobista (vpisan v register lobistov) ali pa gre za nepoklicnega lobista, npr. zakonitega zastopnika ali izvoljenega predstavnika določene interesne organizacije (npr. direktor podjetja, ki lobira za to podjetje) ali zgolj zaposlenega v interesni organizaciji (npr. zaposleni pri nekem podjetju). Po veljavni zakonodaji je dostop javnosti do podatkov o slednjih omejen. Javni so namreč podatki o registriranih lobistih, ki so objavljeni v registru lobistov, prav tako tudi podatki o zakonitih zastopnikih interesnih organizacij oz. osebah, ki so pooblašene za zastopanje, saj so tudi ti podatki javno objavljeni v javnih evidencah. Varovani pa so osebni podatki o posameznikih, zaposlenih v zasebnih interesnih organizacijah, ki pa hkrati niso zakoniti zastopniki teh organizacij oziroma osebe, pooblašene za zastopanje. S predlogom zakona se določa, da so identifikacijski podatki o lobistih, ne glede na to ali gre za registriranega ali za neregistriranega lobista, javno dostopni. Osebno ime lobista je eden izmed ključnih podatkov, ki zagotavlja sledljivost lobističnega vpliva. Zato je razkritje takšnih imen v splošnem javnem interesu. Dodatno zakon določa, da je dovoljena tudi njihova ponovna uporaba in sicer brezplačno z edinim pogojem navedbe vira. Nadaljnja uporaba podatkov o lobističnih stikih je predpogoj za analize in obdelave podatkov o lobističnih stikih s strani nevladnih organizacij, medijev in civilne družbe.

K 30. členu (77. člen ZIntPK)

Predlagana sprememba 77. člena vključuje redakcijske popravke prve, šeste, sedme in devete alineje dosedanjega prvega odstavka in desetega, enajstega, dvanajstega in (dosedanjega) petnajstega odstavka 77. člena ZIntPK, ki so posledica sprememb členov, na katere se prekrški nanašajo. V praksi se je izkazalo, da narava določenih opustitev ravnanj oziroma ravnanj, ki so v nasprotju z določbami tega zakona upravičujejo potrebo, da je določena kršitev razglašena kot prekršek. Upoštevaje navedeno in ker predlog zakona določa tudi nekatere nove obveznosti za zavezance oziroma ponekod tudi nove zavezance, se v prvem odstavku 77. člena in njegovih naslednjih odstavkih določa nekatere nove prekrške, in sicer za opustitev sporočanja sprememb podatkov o premoženjskem stanju, opravljanje dejanja lobiranja še pred potekom dveh let od kar je funkcionarju prenehala funkcija, opustitev posredovanja zapisa o lobističnih stikih komisiji, ravnanja v nasprotju z določbo tretjega odstavka 70. člena pri lobiranju, ravnanja v nasprotju z drugim odstavkom 35. člena oziroma drugim odstavkom 36. člena, ravnanja, ki se nanašajo na dolžno postopanje v primeru nasprotja interesov in ravnanja, ki se nanašajo na obveznosti v zvezi z izdelavo in izvajanjem načrta integritete.

K 31. členu (78. člen ZIntPK)

Veljavna določba 78. člena ZIntPK, ki ureja prekrške pravnih oseb, se spreminja zaradi redakcijske uskladitve s spremenjenim 77. členom ZIntPK. Poleg tega se črta besedilo, ki se nanaša na Republiko Slovenijo in lokalne skupnosti, saj navedeno vsebino sistemsko ureja 13.a člen ZP-1.

K 32. členu (79. člen ZIntPK)

Veljavna določba 79. člena, ki ureja prekrške interesnih organizacij se upošteva novo predvideno obveznost interesnih organizacij glede letnega pošiljanja poročila o lobiranju iz tretjega odstavka 63. člena, dopolnjuje z novim drugim odstavkom.

K prehodnim in končnim določbam**K 33. členu (poslovník komisije)**

Upošteva vsebino predlaganih sprememb zakona, predlagana določba narekuje sprejem novega poslovníka Komisije za preprečevanje korupcije v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 34. členu (pravilnik o načinu razpolaganja z darili)

Predlog zakona v osmem odstavku 30. člena predvideva izdajo pravilnika, ki bo urejal način razpolaganja z darili, določanje vrednosti daril, vodenje seznama daril ter druga izvedbena vprašanja v zvezi s tem členom. V predlagani prehodni določbi se tako določa rok za sprejem smernic, in sicer v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 35. členu (omejitev poslovanja)

Ker se s predlagano spremembo 35. člena širi nabor podatkov, ki so jih zavezanci dolžni posredovati komisiji, se z namenom vzpostavitve ažurne evidence, v prehodni določbi določa rok za posredovanje zahtevanih podatkov kot tudi prekršek za neizpolnitev te obveznosti.

K 36. členu (poročanje o premoženjskem stanju)

Predlagana sprememba prvega odstavka 41. člena zakona širi krog zavezancev za prijavo premoženjskega stanja, in sicer je ta dolžnost na novo določena za člane državnega sveta, člane organov nadzora v javnih podjetjih in gospodarskih družbah, v katerih imata država ali samoupravna lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv, glede na spremenjeno definicijo poslovodne osebe, pa še na poslovodne osebe pravnih oseb, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost in drugih pravnih oseb, v katerih imata država ali lokalna skupnost večinski delež ali prevladujoč vpliv. Upošteva navedeno ter dejstvo, da bo komisija v predlagani ureditvi v nadaljevanju tudi vzpostavila informacijski sistem za potrebe javne objave podatkov zavezancev iz prvega odstavka 46. člena zakona, je potrebno zaradi zagotovitve ažurnosti stanja v prehodni določbi določiti rok za poročanje za nove zavezance kot tudi prekršek za neizpolnitev te obveznosti.

K 37. členu (sporočanje sprememb premoženjskega stanja)

Ker bi skladno s predlagano spremembo 43. člena ZIntPK, ki zavezancem narekuje dolžnost sporočanja sprememb osebnih podatkov in sprememb v premoženjskem stanju v 30 dneh po nastanku spremembe, obdelava podatkov do vzpostavitve ustrezne elektronske aplikacije na strani KPK povzročila nesorazmerno administrativno obremenitev (namesto enega obrazca na leto z vsemi spremembami, več obrazcev za vsako spremembo), se določa prehodni režim skladno s katerim bodo zavezanci

spremembe sporočali tako kot do sedaj, to je enkrat na leto do 31. januarja za preteklo koledarsko leto.

K 38. členu (vzpostavitev informacijskega sistema za javno objavo podatkov)

V prehodni določbi se določa devetmesečni rok v katerem mora komisija vzpostaviti informacijski sistem, ki bo omogočal javno objavo podatkov iz drugega odstavka 46. člena zakona za zavezance iz prvega odstavka navedene določbe. Zaradi predlaganih sprememb 42. člena zakona, ki ureja obseg podatkov za poročanje o premoženjskem stanju in ker je pri določenih zavezancih v praksi prišlo do prehoda iz ene v drugo funkcijo, se določa obveznost za zavezance, da komisiji ponovno v celoti prijavijo premoženjsko stanje, ki bo odsevalo zadnje realno stanje, kot tudi prekršek za neizpolnitev navedene obveznosti.

K 39. členu (vzpostavitev evidenc)

Glede na to, da se poleg redakcijskih popravkov predlaga vzpostavitev dodatne evidence lobističnih stikov iz 68. člena ZIntPK, se v prehodni določbi določa rok za vzpostavitev oziroma uskladitev evidenc podatkov po tem zakonu.

K 40. členu (financiranje neprofitnih organizacij zasebnega sektorja)

Upošteva se predlagano spremembo 17. člena zakona, ki določa obveznost KPK, da enkrat letno objavi razpis za (so)financiranje projektov neprofitnih organizacij zasebnega sektorja pri izvajanju nalog na področju usposabljanja, informiranja, osveščanja javnosti in organov javnega sektorja ter prenašanja dobrih praks na področju uresničevanja namena tega zakona, kar na drugi strani terja zagotovitev finančnih sredstev iz tega naslova, se v prehodni določbi predlaga, da komisija pristopi k izpolnitvi navedene obveznosti s pričetkom proračunskega leta, ki sledi uveljavitvi tega zakona.

K 41. členu (zaključek postopkov)

Vsi postopki, ki so se začeli na podlagi določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo), se po začetku veljavnosti tega zakona nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona.

K 42. členu (prenehanje veljavnosti in uporaba predpisov)

Zakon o poslancih³⁴ v 4. členu določa, da poslanec ne sme opravljati funkcije ali dejavnosti, ki po zakonu ni združljiva s funkcijo poslanca. Isti zakon v III. Poglavju (10. do 14. člen) vsebuje določbe v zvezi z nezdržljivostjo funkcije poslanca z drugimi funkcijami in dejavnostmi. Razveljavlja se 13. člen Zakona o poslancih, ki ureja vprašanje nasprotja interesov, in ki je v ZIntPK-C sedaj enotno urejeno. Posledično to pomeni, da bo o opravljanju »dodatnega dela« poslancev odločala KPK in ne več Mandatno-volilna komisija.

Upošteva se vsebina 3. člena ZIntPK, ki določa subsidiarno uporabo, pa določbe ZIntPK o omejitvah poslovanja (35. do 40. člen) in s tem povezanih pristojnostih komisije ne zadevajo članov organa vodenja ali nadzora in poslovodnih oseb gospodarskih družb v večinski državni ali občinski lasti, ki sicer sodijo v kategorijo »uradnih oseb« po

³⁴ Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12; ZPos.

določbah ZIntPK, za slednje namreč velja Zakon o gospodarskih družbah³⁵ kot specialen predpis.

Ker veljavna ureditev na sistemski ravni ne nudi primerljivih kriterijev, ki bi zagotavljali enakovredno obravnavo vseh uradnih oseb, kamor sodijo tudi funkcionarji, poslovodne osebe ter člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, za kar tudi sicer ni najti prepričljiv pravnih in sistemskih razlogov, se z namenom preglednosti in zagotavljanja enakopravnosti posameznikov (tudi z vidika obravnave v primeru neizpolnjevanja obveznosti), ki so v primerljivih pravnih položajih, v predlagani določbi razveljavljajo posamezne določbe ZPos oziroma ZGD-1.

Ker se predlagana ureditev v 30. členu zvezi z omejitvami in prepovedmi glede sprejemanja daril razširja na celoten javni sektor (za javne uslužbence navedeno vsebino ureja 11. člen Zakona o javnih uslužbencih³⁶ oziroma podzakonski predpis izdan na njegovi podlagi), se v prehodnih določbah razveljavlja tudi navedena določba ZJU (vključujoč 8. točko drugega odstavka 123. člena ZJU, ki kot težjo disciplinsko kršitev določa kršitev dolžnosti in omejitev v zvezi s sprejemanjem daril), Uredba o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril in Pravilnik o omejitvah in dolžnostih funkcionarjev v zvezi s sprejemanjem daril. Podaljšana uporaba navedenih predpisov je predvidena do sprejema pravilnika iz osmega odstavka 30. člena zakona (to je v treh mesecih od uveljavitve zakona), če niso v nasprotju z določbami tega zakona.

Predlagana določba zagotavlja tudi nadaljnjo uporabo veljavnega poslovnika komisije, in sicer do sprejema novega.

K 43. členu (začetek veljavnosti)

Predlagano je, da začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

³⁵ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15); ZGD-1.

³⁶ Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF);ZJU.